

Miljø- og
Fødevareministeriet
Landbrugsstyrelsen

Vejledning om tilsagn til miljø- og økologiordninger samt miljøvenlige jordbrugsforanstalt- ninger 2018 (for tilsagn givet 1998- 2014)

Vejledning om tilsagn til miljø- og økologiordninger samt miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger 2018 (for tilsagn givet 1998-2014)

Denne vejledning er udarbejdet af Landbrugsstyrelsen i januar 2018

Foto: Annemette Møller Torp
© Landbrugsstyrelsen

Miljø- og Fødevareministeriet
Landbrugsstyrelsen
Nyropsgade 30
1780 København V
Tlf.: 33 95 80 00
E-mail: mail@lfst.dk
www.lbst.dk

ISBN 978-87-7120-963-1

Indhold

1.	Introduktion.....	8
1.1	Opbygning af vejledningen	8
1.2	Nyt siden sidst	9
2.	Pleje af græs- og naturarealer (tilsagnstype 56 og 57).....	10
2.1	Formål.....	10
2.2	Hvad får du i tilskud?	10
2.2.1	Naturperler.....	10
2.3	Forpligtigelser	10
2.3.1	Forpligtigelse til afgræsning	10
2.3.2	Forpligtelse til slæt med mulighed for afgræsning	11
2.4	Krav til plantedække	11
2.4.1	Definition af tæt plantedække ved "tæt lavt plantedække"	12
2.4.2	Definition af lavt plantedække ved "tæt lavt plantedække"	12
2.4.3	Forpligtelse til fast græsningstryk (1,5 storkreatur pr. ha).....	12
2.4.4	Krav til areal med fast græsningstryk.....	15
2.4.5	Ansøgning om nedsættelse af græsningstryk.....	15
2.4.6	Definition af lavt plantedække ved forpligtigelse til slæt med mulighed for afgræsning	16
2.5	Betingelser der skal være opfyldt i alle 5 tilsagnsår	16
2.6	Kombination med andre ordninger.....	16
2.7	Andre aktiviteter på tilsagnsarealerne.....	17
2.8	Underretningspligt.....	17
2.8.1	Dispensation	17
2.8.2	Oversvømmede arealer	17
2.9	Omdannelser	17
2.10	Sammenligning mellem plejegræsordninger	18
2.11	Afgrødekoder	18
3.	Omlægningstilskud til økologisk jordbrug (tilsagnstype 35).....	19
3.1	Formål.....	19
3.2	Hvad får du i tilskud?	19
3.3	Betingelser for OM-tilsagn	19
3.3.1	Økologiautorisation	19
3.3.2	Mindstemål for arealer	19
3.3.3	Ejer eller forpagter skal drive arealet efter den økologiske produktionsmetode	19
3.3.4	Indsendelse af årlig udbetalingsanmodning (indberetning) i Fællesskemaet.....	20
3.3.5	OM-tilsagn og andre tilskudsordninger	20
3.4	Tilsagnsarealer i skov	20
3.5	Betingelser for udbetaling	21
3.5.1	Sommerbrak	22
3.5.2	Grøngødning.....	22
3.5.3	Træer og buske	22
3.6	Tilsagnsarealer, der overgår til anden anvendelse	22
3.7	Tilladte aktiviteter på tilsagnsarealer.....	23
3.8	Afgrødekoder	23
3.9	Underretningspligt.....	25

3.10	Dispensation	25
3.11	Tilskud og opfyldelse af de grønne krav	25
4.	Opretholdelse af ændret afvanding (tilsagnstype 54)	26
4.1	Formål.....	26
4.2	Tilskuddets størrelse.....	26
4.3	Betingelser for tilsagn	26
4.3.1	Ejer eller forpagter skal drive arealet	26
4.3.2	Afvandingsforhold	26
4.3.3	Afpudsning.....	26
4.3.4	Plantedække.....	26
4.3.5	Gødning.....	27
4.3.6	Plantebeskyttelsesmidler	27
4.3.7	Beliggenhed og markstørrelse	27
4.4	Betingelser ved tilsagnsperiodens begyndelse og i tilsagnsperioden	27
4.5	MFO-bræmmer	27
4.6	Kombination med andre tilskud.....	28
4.7	Afgrødekode	28
5.	Fastholdelse af vådområder og fastholdelse af naturlige vand- standsforhold (Tilsagnstype 50 og 55)	30
5.1	Formål.....	30
5.2	Betingelser for tilsagn	30
5.2.1	Ejer eller forpagter skal drive arealet	30
5.3	Hvad får du i tilskud?	31
5.4	Plantedække.....	32
5.5	Andre betingelser.....	32
5.5.1	Ingen dyrkning	32
5.5.2	Ingen gødskning eller jordforbedringsmidler	32
5.5.3	Ingen plantebeskyttelsesmidler.....	32
5.5.4	Ingen tilskudsfordring.....	32
5.6	Kombinationsmuligheder med andre ordninger	32
5.6.1	Kombination med grundbetalingsordningen.....	33
5.7	Dispensation	33
5.8	Hvilke afgrødekode skal du bruge?	33
6.	Miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger (MVJ).....	35
6.1	Hvem kunne søge?.....	35
6.2	Formål med ordningerne.....	35
6.3	Betingelser for tilsagn fremgår af dit tilsagnsbrev	35
6.4	Overordnede betingelser	36
6.4.1	Krav om gødningskvoteberegning og gødningsregnskab	36
6.4.2	Krav om rådighed	36
6.4.3	Frist for opfyldelse af plejeforpligtigelse	36
6.4.4	Krav om elektronisk indberetning.....	36
6.4.5	Indgivelse af erklæring.....	36
6.5	Miljøvenlig drift af græsarealer (tilsagnstype 4)	37
6.5.1	Plejebetingelser	37
6.5.2	Plantedække.....	37
6.5.3	Tilførsel af gødning	37
6.5.4	Arealernes udnyttelse forud for tilsagnsperioden.....	37
6.5.5	Forbud	37
6.5.6	Afgrødekode	37
6.6	Pleje af græs- og naturarealer med afgræsning, rydning, slæt (tilsagnstype 5).....	39

6.6.1	Plejebetingelser	39
6.6.2	Plantedække.....	39
6.6.3	Tilførsel af gødning	39
6.6.4	Arealernes udnyttelse forud for tilsagnsperioden.....	39
6.6.5	Forbud	39
6.6.6	Særlige betingelser fastsat i tilsagnet	39
6.6.7	Afgrødekoder	39
6.7	Udtagning af agerjord (tilsagnstype 7)	41
6.7.1	Plejebetingelser og udnyttelse	41
6.7.2	Plantedække.....	41
6.7.3	Arealernes udnyttelse forud for tilsagnsperioden.....	41
6.7.4	Arealernes størrelse	41
6.7.5	Forbud	41
6.7.6	Afgrødekoder, der medregnes som MFO-areal til at opfylde de grønne krav	41
6.7.7	Afgrødekoder	41
6.8	Udtagning af græsarealer udenfor omdriften (tilsagnstype 8)	43
6.8.1	Plejebetingelser og udnyttelse	43
6.8.2	Plantedække.....	43
6.8.3	Arealernes udnyttelse forud for tilsagnsperioden.....	43
6.8.4	Forbud	43
6.8.5	Afgrødekoder, der medregnes som MFO-areal til at opfylde de grønne krav	43
6.8.6	Afgrødekoder	43
6.9	Ændret afvanding (tilsagnstype 9)	45
6.9.1	Etablering af ændret afvanding.....	45
6.9.2	Arealets udnyttelse forud for tilsagnsperioden	45
6.9.3	Plejebetingelser	45
6.9.4	Vand og permanent vandække.....	45
6.9.5	Dispensation	45
6.9.6	Plantedække.....	46
6.9.7	Forbud	46
6.9.8	Afgrødekoder	46
6.10	Etablering af vådområder (tilsagnstype 13)	47
6.10.1	Tinglysning.....	47
6.10.2	Plantedække.....	47
6.10.3	Gødningsregnskab	47
6.10.4	Plejebetingelser	47
6.10.5	Forpligtelse til afgræsning.....	47
6.10.6	Forpligtelse til slæt	47
6.10.7	Forpligtelse til afpudsning	47
6.10.8	Forpligtelse til afgræsning og/eller slæt	48
6.10.9	Forpligtelse til rydning.....	48
6.10.10	Andre betingelser, der er specifikke for tilsagnet	48
6.10.11	Forpligtelse til udtagning af produktion	48
6.10.12	Forpligtelse ved ændring af afvandingsforhold	48
6.10.13	Etablering af vildtremiser og småbeplantninger	48
6.10.14	Betingelse ved oversvømmelse af arealer	48
6.10.15	Naturbeskyttelse	48
6.10.16	Afgrødekoder, som kan medregnes som MFO-areal.....	49
6.10.17	Afgrødekoder	49
7.	Miljøvenlig drift af vådområder (tilsagnstype 16)	50
7.1.1	Tinglysning.....	50
7.1.2	Plantedække.....	50
7.1.3	Plejebetingelser	50

7.1.4	Forpligtelse til afgræsning.....	50
7.1.5	Forpligtelse til slæt eller afpudsning.....	50
7.1.6	Forpligtelse til udtagning.....	50
7.1.7	Yderligere betingelser.....	51
7.1.8	Naturbeskyttelse.....	51
7.1.9	Afgrødekoder, som kan medregnes som MFO-areal.....	51
7.1.10	Afgrødekoder.....	51
8.	Generelle betingelser for miljø- og økologiordninger	52
8.1	Udbetaling af tilskud	52
8.1.1	Indtegnning af marker.....	52
8.1.2	Markblokkens støtteprocent.....	52
8.1.3	GLM-landskabelementer.....	53
8.1.4	Anmodning om udbetaling	54
8.1.5	Reduktion af tilskud ved forsinket anmodning om udbetaling	55
8.1.6	Indberetning af alle marker	55
8.1.7	Bortfald af tilsagn	55
8.1.8	Loft på tilskuddet.....	55
8.1.9	Hvornår udbetales tilskuddet?	56
8.1.10	Udbetalingskonto	56
8.1.11	Nyt CVR-nummer	56
8.1.12	Oplysninger til SKAT.....	56
8.2	Kombination med grundbetaling og art. 32-undtagelsen	56
8.3	Miljøtilsagn og grønne krav.....	57
8.3.1	Miljøtilsagn og afgrødekoder og grønne krav.....	57
8.3.2	Miljøtilsagn og grønne krav, tilsagnstyperne 7, 8, 13, 16, 50 og 55.....	58
8.4	Bortfald af tilsagn	59
8.5	Producentstifte	59
8.5.1	Frist for indsendelse af erklæring om producentstifte	60
8.5.2	Dispensation for fristen for anmeldelse om producentstifte	60
8.5.3	Hvornår indtræder den nye erhverver i tilsagnet?.....	60
8.5.4	Når erhverver ikke ønsker at indtræde i tilsagn	60
8.6	Regler for gødningskvoteberegning og gødningsregnskab	60
8.7	Omdannelse af tilsagn	61
8.8	Ekspropriation.....	61
8.9	Jordfordeling.....	62
8.10	Endeligt ophør med jordbrugsvirksomhed	62
8.11	Op- og nedskrivning af marker.....	62
8.12	Force majeure.....	63
8.13	Straf	63
8.14	Særligt beskyttet natur og dyrearter.....	63
8.15	Genopdyrkning	64
8.15.1	Undtagelse fra § 3-beskyttelse	64
8.15.2	Hvornår ændres status for græsarealer?	64
8.16	Ophørsklausul.....	64
8.17	Revisionsklausul	65
8.18	Indsamling og offentliggørelse af data	65
8.19	Klagemuligheder	66
9.	Kontrol, overtrædelser og nedsættelser.....	67
9.1	Kontrol af tilskudsbetingelser	67
9.2	Administrativ kontrol	68
9.3	Kontrol på stedet.....	68
9.4	Overtrædelse af betingelser og sanktioner	68

9.4.1	Overtrædelse af forpligtelser/andre forpligtelser	69
9.4.2	Hvordan beregner vi din sanktion	69
9.4.3	Eksempler på beregning af sanktion.....	71
9.4.4	Gentagelse af overtrædelse.....	74
9.4.5	Udelukkelse	75
9.5	Krydsoverensstemmelse.....	75
10.	Retsgrundlag.....	76
	Bilag 1.Forenelighedstabel	79
	Bilag 2 Oversigt over forskelle mellem ordninger for Pleje af græs- og naturarealer	80
	Bilag 3 Sanktionsoversigt – Miljø- og økologitilsagn givet 1998-2014	81
	Bilag 4 Afgrødekoder, der kan bruges på 5- og 20-årige tilsagnsordninger.	108

1. Introduktion

Denne vejledning beskriver reglerne for de 5- og 20-årige miljø- og økologiordninger samt miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger, som du kunne søge tilsagn til i perioden 1998-2014. Vejledningen beskriver generelle og nye regler. Ordningerne er en del af Landdistriktsprogrammet, og ordningerne skal fremme det overordnede formål om at skabe varierede landskaber med rig natur, mere økologi og rent miljø. Ordningerne er medfinansieret af Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne.

Miljøordningerne omfatter

- Pleje af græs- og naturarealer (tilsagnstype 56 og 57)
- Miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger (MVJ) (tilsagnstype 4, 5, 7, 8, 9 og 13)
- Miljøvenlig drift af vådområder (tilsagnstype 16)
- Fastholdelse af vådområder (tilsagnstype 50)
- Fastholdelse af vådområder og naturlige vandstandsforhold (tilsagnstype 55)
- Opretholdelse af ændret afvanding (tilsagnstype 54)

Økologiordningerne omfatter

- Omlægning til økologisk jordbrug (OM) (tilsagnstype 35)

Du bør læse om reglerne for den eller de ordninger, som du har et tilsagn til samt kapitel 8 og 9. I de to kapitler beskrives generelle betingelser for ordningerne samt kontrol og sanktion.

Hvis du har flere tilsagn til Pleje af græs- og naturarealer med forskellige startdatoer, bør du også læse bilag 2, hvor forskellene mellem tilsagn givet i perioden 2013-17 er beskrevet.

Hvis du har et gammelt MVJ-tilsagn, kan der være specifikke regler for dit tilsagn, som vil fremgå af dit tilsagnsbrev.

På vores hjemmeside kan du læse de tidligere vejledninger. Du skal dog være opmærksom på, at der i denne vejledning kan være nogle præciseringer af regler, som også gælder for eksisterende tilsagn.

Hvis der sker ændringer i ordningerne, bliver det annonceret i Landbrugsstyrelsens nyhedsbreve og på Landbrugsstyrelsens hjemmeside. Du vil løbende blive holdt orienteret om ændringer, hvis du abonnerer på nyhedsbrevene. Bliv abonnent [her](#).

Der er selvstændige vejledninger for ordningerne Økologisk Arealtilskud (tilsagnstype 36 og 37), Pleje af græs- og naturarealer (tilsagnstype 66 og 67), Ændret Afvanding (tilsagnstype 64) samt Fastholdelse af vådområder, naturlige vandstandsforhold og lavbundsområder (tilsagnstype 74-78). Du kan finde vejledningerne på Landbrugsstyrelsens hjemmeside.

1.1 Opbygning af vejledningen

Vejledningen er opbygget således, at kapitel 2-6 beskriver ordningerne:

- Kapitel 2: Tilsagn om tilskud til Pleje af græs- og naturarealer (type 56 og 57)
- Kapitel 3: Tilsagn om tilskud til Omlægning til økologisk jordbrug (type 35)
- Kapitel 4: Tilsagn om tilskud til Opretholdelse af ændret afvanding (type 54)
- Kapitel 5: Tilsagn om tilskud til Fastholdelse af vådområder og naturlige vandstandsforhold (type 50 og 55)
- Kapitel 6: Miljøvenlige Jordbrugsforanstaltninger (MVJ) (type 4, 5, 7, 8, 9 og 13)
- Kapitel 7: Miljøvenlig drift af vådområder (type 16)

Kapitel 8-10 beskriver generelle regler, der gælder på tværs af eksisterende tilsagn til miljø- og økologiordningerne:

- Kapitel 8: Generelle forhold, der gælder på tværs af ordningerne, f.eks. udbetaling af tilskud, revisionsklausul og producentskifte
- Kapitel 9: Kontrolregler, herunder både fysisk og administrativ kontrol.
- Kapitel 10: Retsgrundlaget for landdistriktsordningerne.

Derudover er der en række bilag:

- Bilag 1: Forenelighedstabel, der er en liste over hvilke tilsagns- og støtteordninger, der kan kombineres
- Bilag 2: Oversigt over de vigtigste forskelle mellem tilsagn til Pleje af græs- og naturarealer, der er givet siden 2013
- Bilag 3: Sanktionsoversigt for alle tilsagn givet fra 1998 til 2014
- Bilag 4: Oversigt over relevante afgrødekoder, der kan bruges på 5- og 20-årige ordninger

1.2 Nyt siden sidst

To ordninger er ophørt

De sidste tilsagn i ordningen Miljøbetinget tilskud (tilsagnstype 26) ophørte pr. 31. august 2017. Derfor er der ikke længere et kapitel om Miljøbetinget tilskud i denne vejledning.

Det samme gælder for tilsagn under ordningen Pleje af vådområder (type 51). Her ophørte de sidste tilsagn også 31. august 2017.

MFO-bræmmer - Omlægningstilskud og opretholdelse af ændret afvanding

Fra 2018 kan man under grundbetalingsordningen anmelde bræmmer som miljøfokusområder (MFO-bræmmer). 'Bræmmer' er en fællesbetegnelse for de tidligere randzoner, 2-meter bræmmer samt markbræmmer. Hvis du har behov for at opfylde de grønne krav og derfor anmelder MFO-bræmmer, skal du være opmærksom på, at du ikke kan få udbetalt Omlægningstilskud eller tilsagn til opretholdelse af ændret afvanding (type 54) til MFO-bræmmer. Har du et areal med et miljøtilsagn og samtidig ønsker at have en MFO-bræmme, skal du anvende afgrødekoden 329 'MFO-bræmme, miljøtilsagn.' Hvis du bruger afgrødekode 329 skal du huske at overholde det samme aktivitetskrav om slæt eller afgræsning, som gælder for afgrødekode 327 'MFO-bræmme, sommerslåning' eller 334 'MFO-bræmme, forårsslåning', men du er stadigvæk forpligtet at overholde tilsagnsforpligtelserne.

Revisionsklausul

Vi har revideret reglerne for tilsagnsarealer, hvor der efter tilsagnsstart bliver pålagt nye pålæg, påbud, der har betydning for tilsagn og tilskudssatsen. Det kan eksempelvis være, hvis et areal med tilsagn om Omlægningstilskud (tilsagnstype 35) bliver omfattet af krav vedr. økologisk drift eller brug af pesticider og gødning. Så har du nu mulighed for at komme ud af et tilsagn ved brug af en revisionsklausul, læs mere i kapitel 8.17. Det er kun tilsagn givet efter 2007, der er omfattet af reglerne om revisionsklausul. Herunder er det præciseret, at bl.a. tilsagn om Pleje af græs- og naturarealer (tilsagnstype 56 og 57) også er omfattet af reglerne om revisionsklausul.

2. Pleje af græs- og naturarealer (tilsagnstype 56 og 57)

I dette kapitel kan du læse om reglerne for tilsagn til Pleje af græs- og naturarealer, der er indgået i perioden 2013-14. I bilag 2 kan du se en oversigt over de vigtigste forskelle mellem tilsagn fra forskellige år.

Hvis du vil læse om reglerne for tilsagn ansøgt i Fællesskemaet 2015 og senere, kan du finde dem i [Vejledning om tilskud til Pleje af græs- og naturarealer](#).

2.1 Formål

Formålet med ordningen er at sikre, at prioriterede arealer inden- og udenfor Natura 2000-områder bliver drevet som græs- og naturarealer med en ekstensiv landbrugsmæssig drift med årlig afgræsning eller slæt. Dette er for at beskytte og forbedre landskabs- og biotopforhold samt biodiversitet, herunder potentielle yngle- og rasteområder for visse arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV.

2.2 Hvad får du i tilskud?

Hvis du også søger grundbetaling på tilsagnsarealerne, er støttesatsen lavere end i de tilsagn, der ikke kombineres med grundbetaling. Nedenfor kan du se støttesatserne. Læs mere om muligheden for at kombinere tilsagn til Pleje af græs- og naturarealer med grundbetaling i kapitel 2.7.1.

Forpligtelse	Tilskud uden grundbetaling kr./ha.	Tilskud med mulighed for grundbetaling kr./ha.	Læs mere
Afgræsning	2.000	1.650	Kapitel 2.3.1
Slæt med mulighed for afgræsning	1.000	900	Kapitel 2.3.2
Afgræsning i Naturperler	3.350		Kapitel 2.2.1

Bemærk at tilskud kan reduceres pga. EU's udbetalingsloft, se kapitel 8.1.8.

2.2.1 Naturperler

Efter indstilling fra Naturstyrelsen er der udpeget en række særligt værdifulde naturområder (Naturperler), hvor omkostningerne til afgræsning er væsentligt større end på øvrige arealer. Det drejer sig om i alt ca. 2.500 ha. Arealerne kan ses på Internet Markkort i [Tast selv-service](#).

2.3 Forpligtigelser

Du har ved tilsagnsgivning valgt mellem forpligtelse til afgræsning eller forpligtelse til slæt med mulighed for afgræsning. I de følgende afsnit beskrives reglerne for de to forpligtelser.

2.3.1 Forpligtigelse til afgræsning

Fra 1. juni til 31. august skal arealerne være omfattet af drift med afgræsning. Arealerne skal i deres helhed hvert år den 31. august i tilsagnsperioden fremstå som afgræssede. Helårsafgræsning er tilladt i det omfang, tilsagnsbetingelserne i øvrigt overholdes.

Du skal hvert år vælge imellem to metoder til afgræsning:

- Arealerne skal i deres helhed den 31. august hvert år i tilsagnsperioden fremstå afgræsset og med tæt og lavt plantedække. Beskrivelse af tæt og lavt plantedække findes i kapitel 2.4.1 og 2.4.2.

- Arealerne skal afgræsses med mindst 1,5 storkreatur pr. ha i perioden fra 1. juni til 31. august. Disse regler beskrives nærmere i kapitel 2.4.3.

Når du søger udbetaling, skal du angive i Fællesskemaet inden ændringsfristen, hvilken type forpligtelse du vælger for hver enkelt tilsagnsmark det pågældende år.

Hvis du på et areal søger om både grundbetaling og har tilsagn til Pleje af græs- og naturarealer med fast græsningstryk som afgræsningstype, skal du være opmærksom på, at du også skal overholde aktivitetskravet under grundbetalingsordningen. Læs mere i kapitel 2.4.3.

Fra 21. juni til 31. august må slåning af plantedækket kun ske i form af slæt, der gennemføres som en naturlig del af driften med afgræsning. Afpudsning må kun gennemføres efter afgræsning. I perioden fra den 1. maj til den 20. juni må plantedækket ikke slås. Afgræsning er tilladt hele året.

2.3.2 Forpligtelse til slæt¹ med mulighed for afgræsning

Fra 21. juni til 31. august skal arealerne være omfattet af en drift med enten:

- slæt,
- afgræsning eller
- afgræsning og slæt.

Det betyder ikke, at afgræsning eller slæt skal foretages i hele denne perioden, men slæt og afgræsning skal ske sådan, at arealerne i deres helhed fremstår med tæt og lavt plantedække den 31. august hvert år i tilsagnsperioden.

Plantedækket må ikke slås i perioden fra 1. maj til 20. juni.

Hvis der er fare for krydsbestøvning mellem arealerne med frøafgrøder inden for de afstande, som er fastsat i certificeringsreglerne, skal plantedækket dog slås inden blomstring, hvis den berørte frøavler beder om det.

2.4 Krav til plantedække

For at du kan beholde tilsagnet, skal plantedækket på dine marker være egnet til afgræsning eller slæt. Når markernes størrelse opgøres, fraregnes småbeplantninger o.l. større end 100 m², som ikke er egnet til afgræsning samt områder, hvor afvandsforholdene hindrer plantedække. Dvs. at du kun kan medtage arealer, hvor det krævede plantedække er til stede. Et areal ses som plantedækket, når der er mere end 1/3 planter i forhold til bar jord.

Arealet skal fastholdes som græs- eller naturareal i hele tilsagnsperioden. Græsarealer er landbrugsarealer, der har et plantedække med græs eller andet grøntfoder. Ved naturarealer forstås blandt andet arealer med lyngvegetation, der er anvendelig til afgræsning eller slæt.

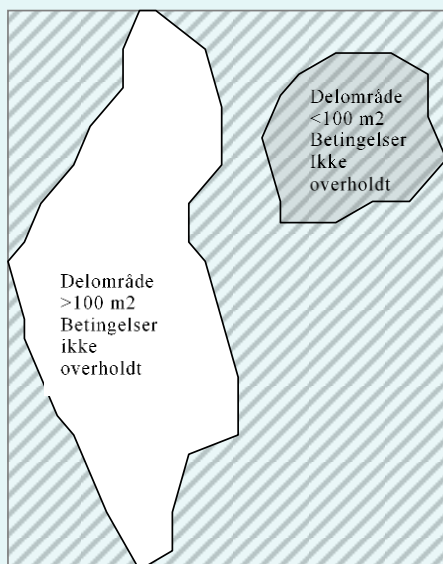
For at du kan beholde tilsagnet og modtage udbetaling, skal plantedækket være egnet til afgræsning eller slæt, og arealet skal kunne plejes i henhold til forpligtelsen. Midlertidig oversvømmelse af et areal kan godt accepteres, så længe der er et plantedække.

Plantearter, der naturligt indfinder sig i løbet af tilsagnsperioden, er tilladte, hvis øvrige betingelser er overholdt. Områder uden plantedække, der er opstået som følge af dyreveksler eller offentlighedens adgang på trampestier, er også tilladt.

Ved en fysisk kontrol vil kontrolløren vurdere, om arealerne er tilskudsberettigede, og hvorvidt plejeforpligtelserne er overholdt. I den forbindelse opdeles arealet i delområder med ens beskaffenhed.

¹ Ved slæt forstås, at plantemateriale slås og fjernes f.eks. som hø. Ved afpudsning forstås, at plantemateriale slås og efterlades på arealet.

Fastlæggelse af den tilskudsberettigede del af en mark. I det lyse område er tilsagnsbetingelserne ikke overholdt. Mindre områder under 100 m² kan godkendes, når de er en del af en helhed, som lever op til tilsagnets betingelser. Det skraverede område kan godkendes.

2.4.1 Definition af tæt plantedække ved ”tæt lavt plantedække”

Når du plejer tilsagnsarealet for at opfylde kravet om tæt plantedække, skal vegetationen dække mere end 50 % af overfladen i forhold til bar jord. Dyreveksler er dog tilladte.

2.4.2 Definition af lavt plantedække ved ”tæt lavt plantedække”

På græsarealer, der er omfattet af forpligtelse til afgræsning med tæt og lavt plantedække som afgræsningsmetode, kan plantedækket betragtes som lavt, når vegetationen er tydeligt afgræsset og mindre end 40 cm høj. På arealer, hvor mere end 50 % af vegetationen er over 40 cm høj, betragtes plantedækket ikke som lavt, og arealet er derfor ikke tilskudsberettiget.

På naturarealer, der er omfattet af tilsagn, kan plantedækket betragtes som lavt, hvis det bærer tydeligt præg af afgræsning. Dvs. at mindst 50 % af plantedækket skal være tydeligt afbidt. På arealer med lynghede skal mindst 50 % af planterne mellem lyngen være holdt nede ved afbidning.

Hvis der er områder under 100 m², hvor kravene om tæt og lavt plantedække ikke er overholdt, kan de godt accepteres som en del af tilsagnsarealet, hvis marken som helhed er plejet i overensstemmelse med tilsagnsbetingelserne.

2.4.3 Forpligtelse til fast græsningstryk (1,5 storkreatur pr. ha)

Hvis du for en mark vælger forpligtelse til afgræsning med mindst 1,5 storkreatur pr. ha, skal der på ethvert tidspunkt i perioden 1. juni til 31. august være mindst 1,5 storkreatur pr. ha på marken. Du kan søge om at få et lavere græsningstryk. Dette gør du ved at sende en ansøgning til Landbrugsstyrelsen om nedsættelse af græsningstrykket sammen med en udtalelse fra kommunen eller Naturstyrelsen, læs mere i kapitel 2.4.5.

Storkreaturer beregnes som:	
-----------------------------	--

Tyre, køer og andet kvæg over to år, heste over seks måneder	1,0 storkreatur
Kvæg fra seks måneder til to år	0,6 storkreatur
Får og geder over et år og hjortedyr over ni måneder	0,15 storkreatur

Muligheden for fast græsningstryk er tiltænkt naturlignende arealer, som har svært ved at opfylde kravene til tæt, lavt plantedække på alle dele af tilsagnsarealet.

Hvis du på et areal både søger om grundbetaling og har tilsagn til Pleje af græs- og naturarealer med fast græsningstryk som afgræsningstype, skal du være opmærksom på, at du også skal overholde aktivitetskravet under grundbetalingsordningen.

Aktivitetskravet under grundbetalingsordningen er slåning mindst én gang i perioden 1. juni til 15. september. Slåning kan erstattes af afgræsning inden for samme periode, hvis afgræsningen er foregået jævnt over hele arealet, hvor mere end 50 % af plantedækket fremstår afgræsset og under 40 cm højt. Der må gerne være områder under 100 m², der har en plantedækehøjde på over 40 cm, mens områder på 100 m² eller derover, som ikke bærer præg af afgræsning underkendes under grundbetalingsordningen. Betingelsen for afgræsning under grundbetalingsordningen svarer til betingelsen om tæt, lavt plantedække på Pleje af græs- og naturarealer.

Du skal både opfylde kravet om fast græsningstryk i juni, juli og august og kravet om, at 50 % af plantedækket bærer præg af afgræsning og er under 40 cm højt den 15. september, hvis du på det samme areal søger fast græsningstryk og grundbetaling.

Konklusionen er derfor, at valg af fast græsningstryk kun i få tilfælde er en fornuftig løsning på arealer med grundbetaling.

Marken må ikke være samhegnet med andre marker, medmindre der er valgt forpligtelse til afgræsning med fast græsningstryk på alle arealerne. I indhegningen må der dog gerne være naturarealer, der ikke søges tilskud til. En indhegning må kun indeholde marker og naturarealer, der drives af samme tilsagnshaver. Hvis du ønsker at have naturarealer i indhegningen, som du ikke har råderet over, skal du indsende en dispensationsansøgning. I ansøgningen skal du dokumentere, at kontrolløren har adgang til alle arealerne i tilfælde af kontrol af tilsagnsarealet. Hvis marker med forskellige fastsatte græsningstryk er sammenhegnet, kontrollerer vi det samlede antal dyr i indhegningen og laver en afgørelse ud fra hver mark efter det græsningstryk, der gælder for den enkelte mark.

Eksempel på fast græsningstryk

En mark med krav om 1,5 storkreatur pr. ha er hegnet sammen med en anden mark, der har fået nedsat kravet til 1,3 storkreatur pr. ha. Der går samlet i indhegningen 1,4 storkreatur pr. ha. Marken med krav om 1,3 storkreatur pr. ha kan godkendes, mens marken med krav om 1,5 storkreatur pr. ha vil blive underkendt. For at få godkendt alle marker i indhegningen, skal du derfor have 1,5 storkreatur/ha i hele indhegningen. Det gælder, selvom der er marker i indhegningen, hvor du har fået tilladelse til et lavere græsningstryk.

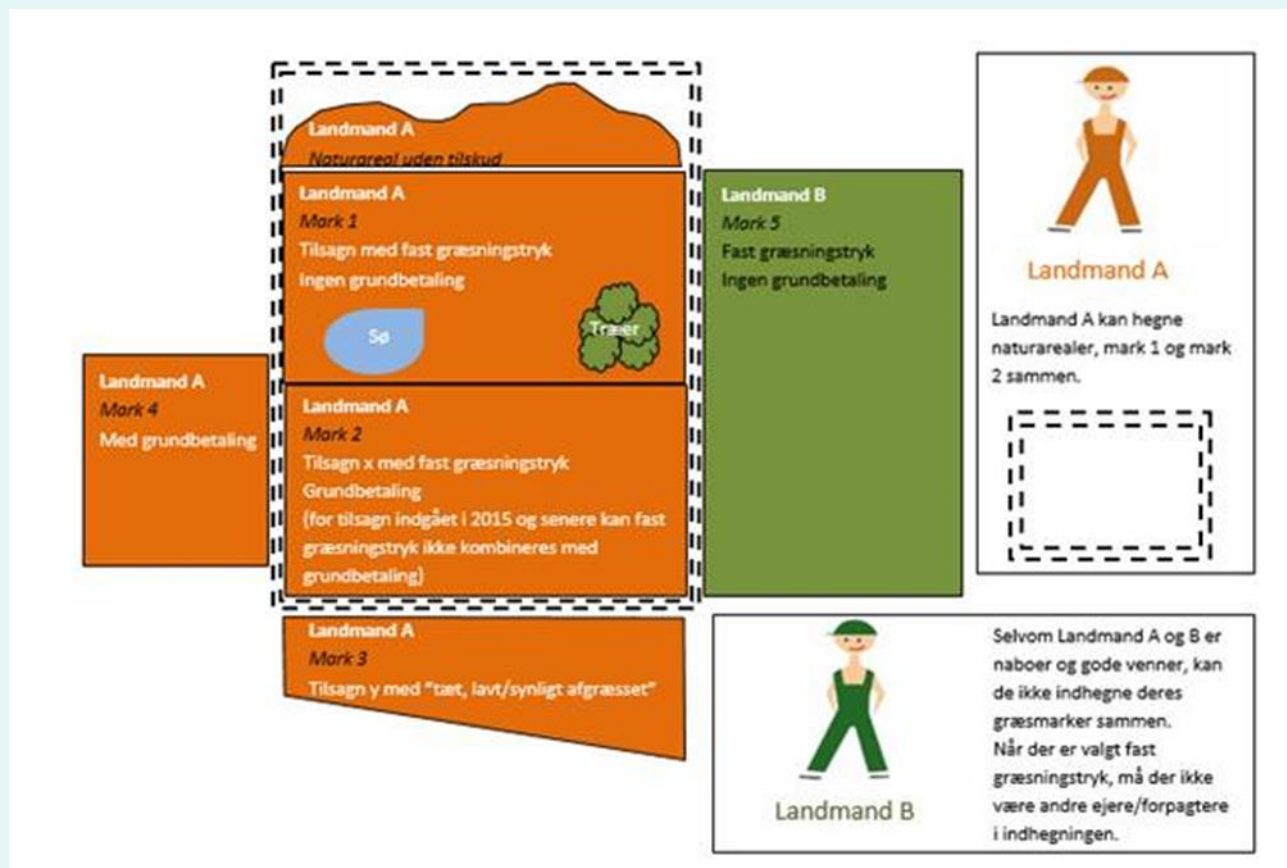

Illustration over hvilke arealer der må indgå i indhegningen, hvis du vælger græsningsmetoden fast græsningstryk.

Undtagelse fra fast græsningstryk

For tilsagn, der begyndte den 1. september 2013, kan der dog laves en fælles indhegning for flere tilsagnshavere, der har valgt forpligtigelsen til fast græsningstryk. Du skal dog være opmærksom på, at hvis én tilsagnshaver overtræder tilsagnsbetingelserne, kan det få betydning for de øvrige tilsagnshavere i indhegningen.

Eksempel:

Der konstateres ved kontrol et lavere græsningstryk i den samlede indhegning end det græsningstryk, der er gældende for marken. Det vil kunne føre til en underkendelse af tilsagnsmarken, uanset hvor mange dyr den enkelte tilsagnshaver bidrager med i den samlede dyrestand i indhegningen.

Alle tilsagnshavere i indhegningen skal vælge forpligtigelse til afgræsning med fast græsningstryk. Det betyder, at hvis én af tilsagnshaverne i indhegningen vælger forpligtigelse til tæt og lavt plantedække, kan det føre til underkendelse af de andre tilsagnsmarker i indhegningen. Det anbefales derfor, at tilsagnene i en indhegning samles hos én tilsagnshaver.

Hvis du har valgt at opfylde forpligtelsen til afgræsning med mindst 1,5 storkreaturer pr. ha, vil arealet blive underkendt i en kontrol, hvis der ikke går mindst 1,5 storkreaturer pr. ha på hele tilsagnsmarken, medmindre Landbrugsstyrelsen har godkendt et lavere græsningstryk. Det betyder, at du ikke kan bruge skiftefolde og heller ikke må opdele marken i mindre dele, så dyrene ikke har adgang til hele arealet i perioden 1. juni til 31. august, medmindre der går det fastsatte dyretryk i alle foldene. Indhegningen må gerne indeholde ikke-støtteberettigede naturarealer, der er en naturlig del af indhegningen. Du kan ikke få tilskud til de ikke-støtteberettigede naturarealer

Vær opmærksom på, at antallet af storkreaturer opgøres i forhold til det opmålte støtteberettigede areal i indhegningen, både det indtegnede og samhegnede areal. Hvis arealet opmåles større end tilsagnsarealet, skal der gå et antal storkreaturer svarende til det opmålte areal.

Før den 1. juni og efter den 31. august er der ingen krav til græsningstryk og eventuel opdeling af marken, så længe de øvrige betingelser i tilsagnet overholdes.

2.4.4 Krav til areal med fast græsningstryk

Plantedækket skal være anvendeligt til afgræsning, når der er valgt forpligtelse til afgræsning. Som udgangspunkt er alle plantearter anvendelige til afgræsning, hvis de indgår naturligt på græs- og naturarealer.

Det er op til dig som tilsagnshaver at bruge de husdyrarter og racer, som er velegnede til at pleje dit tilsagnsareal og den vegetation, der forekommer på arealet. Områder over 100 m² med grupper af træer, tæt buskads eller vanddækkede områder, som det ikke er muligt at afgræsse, skal fraregnes. Græsningstrykket skal fastsættes, så der kommer dyr på hele arealet.

2.4.5 Ansøgning om nedsættelse af græsningstryk

Du kan søge Landbrugsstyrelsen om at få nedsat græsningstrykket til et mindre antal storkreaturer pr. ha end 1,5 storkreatur. Det kan fx være tilfælde, hvor du har helårsafgræsning, eller hvis arealet ikke kan bære et græsningstryk på 1,5 storkreatur pr. ha.

Du skal ansøge om nedsat græsningstryk inden fristen for indsendelse af Fællesskemaet. Du skal vedlægge en udtalelse fra en offentlig myndighed, hvor det fremgår, at det er en fordel for naturen, at arealet afgræsses med færre dyr. Det er kommunen, der skal lave udtalelsen, hvis arealet er privat eller kommunalt ejet. Hvis arealet er statslig ejet, skal Naturstyrelsen lave udtalelsen. Ansøgning om nedsættelse af græsningstryk kan ske i Fællesskemaet eller sendes til arealtilskud@lbst.dk.

Du skal huske at søge om dispensation, hvis du fx har behov for at hjemtage dyrene til dyrlægebehandling, eller arealet bliver for vådt i de tre måneder, hvor dyrene skal gå på marken. Dispensationen vil blive behandlet hurtigst muligt inden for græsningsperioden.

2.4.6 Definition af lavt plantedække ved forpligtelse til slæt med mulighed for afgræsning

På arealer, der er omfattet af forpligtelse til slæt, kan plantedækket betragtes som lavt, når der er taget minimum ét slæt i perioden 21. juni til 31. august. Vegetationen skal desuden være mindre end 40 cm høj den 31. august hvert år i tilsagnsperioden. Hvis arealerne bliver afgræsset, gælder definitionen af lavt plantedække i kapitel 2.4.2. Områder, hvor mere end 50 % af vegetationen er over 40 cm høj, er ikke tilskudsberettiget. Når du har en forpligtelse til at pleje arealet med slæt, skal du sætte kryds ved, at du vælger tæt, lavt plantedække i Fællesskemaet. Læs i [Brugerguide til Fællesskema](#).

2.5 Betingelser der skal være opfyldt i alle 5 tilsagnsår

Ejer eller forpagter skal drive arealet

Det er som udgangspunkt en forudsætning for at modtage og opretholde et tilsagn, at du som ejer eller forpagter driver arealerne i hele tilsagnsperioden. Når du som ejer eller forpagter søger om udbetaling af tilskud til en mark, er det også kun dig, der som ejer eller forpagter kan søge om eventuel grundbetaling til marken. Hvis du ikke længere driver arealerne som ejer eller forpagter, skal tilsagnet producentskiftes til ny ejer eller forpagter. Læs mere i kapitel 8.5.

Ingen skov

Tilsagnsarealet må ikke være:

- tilplantet med skov,
- omfattet af en tilskudsordning til skovbrug, eller
- pålagt fredskovspligt, bortset fra lovligt ubevoksede arealer, der i hele tilsagnsperioden holdes lysåbne og uden egentlig skovbevoksning.

Du må dog gerne have et tilsagn til skovrejsning fra Miljøstyrelsen på arealet samtidig med, at du har et tilsagn til Pleje af græs- og naturarealer, hvis:

- arealerne ikke er bevoksede med træer, og
- du ikke modtager tilskud til arealerne under tilsagn til skovrejsning

Ingen plantebeskyttelsesmidler

Der må ikke bruges plantebeskyttelsesmidler på tilsagnsarealet. Biodynamiske præparater, der anvendes på jordbrugsbedrifter, der er autoriseret af Demeter-Forbundet, betragtes ikke som gødning eller plantebeskyttelsesmidler.

Ingen tilskudsfodring

Tilskudsfodring er ikke tilladt på arealer med tilsagn til Pleje af græs- og naturarealer. Tilskudsfodring omfatter al slags foder. Slikkesten og ren mineralblanding er dog tilladt.

Afgræsning

Afgræsning skal ske med husdyr, dvs. heste eller drøvtyggere. Arealet skal afgræsses med et græsningstryk, der er afpasset efter forholdene, således at overgræsning undgås, og plantedækket opretholdes, se kapitel 2.4.

Ingen gødskning

Arealerne må ikke tilføres gødning, bortset fra den gødning, der efterlades af græssende husdyr.

Øvrigt

Arealerne må ikke omlægges, anvendes til frøproduktion eller udnyttes på en måde, der er uforenelig med betingelserne vedrørende plantedække. Arealerne må ikke vandes, dog er engvandingsanlæg tilladt.

Du skal hvert år inden 1. august indsende erklæring om, at du har overholdt forpligtelserne i tilsagnet. Erklæringen afgives normalt i Fællesskemaet, hvor du søger om udbetaling af årets tilskud.

2.6 Kombination med andre ordninger

Du kan på samme mark have tilsagn til:

- Omlægningstilskud til økologisk jordbrug,

- Fastholdelse af vådområder og
- Ø-støtte (tilsagn givet under Landdistriktsprogrammet)

2.7 Andre aktiviteter på tilsagnsarealerne

Det er vigtigt, at du søger og får dispensation ved Landbrugsstyrelsen, før du iværksætter aktiviteter på tilsagnsarealerne. Det gælder især aktiviteter, der kan være i strid med betingelserne i dit tilsagn, bl.a. betingelsen om at plantedækket skal opretholdes i hele tilsagnsperioden, fx ved anlægsarbejder.

2.8 Underretningspligt

Du har pligt til at underrette Landbrugsstyrelsen, hvis du ikke længere opfylder tilsagnsbetingelserne, eller hvis du er i tvivl om, hvorvidt du kan opfylde tilsagnsbetingelserne. Hvis du ikke opfylder tilsagnsbetingelserne for et areal, vil dit tilsagn som udgangspunkt bortfalde med krav om tilbagebetaling af tidligere udbetalt tilskud.

2.8.1 Dispensation

Hvis du ikke kan opfylde tilsagnsbetingelserne et enkelt år, har du mulighed for at søge om dispensation. Ansøgning om dispensation skal være skriftlig og sendes - gerne på e-mail til arealtilskud@lbst.dk eller gennem skemaet på pleje-græs.dk. Vi tager herefter stilling til, om din ansøgning kan imødekommes, og vi sender dig en skriftlig afgørelse. At du fx ikke længere har rådighed over dyr, der kan afgræsse dine marker, accepteres ikke som begrundelse for dispensation.

Du skal søge dispensation inden du foretager dig noget, der kan være i strid med tilsagnsbetingelserne fx:

- hvis du vil foretage en selektiv bekæmpelse af uønskede plantearter i strid med enten forbudsperioden mod slåning eller forbuddet mod sprøjtning
- hvis det er nødvendigt at fjerne dyr fra marken i perioden med fast græsningstryk.

Hvis du har fået en dispensation fra plejeforpligtelserne, får du normalt ikke udbetalt årets tilskud. Selvom du har fået dispensation, må du ikke anvende sprøjtemidler på arealer, der medregnes som MFO-brak.

2.8.2 Oversvømmede arealer

Hvis dit tilsagnsareal bliver oversvømmet, så du ikke kan opfylde din plejeforpligtelse, enten fordi det er en del af et vådområdeprojekt, eller fordi vandstanden stiger af andre årsager, skal du altid underrette Landbrugsstyrelsen, Arealtilskud.

Du kan i nogle tilfælde få dispensation fra plejeforpligtelsen, og du mister derved højst årets udbetaling. Hvis det derimod i en kontrol konstateres, at tilsagnsarealerne ikke opfylder tilsagnsbetingelserne, vil årets tilskud blive nedsat, og tilsagnet vil bortfalde med krav om tilbagebetaling af tidligere udbetalt tilskud. Du kan læse mere om nedsættelser af årets tilskud i forbindelse med kontrol i kapitel 9. Dispensationer for andet end plejeforpligtelserne kan i flere tilfælde gives, uden at det påvirker årets udbetaling.

Du har også mulighed for at påberåbe dig force majeure fx ved pludselig opstået alvorlig sygdom, eller hvis der sker ændringer af forholdene på tilsagnsarealer, hvor ændringen vurderes forårsaget af naturen og kan blive længerevarende. Hvis Landbrugsstyrelsen anerkender, at der er tale om force majeure, kan der ske bortfald af tilsagnet uden krav om tilbagebetaling af tidligere udbetalt tilskud.

2.9 Omdannelser

Ved omdannelse af tilsagn skal der ske en væsentlig skærpelse af den eksisterende forpligtelse, og omdannelsen skal medføre betydelige fordele for miljøet.

Du kan omdanne eksisterende tilsagn om Pleje af græs og naturarealer med forpligtelse til slæt (med mulighed for afgræsning) til et nyt 5-årigt tilsagn om Pleje af græs- og naturarealer med forpligtelse til afgræsning med start 2018.

Det er derimod ikke muligt at omdanne et eksisterende tilsagn om Pleje af græs- og naturarealer med forpligtelse til afgræsning til et nyt tilsagn med start i 2018. Du kan læse mere om omdannelse i kapitel 8.7.

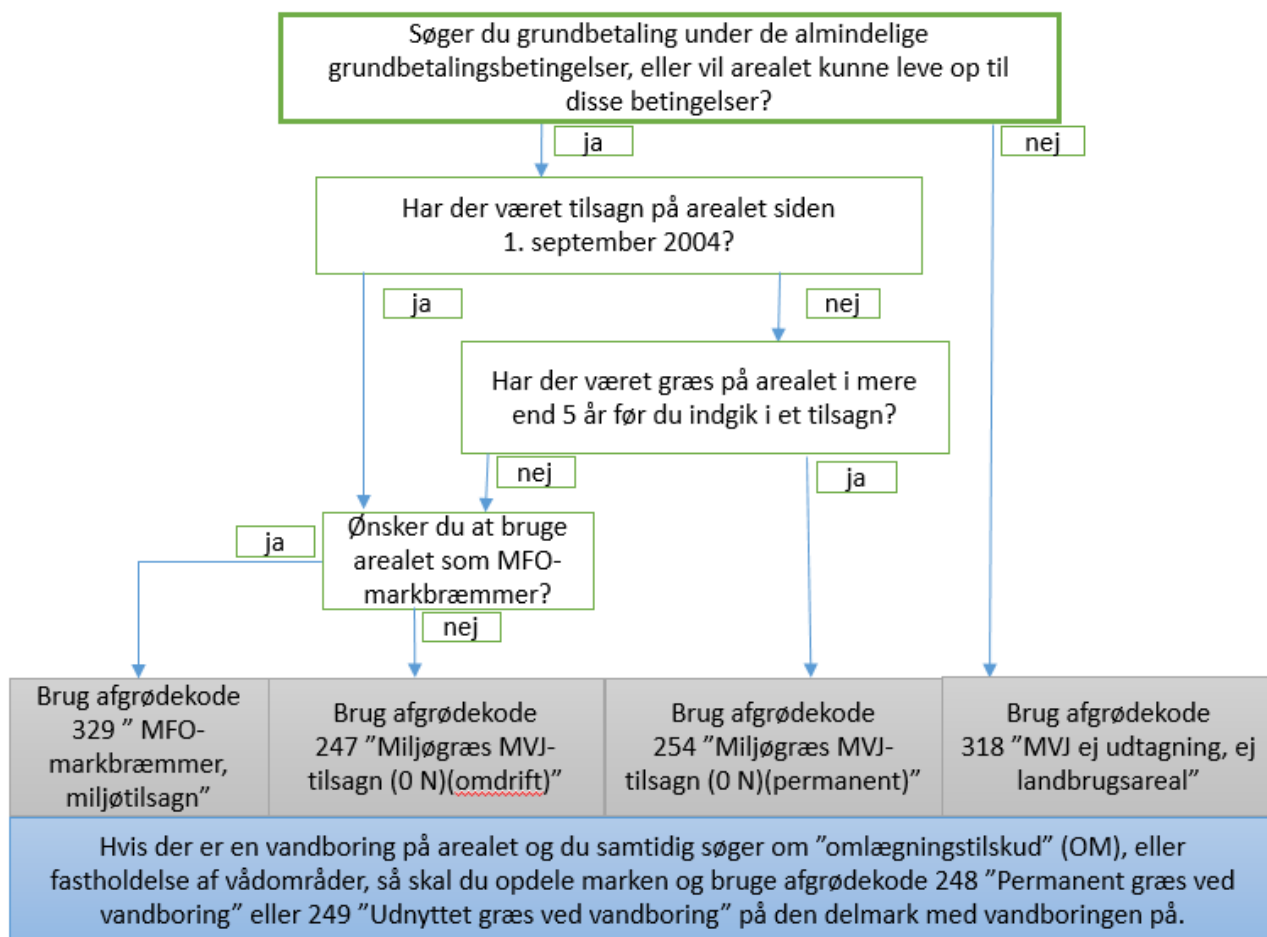
2.10 Sammenligning mellem plejegræsordninger

Betingelserne under tilsagn om Pleje af græs- og naturarealer med start fra 2013 til 2014 er i store træk beskrevet i dette kapitel. Der er dog små variationer mellem forskellige år. I bilag 2 kan du se forskellene i tilsagnsbetingelserne mellem tilsagn om Pleje af græs og naturarealer med start i forskellige år.

2.11 Afgrødekoder

Ved indberetning i Fællesskemaet skal du anvende en af følgende afgrødekoder:

- 247 Miljøgræs MVJ-tilsagn (0N), omdrift
 - arealet er et landbrugsareal,
 - du søger grundbetaling, og
 - du har haft en anden afgrøde end græs på arealet inden for de sidste 5 år op til, at du fik tilsagn første gang i en ubrudt periode. Det vil sige, at arealet ikke var permanent græs ved indgåelse af tilsagnet.
- 254 Miljøgræs MVJ-tilsagn (0 N), permanent græs
 - arealet er et landbrugsareal,
 - du søger grundbetaling, og
 - arealet har været græsareal i mere end fem på hinanden følgende år op til, at du fik tilsagnet
- 318 MVJ ej udtagning, ej landbrugsjord
 - arealet er et naturareal, og
 - du søger ikke grundbetaling, eller
 - du søger grundbetaling under art. 32.

Beslutningstræ over afgrødekoder der kan vælges til dit tilsagnsareal. Du kan i særlige tilfælde søge grundbetaling under artikel 32. Hvis du gør det skal du vælge afgrødekode 318. Hvis du ønsker at bruge en del af marken som MFO-bræmme skal du bruge 329 for den del af marken, der skal bruges til MFO-bræmme.

3. Omlægningstilskud til økologisk jordbrug (tilsagnstype 35)

I dette kapitel kan du læse om regler, der gælder for tilsagn om Omlægningstilskud til økologisk jordbrug (OM), der er givet i perioden 2013-2014. Du kan på vores hjemmeside læse de vejledninger, som Landbrugsstyrelsen har lavet for tidligere år.

Du kan ikke søge nyt tilsagn om Omlægningstilskud til økologisk jordbrug. Hvis du vil søge nye tilsagn til omlægning til økologisk jordbrug, kan du søge nye tilsagn under ordningen Økologisk Arealtilskud, som du kan læse mere om [her](#).

3.1 Formål

Denne støtteordning giver tilskud til jordbrugere, der omlægger konventionelt drevet jord til økologisk drevet jord. Formålet med tilskudsordningen er at understøtte en markedsbaseret omlægning til økologisk jordbrugsproduktion. Formålet er også at forbedre miljø og natur samt fremme dyrevelfærd.

3.2 Hvad får du i tilskud?

	kr./ha/år
OM-tilskud høj sats (de første 2 år, hvor arealet er under omlægning):	1.050,00
OM-tilskud lav sats (de sidste 3 år i tilsagn, hvor arealet er omlagt):	100,00

3.3 Betingelser for OM-tilsagn

Du skal opfylde følgende betingelser i hele tilsagnsperioden, ellers vil tilsagnet ophøre, og tidligere udbetalt støtte kræves tilbagebetalt.

3.3.1 Økologiautorisation

Du skal opretholde autorisationen og drive dine tilsagnsarealer økologisk i hele tilsagnsperioden.

Hvis du mister din økologiautorisation i løbet af tilsagnsperioden, er du forpligtet til at producentskifte tilsagnet og tilsagnsarealerne til en anden økolog, medmindre der er tale om endeligt ophør (se kapitel 8.10 og 8.16). Hvis det ikke er muligt at producentskifte tilsagnet, vil vi kræve tidligere udbetalt tilskud betalt tilbage.

3.3.2 Mindstemål for arealer

Et areal skal ved tilsagnets begyndelse udgøre et sammenhængende areal på mindst 0,30 ha.

Arealer er sammenhængende:

- hvis det samlede areal er større end 0,30 ha,
- der er en støtteberettiget permanent passage mellem arealerne,
- passagen er mindst 4 m bred,
- arealerne ligger i samme markblok,
- der er samme foranstaltning og tilskudssats på begge arealer, og
- tilsagnene har samme udløbsår.

3.3.3 Ejer eller forpagter skal drive arealet efter den økologiske produktionsmetode

Det er en forudsætning for at modtage tilskud og opretholde tilsagnet, at du i hele tilsagnsperioden som ejer eller forpagter driver arealerne efter den økologiske produktionsmetode. Når du som ejer eller forpagter søger om udbetaling af OM-tilskud til et areal, vil det også kun være dig, der som ejer eller forpagter, vil kunne søge om grundbetaling til arealet. Hvis du ikke længere kan drive arealerne som ejer eller forpagter, skal tilsagnet producentskiftes til ny ejer eller forpagter.

Læs mere herom i kapitel 8.5.

3.3.4 Indsendelse af årlig udbetalingsanmodning (indberetning) i Fællesskemaet

Det er en betingelse for at modtage årets udbetaling, at du hvert år i Fællesskemaet:

- indsender en anmodning om udbetaling, hvor tilsagnsarealerne er anmeldt med korrekt tilsagnstype og udløbsår,
- indtegner dine tilsagnsarealer korrekt i Internet Markkort og
- afgiver erklæring om, at du overholder tilsagnsbetingelserne.

Når du har indsendt et korrekt udfyldt Fællesskema og markkort, har du tillige opfyldt betingelsen om at indberette, at alle betingelser for tilsagnet er opfyldt, så tilsagnet opretholdes. Tilsagnsarealer, der ikke bliver indberettet, bortfalder, og Landbrugsstyrelsen kan rejse krav om tilbagebetaling af tidligere udbetalt tilskud.

Indsendelse af Fællesskema er ligeledes en betingelse for opretholdelse af autorisation til økologisk jordbrugsproduktion, læs mere i [Vejledning om økologisk jordbrugsproduktion](#). Læs også kapitel 3.6. Kravet om en årlig indberetning vedr. økologiautorisation kan ikke erstatte indberetningen af OM-tilsagnet.

For at søge om udbetaling i Fællesskemaet skal du udfylde siden "Udbetaling af tilskud – Miljø- og økologitilsagn." Se kravene for udbetaling i kapitel 8.1.

3.3.5 OM-tilsagn og andre tilskudsordninger

Det er en betingelse for OM-tilsagn, at der ved tilsagnsperiodens begyndelse og inden for den 5-årige tilsagnsperiode ikke er pålagt forpligtelse til at opfylde betingelserne for økologisk jordbrug eller betingelser, der svarer hertil. Det kan være som følge af, at arealet er omfattet af anden lovgivning eller aftale end de økologiregler, som Landbrugsstyrelsen har udstedt.

Du kan godt søge grundbetaling til et areal, hvor du har et OM-tilsagn. Derudover kan OM-tilsagnet generelt kombineres med andre arealbaserede miljøtilsagn, hvor der ikke er forpligtelse til udtagning. Se forenelighedstabellen i bilag 1 hvilke ordninger, der kan kombineres med et OM-tilsagn.

3.4 Tilsagnsarealer i skov

Tilsagnsarealet må ikke være:

- tilplantet med skov,
- omfattet af en tilskudsordning til skovbrug (gælder også selvom der ikke udbetales skovtilskud til det pågældende areal), eller
- pålagt fredskovspligt, medmindre arealet er utilplantede/ubevoksede landbrugsarealer i hele tilsagnsperioden (godkendt som utilplantede fredskovspligtige landbrugsarealer, jf. skovloven).

Hvis et areal uden fredskovspligt er blevet tilplantet med skov i løbet af tilsagnsperioden, kan tilsagnet opretholdes. Det er et krav, at der ikke er blevet udbetalt tilskud for arealet, mens de træer, der helt eller delvis udgør skoven, har været på arealet. Det betyder, at hvis der har været udbetalt tilskud, mens træerne har været på arealet, bortfalder tilsagnet, og der kræves tilbagebetaling af tilskud.

Hvis du i løbet af tilsagnsperioden får et tilsagn om tilskud til skovbrug en eller flere af dine marker, bortfalder OM-tilsagnet til disse marker. Der vil dog ikke være krav om tilbagebetaling, så længe der ikke har været udbetalt tilskud under begge ordninger i samme år.

Juletræer, pyntegrønt og lavskov i kort omdrift

Du kan opnå tilsagn til arealer med juletræer eller pyntegrønt i kort omdrift herunder til lavskovsarealer i kort omdrift, dog forudsat at arealerne ikke er pålagt fredskovspligt.

Arealer pålagt fredskovspligt

Arealer pålagt fredskovspligt skal i hele tilsagnsperioden være uden skovbevoksning og må ikke tilplantes med juletræer, pyntegrønt i kort omdrift, lavskov, frugttræer eller bærbuske. Hvis et tilsagnsareal med fredskovspligt tilplantes med fx juletræer, bortfalder tilsagnet, og der stilles krav om tilbagebetaling af tidligere udbetalt tilskud.

3.5 Betingelser for udbetaling

Der kan kun udbetales støtte til landbrugsarealer, der drives med henblik på produktion af landbrugsafgrøder, juletræer/pyntegrønt, eller græsarealer, som anvendes til afgræsning eller slæt. Derudover er det et krav, at arealerne er berettiget til støtte under ordningen grundbetaling, medmindre der er tale om arealer med juletræer eller pyntegrønt i kort omdrift.

Der kan udbetales tilskud til følgende arealer:

Omdriftsarealer

Omdriftsarealer (bortset fra græsarealer i omdrift) som dyrkes i henhold til reglerne i grundbetalingsordningen i det år, hvor der søges om udbetaling. Se endvidere [Vejledning om direkte arealstøtte](#).

Permanente afgrøder

Hvis du har landbrugsarealer med frugttræer eller bærbuske, skal det være tydeligt, at det er drevet plantagemæssigt. Det betyder, at træerne og buskene skal fremstå som en plejet kultur i veldefinerede rækker, der muliggør pleje af træer og buske samt høst af afgrøden.

Arealer med lavskov er kun støtteberettigede, hvis du driver dem landbrugsmæssigt med henblik på stævning. Du skal stævne træerne senest ved udgangen af det 10. år efter etableringen eller seneste stævning. I [Vejledning om direkte arealstøtte](#) kan du læse nærmere om hvilke andre regler, der gælder for permanente afgrøder og lavskov, herunder krav til arter og plantetæthed.

Hvis der ved kontrol opstår tvivl om, hvorvidt et areal med permanente afgrøder er drevet landbrugsmæssigt, skal du fremvise:

- dokumentation for beplantning af arealet (kvittering for indkøb af planter) eller
- dokumentation for salg af afgrøder både for indeværende år og tidligere år.

Se endvidere [Vejledning om direkte arealstøtte](#).

Juletræer og pyntegrønt

Arealer med juletræer og pyntegrønt skal være i kort omdrift. Det betyder, at træerne skal fældes senest 10 år efter udplantning eller senest 14 år efter udsåning på tilsagnsarealet. Bemærk at du kan ikke få udbetalt grundbetaling til arealer med juletræer eller pyntegrønt.

Græsarealer (permanente græsarealer og græsarealer i omdrift)

Græsarealer skal anvendes landbrugsmæssigt til slæt eller afgræsning i perioden fra den 15. maj og til og med den 31. august. Arealerne skal under normale vejrforhold² fremstå med lavt plantedække den 31. august.

Hvis arealet er plejet med afgræsning, skal alle dele af arealet den 31. august fremstå med mindst 50 % af plantedækket, som er under 40 cm højt. Enkelte områder på under 100 m², hvor der den 31. august er et plantedække på over 40 cm højde, vil dog blive accepteret, hvis de er en del af en helhed, hvor plantedækket i øvrigt opfylder betingelserne til plantedække under ordningen grundbetaling. Græsarealer må som udgangspunkt først omlægges efter den 31. august, se dog undtagelser vedr. grøngødning og sommerbrak i kapitel 3.5.1 og 3.5.2.

Plantedækket på græsarealer skal hele året overvejende bestå af græs eller andet grøntfoder, og derudover opfylde de krav der stilles til græsarealer under grundbetalingsordningen. I [Vejledning om direkte arealstøtte](#) kan du læse nærmere om hvilke krav, der stilles til plantesammensætning, og aktivitetskravet for græsarealer under grundbetalingsordningen. I kapitel 8.1.1 kan du læse om reglerne for indtegning af græsarealer.

² Undtagelser fra definitionen "normale vejrforhold" dækker perioder med for årstiden helt unormale vejrforhold, der resulterer i, at arealerne ikke lever op til betingelserne for støtte. Landbrugsstyrelsen vil melde ud på hjemmesiden lbst.dk, når en sådan undtagelse fra definitionen træder i kraft, med angivelse af de geografiske områder, undtagelsen berører.

3.5.1 Sommerbrak

På økologiske arealer³ er det muligt at bekæmpe rod ukrudt med sommerbrak i en begrænset periode. Sommerbrak betragtes som en landbrugsmæssig udnyttelse, da brakperioden er begrænset, og der både før og efter brakperioden er en afgrøde eller efterafgrøde på arealet. Så du kan få både Omlægningstilskud og grundbetaling til arealet. Arealet anmeldes i Fællesskemaet med den afgrøde, der er på arealet i foråret.

Der er forskellige former for sommerbrak, som er støtteberettiget:

- Vintersæd, der er etableret i efteråret, høstes i begyndelsen af maj. Den afslåede afgrøde kan enten spredes på marken eller høstes som grønkorn. Bagefter pløjes eller foretages en gennemskærende harvning, som du fortsætter hen over sommeren.
- Du sår en vårafgrøde, der enten høstes grøn eller spredes på marken sidst i juni, og bagefter gennemfører du sommerbrak fra sidst i juni. Marken ligger sort i 6-8 uger, hvor du jordbehandler.
- Kløvergræsmark udnyttes frem til sidst i juni, og herefter gennemfører du sommerbrak som beskrevet ovenfor.

3.5.2 Grøngødning

Det er muligt at bruge økologiske arealer med græs i omdrift til grøngødning, så du afpudser arealet og efterlader det afslåede materiale. Det er dog et krav, at:

- arealerne er etableret med en kløvergræsblending med mindst 15 vægtprocent kløver,
- du i hele kalenderåret opbevarer dokumentation for indkøb af den anvendte kløvergræsblending, og
- du kan dokumentere, at der har været en anden hovedafgrøde end græs, herunder kløvergræs, på arealerne i 2017.

3.5.3 Træer og buske

For OM-tilsagn på landbrugsarealer gælder de samme regler for træer og buske, som der gælder under ordningen grundbetaling. På omdriftsarealer, hvor du søger om udbetaling, er det derfor et krav, at der kun må være op til 100 træer og buske pr. ha. Træer og buske under 1 meter tæller ikke med. Buske, der har karakter af krat (f.eks. brombær og eller hybenrose), indgår som ikke-støtteberettiget areal i vurderingen af, om arealet er tilskudsberettiget.

Arealer med klynger af træer og buske på over en meter i højden, hvor trækronerne eller buskene samlet udgør et areal på over 100 m², er ikke tilskudsberettigede.

3.6 Tilsagnsarealer, der overgår til anden anvendelse

Hvis et tilsagnsareal eller en del af et tilsagnsareal overgår til anden anvendelse end landbrugsdrift, og tilsagnsbetingelserne fortsat kan opfyldes, kan du i visse tilfælde opretholde tilsagnet. Du kan ikke modtage tilskud for det pågældende areal, men skal til gengæld ikke tilbagebetale evt. tidligere udbetalt tilskud.

Det er muligt, hvis arealet f.eks. overgår til:

- Natur o.l. (f.eks. søer, læhegn, vildtremiser, naturgenopretningsprojekter mv.).
- Skov, hvis der ikke er ydet tilskud til arealerne, mens de træer, der helt eller delvis udgør skoven, har været på arealet.
- Permanente markveje og kørespor, der skal tegnes ud som en selvstændig markblok.

Arealer, der overgår til anden anvendelse, skal du stadig indberette som tilsagnsarealer, hvis du ønsker at opretholde tilsagnet. Arealet skal indberettes med afgrødekode 905 (Anden anvendelse på tilsagnsarealer i Fællesskemaet. Du skal være opmærksom på, at arealer, du indberetter med afgrødekode 905, skal overholde krydsoverensstemmelsesreglerne. Du kan læse nærmere om krydsoverensstemmelsesreglerne i [Vejledning om krydsoverensstemmelse](#).

Bemærk også, at selvom tilsagnsarealerne overgår til anden anvendelse, og du ikke modtager tilskud, så skal du stadig overholde de øvrige betingelser for tilsagn i resten af tilsagnsperioden. Hvis du fx bruger plantebeskyttelsesmidler på

³ Et areal betragtes som økologisk, når det ved ansøgningsfristen i ansøgningsåret er omlagt eller er under omlægning til økologisk jordbrugsproduktion under en bedrift, der er autoriseret af Landbrugsstyrelsen til økologisk jordbrugsproduktion eller er under en bedrift, der er omfattet af en ansøgning til Landbrugsstyrelsen om autorisation.

arealet, som ikke er godkendt til økologisk jordbrug, vil tilsagnet for det pågældende areal bortfalde, og udbetalt tilskud vil blive krævet betalt tilbage.

Hvis arealet overgår til anden anvendelse, skal du underrette Landbrugsstyrelsen. Du skal også oplyse, hvilken form for anden anvendelse, der er tale om. I nogle tilfælde kan det være nødvendigt at indsende dokumentation, eksempelvis i forbindelse med et naturgenopretningsprojekt. Dokumentation sendes til Landbrugsstyrelsen, Arealtilskud på arealtilskud@lbst.dk.

3.7 Tilladte aktiviteter på tilsagnsarealer

Hvis du også bruger arealet til andre aktiviteter end landbrugsdrift, må landbrugsaktiviteten ikke være væsentligt hæmmet af de andre aktiviteter.⁴ Aktiviteter, der foregår i dyrkningsperioden 15. maj til 15. september, må ikke væsentligt hæmme landbrugsdriften og derved opfyldelsen af aktivitetskravet. Det afhænger af den anden aktivitets alvor, omfang og varighed, hvornår landbrugsdriften er væsentlig hæmmet. Hvis den anden aktivitet kun foregår i en kort periode, vil landbrugsdriften ofte ikke være væsentligt hæmmet, mens aktiviteter, der foregår over længere tid, i større grad vil hæmme landbrugsaktiviteten væsentligt.

Du kan læse mere om hvilke type aktiviteter der er tilladte, og hvilken type arealer som ikke er støtteberettigede i [Vejledning om direkte arealstøtte](#).

3.8 Afgrødekoder

Her kan du se, hvilke afgrødekoder, der ikke er forenelige med OM-tilsagn, eller hvor der ikke udbetales tilskud. Afgrødekoder i gruppe A giver bortfald af tilsagn og et tilbagebetalingskrav. Afgrødekoder i gruppe B er forenelige med OM-tilsagn, men giver ikke udbetaling af tilskud.

TABEL 3.1. Gruppe A: Afgrødekoder der ikke er forenelige med OM-tilsagn

Afgrødekode	Afgrødekodenavn
248	Permanent græs ved vandboring
249	Udnyttet græs ved vandboring
309	Udyrket areal ved vandboring
311	Skovrejsning på tidl. landbrugsjord 1*
312	20-årig udtagning
313	20-årig udtagning af agerjord med frivillig skovrejsning
314	20-årig udtagning med tilsagn om skovrejsning
316	Udtagning med fastholdelse, ej landbrugsareal
317	Vådområder med udtagning
319	MFO-brak, Udtagning, ej landbrugsareal
321	Miljøtiltag, ej landbrugsarealer
322	Minivådområder, projektilsagn
323	MFO-udyrket areal ved vandboring
326	Ej landbrug, MSO, omlagt fra permanent græs
577	Skov med biodiversitetsformål
578	Skovrejsning - forbedring af vandmiljø og grundvandsbeskyttelse
585	Skovrejsning i projektområde, som ikke er omfattet af tilsagn
586	Offentlig skovrejsning
587	Skovrejsning på tidl. landbrugsjord 3*

⁴ Jf. § 19 i bekendtgørelse nr. 1259 af 26. oktober 2016 om direkte støtte til landbrugere efter grundbetalingsordningen m.v. med senere ændringer.

588	Statslig skovrejsning
589	Bæredygtig skovdrift*
590	Bæredygtig skovdrift i Natura 2000-område*
888	Nye tilsagn uden råderet ved ansøgningsfristen

*Arealer med skovtilsagn vil ikke få et tilbagebetalingskrav, da OM-tilsagn kan omdannes til et skovtilsagn.

TABEL 3.2. Gruppe B angiver afgrødekoder: Afgrødekoder, der er forenelig med OM-tilsagn, men som ikke giver udbetaling.

Afgrødekode	Afgrødekodenavn
258	Permanent græs, ø-støtte
271	Rekreative formål
305	Permanent græs, uden udbetaling af økologitilskud
306	Græs i omdrift, uden udbetaling af økologitilskud
308	MFO-slåningsbrak,
310	Slåningsbrak
318	MVJ ej udtagning, ej landbrugsjord
324	Blomsterbrak
325	MFO-Blomsterbrak
327	MFO-bræmme, sommerslåning
328	MFO-bræmme med blomsterblanding
329	MFO-bræmme, miljøtilsagn
334	MFO-bræmme, forårsslåning
338	Brak, forårsslåning
339	MFO-brak, forårsslåning
361	Ikke støtteberettiget landbrugsareal
486	Hønsegård uden plantedække
487	Skovlandbrug
499	Lukket system
563	Svampe, champignon
564	Containerplads
580	Skovdrift, alm.
581	Nyplantning i skov med træhøjde under 3 m
602	MFO – Pil
603	MFO – Poppel
604	MFO – EI
605	MFO – Lavskov
900	Øvrige afgrøder
903	Lysåbne arealer i skov
905	Anden anvendelse på tilsagnsarealer
907	Naturarealer, økologisk jordbrug
908	Naturarealer, ansøgning om miljøtilsagn

Bemærk, at selvom et tilsagnsareal indberettes med en afgrødekode fra gruppe B, der ikke giver udbetaling, så skal du alligevel angive tilsagnstype og udløbsdato for tilsagnet på siden "Udbetaling af tilskud – Miljø- og økologitilsagn" i Fællesskemaet.

3.9 Underretningspligt

Du har pligt til at underrette Landbrugsstyrelsen, Arealtilskud, hvis du ikke længere opfylder betingelserne i tilsagnet. Hvis du ikke opfylder tilsagnsbetingelserne for et areal, vil Landbrugsstyrelsen som udgangspunkt kræve tilbagebetaling af tidligere udbetalt tilskud.

3.10 Dispensation

Der kan være helt specielle forhold på din jordbrugsbedrift, der gør, at du er i tvivl, om du kan opfylde betingelserne. Det er vigtigt, at du oplyser Landbrugsstyrelsen, Arealtilskud, om forholdene. Det skal ske skriftligt, så du giver os mulighed for at vurdere din specielle situation. Landbrugsstyrelsen vil derefter sende dig et skriftligt svar.

Hvis du samtidig søger om Grundbetaling, skal du være opmærksom på, at du ikke kan søge om dispensation under grundbetalingsordningen. Det er kun muligt at fravige fra betingelserne under grundbetalingsordningen, hvis der er tale om force majeure eller usædvanlige omstændigheder.

3.11 Tilskud og opfyldelse af de grønne krav

Økologer skal som udgangspunkt ikke opfylde de grønne krav for at få udbetalt den grønne støtte under grundbetalingsordningen.

Hvis du har ikke-økologiske marker på din bedrift, kan du vælge at opfylde de grønne krav på hele bedriften, inklusiv dine økologiske marker.

Du kan udlægge frivillige MFO-bræmmer, hvis bræmmens tilstødende areal er en mark i omdrift. Du kan også vælge, at GLM-landskabelementer skal medregnes som MFO, hvis GLM-landskabelementet ligger i en mark i omdrift. I Fællesskemaet sætter du kryds ved, at GLM-landskabelement skal medregnes som MFO-areal. MFO bræmmer skal indtegnes som en selvstændig mark med en afgrødekode for MFO-bræmmer. 2 meter bræmmer udlagt efter vandløbsloven kan også medregnes som MFO-bræmmer. Dette kan du gøre enten ved afkrydsning i fællesskemaet eller at den indgår helt eller delvist som en indtegnet MFO-bræmme.

Du kan ikke få udbetalt tilskud til arealer, der er udlagt og medregnet som MFO-bræmme eller MFO-landskabelement. Du kan læse mere om bræmmer og landskabelementer, der er udlagt og medregnet som MFO i [Vejledning om direkte arealstøtte](#).

4. Opretholdelse af ændret afvanding (tilsagnstype 54)

I dette kapitel kan du læse om reglerne for tilsagn til Opretholdelse af ændret afvanding, der er indgået i perioden 2013-14. Reglerne for tilsagn, der er indgået i 2014 eller tidligere, findes også i vejledningerne for de respektive år. Der er dog i 2015 kommet ændringer til alle tilsagn til Opretholdelse af ændret afvanding, der er indgået i perioden 2013-2014. Disse ændringer vil være beskrevet i denne vejledning.

4.1 Formål

Formålet med ordningen er for de særligt udpegede arealer at sikre afvandingsforhold, der er gunstige for naturen, herunder ynglende og fouragerende fugle.

4.2 Tilskuddets størrelse

Det årlige tilskud udgør 1.400 kr. pr. ha.

Bemærk, at tilskuddet kan reduceres pga. EU's udbetalingsloft, se kapitel 8.1.8.

4.3 Betingelser for tilsagn

4.3.1 Ejer eller forpagter skal drive arealet

Det er som udgangspunkt en betingelse for at modtage tilskud og opretholde tilsagnet, at du i hele tilsagnsperioden driver arealerne som ejer eller forpagter.

Når du som ejer eller forpagter søger om udbetaling af tilskud til en mark, er det også kun dig, der som ejer eller forpagter kan søge om grundbetaling til marken.

Hvis du ikke længere driver arealerne som ejer eller forpagter, skal tilsagnet producentskiftes til ny ejer eller forpagter. Læs mere herom i kapitel 8.5.

4.3.2 Afvandingsforhold

Tilsagn om tilskud for et areal er betinget af, at den ønskede ændring af afvandingsforholdene på arealet er etableret eller kan etableres. Derudover skal afvandingsforholdene på arealet i hele tilsagnsperioden være i overensstemmelse med tilsagnsbetingelserne. Betingelserne fastsættes af Landbrugsstyrelsen og fremgår af tilsagnet. Tilsagnsbetingelserne kan bl.a. omfatte betingelser om etablering af grøblerender.

4.3.3 Afpudsning

Tilsagnsarealerne skal hvert år i tilsagnsperioden afpudses mindst en gang inden for perioden fra den 1. juli til den 31. august. Ved afpudsning forstås slåning af plantedækket, hvor det afslåede plantemateriale ikke fjernes fra arealerne. Arealerne skal i deres helhed den 31. august hvert år i tilsagnsperioden være afpudset og fremstå med tæt og lavt plantedække. Du må gerne tage slæt eller lade arealet afgræsse, hvis betingelsen om afpudsning samtidig er opfyldt.

4.3.4 Plantedække

Tilsagnsarealerne skal være udlagt som græs- eller naturarealer i hele tilsagnsperioden. Plantearter, der naturligt indfinder sig i løbet af tilsagnsperioden, er tilladt.

Områder uden tilstrækkeligt plantedække er tilladte, hvis det opstår som følge af:

- de ændrede afvandingsforhold,
- trampestier med lovlig adgang for offentligheden, eller
- dyreveksler.

4.3.5 Gødning

Arealerne må ikke tilføres gødning, bortset fra den gødning, der efterlades af græssende husdyr.

4.3.6 Plantebeskyttelsesmidler

Arealerne må ikke tilføres plantebeskyttelsesmidler.

Biodynamiske præparater, der skal anvendes på jordbrugsbedrifter, der er autoriseret af Demeterforbundet, betragtes ikke som gødning eller plantebeskyttelsesmidler.

4.3.7 Beliggenhed og markstørrelse

Tilsagn om tilskud er betinget af:

- at arealet ligger i det udpegede område,
- at det ansøgte areal på ansøgningstidspunktet er mindst 0,30 ha.

En mark under 0,30 ha er ikke støtteberettiget under Opretholdelse af ændret afvanding, med mindre marken er fysisk sammenhængende med en anden mark, hvorpå du søger samme tilsagnstype i samme år. For at to mindre marker kan siges at være sammenhængende, skal der være en støtteberettiget passage mellem markerne, og passagen skal være mindst 4 m bred. Marken må dog gerne blive mindre i løbet af tilsagnsperioden, fx hvis du i et år opdeler marken i flere delmarker.

4.4 Betingelser ved tilsagnsperiodens begyndelse og i tilsagnsperioden

Tilsagn om tilskud er betinget af:

- at arealet ved tilsagnets start og i hele tilsagnsperioden ikke er omfattet af
 - regulering, der sikrer opretholdelse af de afvandingsforhold, der skal være gældende for arealet af hensyn til naturen, eller
 - afvandingsforhold, der i hovedsagen svarer hertil, som følge af
 - tilsagn om tilskud i medfør af anden lovgivning,
 - aftale, der indebærer betaling for den nævnte regulering,
 - servitut eller pligt, der er pålagt i medfør af anden lovgivning,
- at der for arealet ikke med virkning ved begyndelsen af tilsagnsperioden er indgået tilsagn om tilskud til Miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger eller til Miljøvenlig drift af vådområder,
- at der for arealet ikke med virkning ved begyndelsen af tilsagnsperioden er indgået tilsagn om tilskud i medfør af landdistriktsloven til
 - Opretholdelse af ændret afvanding,
 - Pleje af græs- og naturarealer,
 - Fastholdelse af naturlige vandstandsforhold,
 - Fastholdelse af vådområder,
- at arealet ikke inden for tilsagnsperioden er omfattet af en aftale eller servitut i medfør af Miljøministeriets bekendtgørelse om kriterier for tildeling af økonomiske midler til genopretning af vådområder eller Miljøministeriets bekendtgørelse om genopretning af vådområder, og
- at arealet ikke er omfattet af § 21 b, stk. 1, i lov om miljøbeskyttelse ved tilsagnsperiodens begyndelse.

4.5 MFO-bræmmer

Hvis du udlægger et tilsagnsareal som MFO-bræmmer (tidligere randzoner, 2 meter bræmmer og markbræmmer), får du ikke udbetalt tilskuddet for tilsagnsarealet.

Hvis du tidligere har fået dispensation til at reducere randzonearealet i henhold til randzonenloven, gælder denne dispensation ikke bræmmer. 2-meter bræmmerne omfatter det areal, der fremgår af Internet Markkort, mens alle andre tidligere

randzoner samt de nye markbræmmer skal indtegnes i Internet Markkort med en afgrødekode for 329 MFO-bræmme, miljøtilsagn. Du kan læse mere om MFO-bræmmer i [Vejledning om direkte arealstøtte](#).

Du får ikke udbetalt tilskud for dit tilsagn for de arealer, du udlægger som MFO-areal.

4.6 Kombination med andre tilskud

Tilskuddet kan kombineres med grundbetalingsordningen. For at opnå grundbetaling skal arealerne opfylde betingelserne for støtteberettigede arealer under grundbetalingsordningen.

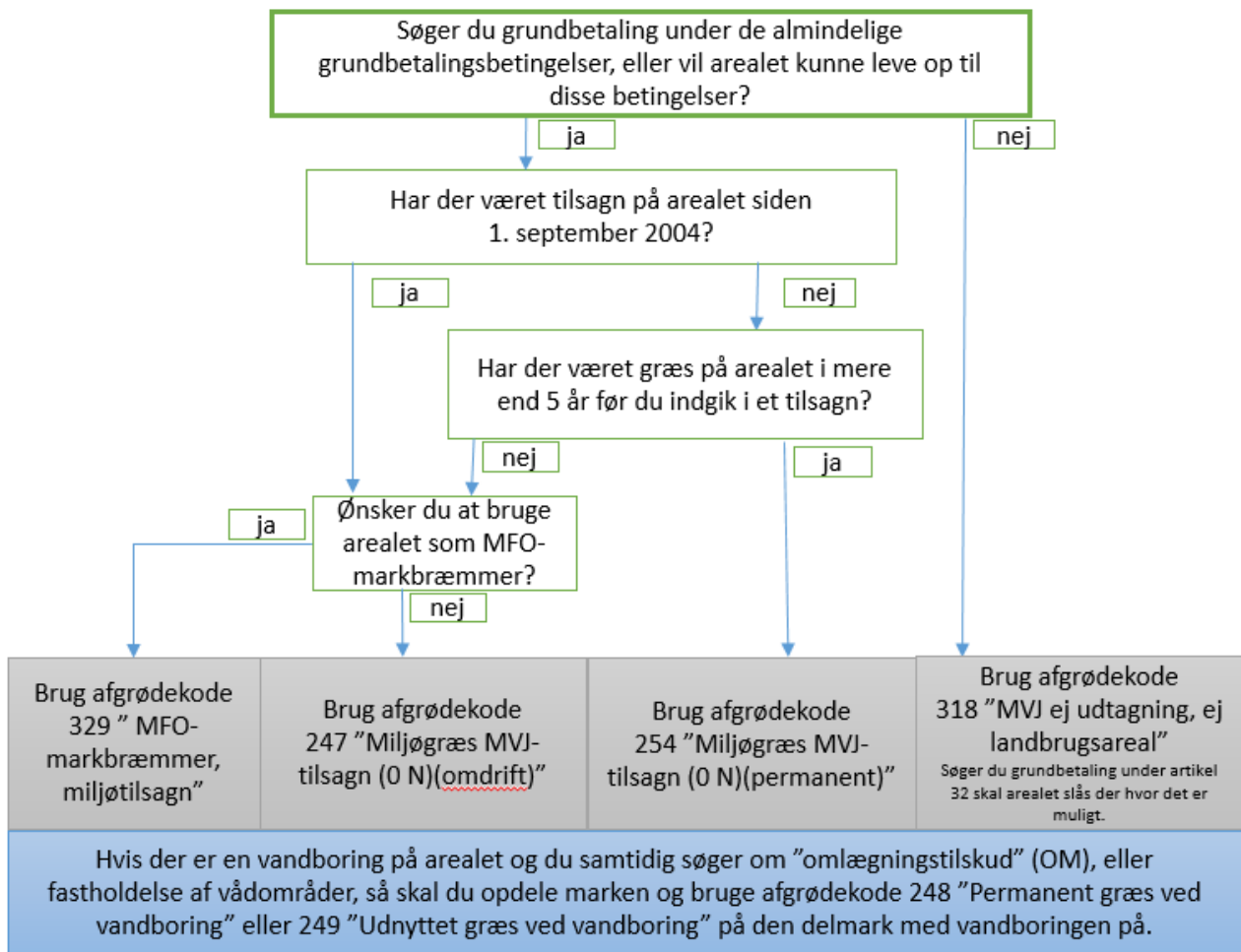
På arealer, der ikke opfylder betingelserne for støtteberettigede arealer under grundbetalingsordningen, kan du dog søge grundbetaling under undtagelsesbestemmelsen i artikel 32, hvis:

- 1) arealet ikke længere er i overensstemmelse med definitionen af et støtteberettiget areal som følge af gennemførelsen af vandrammedirektivet eller Natura 2000 direktiverne (ordningen om Opretholdelse af ændret afvanding opfylder dette krav), og
- 2) arealet dannede grundlag for retmæssig udbetaling af Enkeltbetaling i 2008.
- 3) du har for marken markeret under artikel 32 senest på ændringsfristen for indsendelse af Fællesskemaet
- 4) er aktiv landbruger, dvs. du skal udføre en landbrugsaktivitet på dine øvrige arealer (fx har et erhvervsmæssigt dyrehold)

4.7 Afgrødekoder

Ved indberetning i Fællesskemaet skal du anvende en af følgende afgrødekoder (se også bilag 4):

- 247 Miljøgræs MVJ-tilsagn (0N), omdrift
 - Arealet er et landbrugsareal
 - du søger grundbetaling, og
 - du har haft en anden afgrøde end græs på arealet inden for de sidste 5 år op til, at du fik tilsagn første gang i en ubrudt periode. Det vil sige, at arealet ikke var permanent græs ved indgåelse af tilsagnet.
- 254 Miljøgræs MVJ-tilsagn (0 N), permanent græs
 - Arealet er et landbrugsareal
 - hvis du søger grundbetaling, og
 - arealet har været græsareal i mere end fem på hinanden følgende år op til, at du fik tilsagnet
- 318 MVJ ej udtagning, ej landbrugsjord
 - Arealet er et naturareal, og
 - hvis du ikke søger grundbetaling, eller
 - du søger grundbetaling under art. 32.
- 329 MFO-bræmmer, miljøtilsagn (du får dog ikke udbetalt tilskud)
 - Arealet anmeldes som en MFO-bræmme.

Oversigt over afgrødekoder der kan bruges på tilsagnet. Hvis du ønsker at et del af dit tilsagnsareal skal tælle med som MFO-bræmme skal du bruge afgrødekode 329 på den del af tilsagnet - dette vil føre til, at du ikke får udbetaling på den del af tilsagnet.

5. Fastholdelse af vådområder og fastholdelse af naturlige vandstandsforhold (Tilsagnstype 50 og 55)

I dette kapitel kan du læse om reglerne for tilsagn til Fastholdelse af vådområder og naturlige vandstandsforhold (tilsagnstype 55) samt tilsagn til Fastholdelse af vådområder (tilsagnstype 50), der er indgået i perioden 2008-14.

5.1 Formål

Formålet med ordningerne er gennem fastholdelse af vådområder at forbedre vandmiljøet og naturen samt at sikre og forbedre bevaringsstatus for naturtyper og arter på særligt udpegede Natura-2000-arealer. Det opnås ved en reduktion af kvælstofbelastningen og fosforbelastningen, som er fastsat i de statslige vandplaner for de enkelte vandoplade samt ved fastholdelse af naturlige vandstandsforhold.

Tilskuddet kan søges som kompensation for at tåle den varige våde tilstand på de arealer, der omfattes af et vådområdeprojekt eller et projekt om naturlige vandstandsforhold.

5.2 Betingelser for tilsagn

Tilsagn om tilskud til fastholdelse af vådområder ydes som en årlig kompensation i 20 år. Tilsagnsperioden begynder den 1. september i det kalenderår, hvor projektet senest skal være. Tilsagnsperioden udløber den 31. august, 20 år efter tilsagnets start. Efter udløbet af den 20-årige tilsagnsperiode betragtes arealet som et naturareal, og der ydes ikke længere kompensation for de tinglyste rådighedsindskrænkninger.

5.2.1 Ejer eller forpagter skal drive arealet

Det er som udgangspunkt en forudsætning for at modtage tilskud og opretholde tilsagnet, at du i hele tilsagnsperioden driver arealerne som ejer eller forpagter.

Når du som ejer eller forpagter søger om udbetaling af tilskud til en mark, er det også kun dig, der som ejer eller forpagter kan søge om grundbetaling til marken.

Hvis du ikke længere kan drive arealerne som ejer eller forpagter, skal tilsagnet producentskiftes til ny ejer eller forpagter. Læs mere herom i kapitel 8.5.

5.3 Hvad får du i tilskud?

Kategori	Tidligere anvendelse	Tilskudssats (kr./ha)
1*	Arealer, hvor afvandingsforholdene er ændret som følge af betingelserne i et MVJ-tilsagn om ændret afvanding.	1.800
2*	Arealer, som inden for referenceperioden blev udnyttet jordbrugsmæssigt, dvs. arealer: <ul style="list-style-type: none"> • i omdrift • der har været anmeldt under enkeltbetalingsordningen som udyrket areal, og som har været i omdrift indenfor perioden et af de foregående fire år • anvendt til frugt- eller bærproduktion • anvendt til planteskole på friland • anvendt til stævningskov eller til dyrkning i kort omdrift af pyntegrønt, juletræer eller energiskov • omfattet af et MVJ-tilsagn om tilskud til udtagning af agerjord Arealer, der i mindst 5 år har været udlagt som græsarealer, defineres som permanent græs, se under kategori 4.	3.500
3*	Arealer, der ikke er omfattet af kategori 1 eller 2, men som i referenceåret** var omfattet af et tilsagn under miljø- og økologiordningerne. Arealet blev i kalenderåret, hvor tilsagnet (eller første tilsagn i en ubrudt række af tilsagn) startede, anvendt som under kategori 2 eller var udtaget af produktion under enten hektarstøtte- eller enkeltbetalingsordningen.	3.500
4*	Permanent græs, dvs. arealer, som ikke er omfattet af kategori 1, 2 eller 3. Arealet blev jordbrugsmæssigt udnyttet indenfor en femårig periode forud for referenceåret	1.800
5	Natur eller naturlignende landbrugsarealer, dvs. arealer, som ikke er omfattet af kategori 1, 2, 3 eller 4.	300

*Tilskudssatserne under kategori 1, 2, 3 og 4 er betinget af, at der er dokumentation for arealanvendelsen, og at arealanvendelsen ikke har været i strid med anden lovgivning.

** Referenceåret er 2007 for type 50, 2010 for type 55, der har tilsagnsstart 2011 samt 2011 for type 55 med tilsagnsstart 2012-14.

Hvis den tidligere anvendelse på én mark giver anledning til forskellige tilskudssatser, vil den laveste tilskudssats danne grundlag for tilsagnet.

Hvis tilsagnshaver er eller har været en offentlig institution, en offentlig virksomhed eller et kommunalt fællesskab er tilskudssatsen for fastholdelse af naturlige vandstandsforhold 0 kr.

Der gives ikke tilskud til skove, veje, grøfter, læhegn m.m. eller arealer, som allerede før anlæggelsen af vådområdet har været permanent vanddækkede. Småbiotoper på op til 0,5 ha kan dog opnå tilskud som naturarealer.

5.4 Plantedække

I hele tilsagnsperioden skal tilsagnsarealerne være udlagt som græs- eller naturarealer. På arealer, der i vækstsæsonen forud for tilsagnsperioden, var bevokset med græs, lyng eller andre plantearter, der er egnede til afgræsning eller slæt, skal det eksisterende plantedække være opretholdt ved tilsagnsperiodens begyndelse.

Plantearter, der naturligt etablerer sig på arealerne i tilsagnsperioden er tilladte, hvis de øvrige betingelser i tilsagnet er overholdt. Områder uden plantedække, der er opstået som følge af offentlighedens færden ad trampestier eller vildtets brug af dyreveksler, er tilladte.

Tilsagnsarealet må ikke være tilplantet med skov, være omfattet af en tilskudsordning til skovbrug eller være pålagt fredsskopspligt, medmindre arealet er lovligt ubevokset fredsskov.

Småbiotoper under 0,5 ha, der var på tilsagnsarealerne i vækstsæsonen forud for tilsagnsperiodens begyndelse, kan opretholdes, og der kan gives tilsagn om tilskud til disse som naturareal, dvs. 300 kr./ha.

5.5 Andre betingelser

Nedenstående bestemmelser for driften af arealerne indgår blandt andre betingelser i den servitut, som skal være tinglyst på samtlige ejendomme med arealer inden for projektområdet. Alle bestemmelserne skal overholdes i hele tilsagnsperioden.

5.5.1 Ingen dyrkning

Det naturlige eller etablerede plantedække af græs m.m. må anvendes til afgræsning, slæt, røorskær el.lign. Arealerne må ikke anvendes til dyrkning af afgrøder, som:

- energiafgrøder,
- prydvækster,
- pyntegrønt,
- juletræer,
- frøproduktion eller
- forskellige former for skovproduktion.

Arealerne må heller ikke pløjes, fræses eller på anden måde omlægges.

5.5.2 Ingen gødskning eller jordforbedringsmidler⁵

Arealerne må ikke tilføres gødning, bortset fra den gødning, der efterlades af græssende husdyr. Det er heller ikke tilladt at tilføre jordforbedringsmidler.

5.5.3 Ingen plantebeskyttelsesmidler

Arealerne må ikke tilføres plantebeskyttelsesmidler.

5.5.4 Ingen tilskudsfordring

Tilskudsfordring er ikke tilladt på arealerne. Sliksten og ren mineralblanding er dog tilladt.

Vådordræklæringen og tilsagnet om tilskud til Fastholdelse af vådområder giver ingen begrænsninger i forhold til de normale regler for lodsejeres ret til at drive jagt og fiskeri på arealerne.

5.6 Kombinationsmuligheder med andre ordninger

Tilskud til fastholdelse af vådområder kan i visse tilfælde kombineres med grundbetalingsordningen og flere typer af tilskud under landdistriktsprogrammet. Kombinationsmulighederne fremgår af forenelighedstabellen i bilag 1.

⁵ Biodynamiske præparater, der anvendes på jordbrugsbedrifter, der er autoriseret af DemeterForbundet, betragtes ikke som gødning, jordforbedrings- eller plantebeskyttelsesmidler.

5.6.1 Kombination med grundbetalingsordningen

Tilskuddet kan kombineres med grundbetalingsordningen. For at opnå grundbetaling skal arealerne opfylde betingelserne for støtteberettigede arealer under grundbetalingsordningen.

På arealer, der ikke opfylder betingelserne for støtteberettigede arealer under grundbetalingsordningen, kan der dog søges grundbetaling jf. undtagelsesbestemmelsen i artikel 32, hvis:

- 1) arealet ikke længere er i overensstemmelse med definitionen af støtteberettiget areal som følge af gennemførelsen af vandrammedirektivet eller Natura 2000 direktiverne (ordningen om 20-årig Fastholdelse opfylder dette krav)
- 2) arealet dannede grundlag for retmæssig udbetaling af Enkeltbetaling i 2008.
- 3) du for marken har markeret under artikel 32 senest på ændringsfristen for indsendelse af Fællesskemaet
- 4) er aktiv landbruger, dvs. du skal udføre en landbrugsaktivitet på dine øvrige arealer (fx har et erhvervsmæssigt dyrehold)

5.7 Dispensation

Hvis du er i tvivl, om du kan opfylde betingelserne i dit tilsagn, er det vigtigt at du skriftligt oplyser Landbrugsstyrelsen, Arealtilskud, om forholdene, og søger om dispensation. Landbrugsstyrelsen vil så vurdere din situation og tage stilling til, om din dispensationsansøgning kan imødekommes og sende dig en skriftlig afgørelse.

Der skal altid søges og opnås dispensation, før du foretager ændringer, der kan være i strid med tilsagnsbetingelserne.

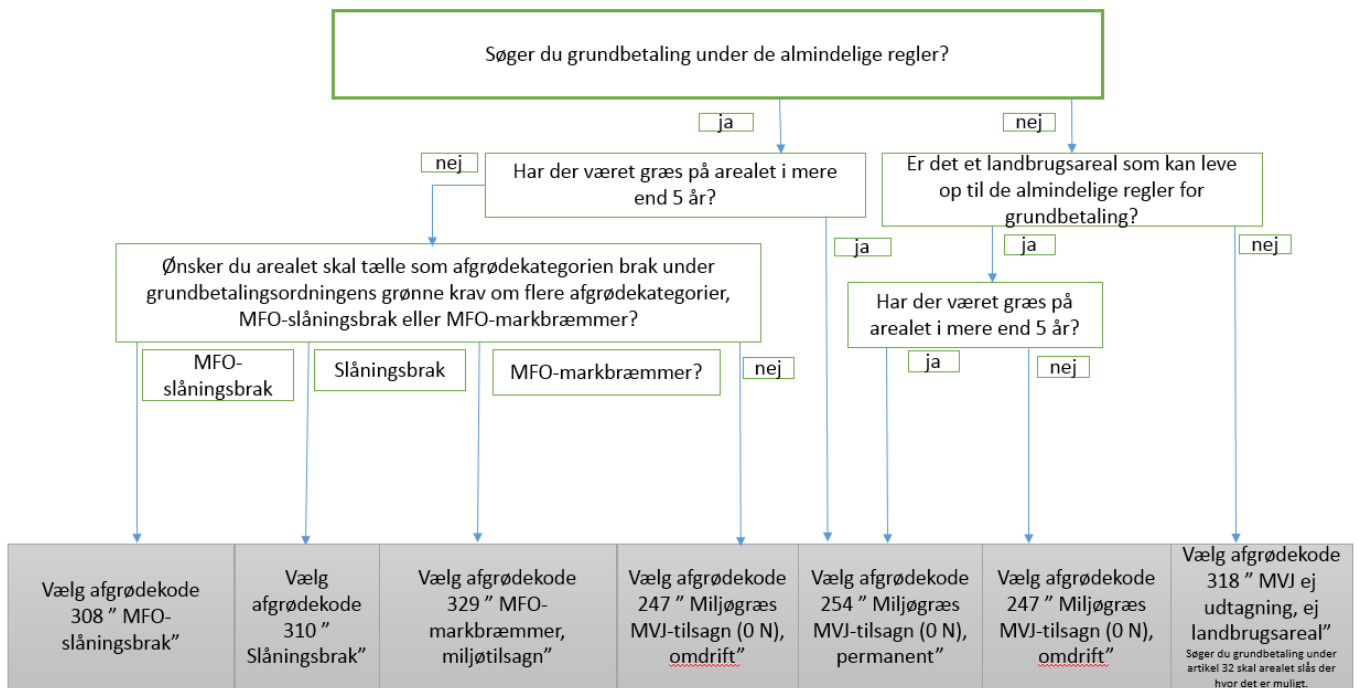
Der skal fx søges om dispensation, hvis du vil bekæmpe giftige og aggressive ukrudtsarter såsom kæmpebjørneklo eller engbrandbæger, og bekæmpelsesmetoden er i strid med tilsagnsbetingelserne.

Der skal også søges om dispensation, hvis du har behov for at tilskuds fodre.

5.8 Hvilke afgrødekoder skal du bruge?

Ved indberetning i Fællesskemaet skal du anvende en af følgende afgrødekoder (se også bilag 4):

247 Miljøgræs MVJ-tilsagn (0 N) omdrift 254 Miljøgræs MVJ-tilsagn (0 N)	Anvendes for landbrugsarealer, som du søger grundbetaling til, og som opfylder de generelle betingelser for grundbetaling. Arealet har status af permanent græs, hvis der ikke har været anden afgrøde end græs på arealet inden for de sidste 5 år, inden du indgik i tilsagnet.
318 MVJ ej udtagning, ej landbrugsjord	Anvendes til arealer, hvor du søger grundbetaling under artikel 32, eller til ikke-landbrugsarealer, som du ikke søger grundbetaling til.
308 MFO-slåningsbrak 310 Slåningsbrak 338 Brak, forårsslåning 339 MFO, brak, forårsslåning	Anvendes hvis arealet er et landbrugsareal, som det foregående år var anmeldt som omdrift. Arealerne skal leve op til kravene for braklagte arealer i grundbetalingsordningen, dvs. at du skal opfylde aktivitetskravet om en årlig slåning.
329 MFO-bræmme, miljøtilsagn 334 MFO- bræmme, forårsslåning	Arealer du anmelder som MFO-bræmmer.

6. Miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger (MVJ)

6.1 Hvem kunne søge?

Ejere og forpagtere af en jordbrugsbedrift i særligt følsomme landbrugsområder (SFL-områder) kunne frem til 2007 søge om tilsagn om tilskud under de miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger (MVJ-ordninger).

Tilskud under de miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger blev indtil 2007 administreret af amterne i samarbejde med det tidligere Direktorat for Fødevarerhverv (nu Landbrugsstyrelsen). I forbindelse med nedlæggelsen af amterne i 2007 overgik hele administrationen til Direktoratet for Fødevarerhverv (nu Landbrugsstyrelsen).

Du kan søge om udbetaling af tilskud til eksisterende tilsagn, der blev givet i perioden fra 1998 til 2007.

Vi udbetaler i 2018 tilskud til de 6 tilsagnstyper under Miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger (MVJ-ordningerne), som du kan se i tabellen. De er alle 20-årige ordninger.

20-årige ordning	Type	Indgået i år
Miljøvenlig drift af græs	4	1997-2002
Pleje med afgræsning, rydning, slæt	5	1997-2003
Udtagning af agerjord	7	1994-2002
Udtagning af græs udenfor omdriften	8	1997-2003
Ændret afvanding	9	1997-2003
Etablering af vådområder	13	2003-2006

6.2 Formål med ordningerne

Formålet med at give tilskud er at beskytte miljø og natur i særligt følsomme landbrugsområder. Dette skal ske ved at:

- Nedsætte udvaskningen af kvælstof.
- Fremme miljøvenlig ekstensivering af landbruget.
- Anvende miljøplanlægning i jordbrugsdriften.
- Beskytte vandløb og søer mod forurening med pesticider.
- Påvirke ressourcerne af grundvand mindst muligt.

Ordningerne er en del af Landdistriktsprogrammet, hvor det overordnede formål er at fremme en bæredygtig og sammenhængende udvikling i landdistrikterne.

6.3 Betingelser for tilsagn fremgår af dit tilsagnsbrev

Der er forskellige typer betingelser:

- Der er dels nogle helt overordnede betingelser, som gælder for alle tilsagnstyper. Læs mere om disse nedenfor.
- Derudover er der nogle generelle betingelser for hver tilsagnstype, som er beskrevet i de specifikke afsnit.
- Sidst men ikke mindst, kan der være betingelser, som kun gælder for dit specifikke tilsagn. Derfor bør du altid læse dit tilsagn.

Husk, at nogle betingelser kan være ændret; dette gælder fx kravet om gødningsplanlægning og indberetningsmetode. Det kan du læse mere om i denne vejledning.

6.4 Overordnede betingelser

6.4.1 Krav om gødningskvoteberegning og gødningsregnskab

Du skal kun udarbejde gødningskvoteberegning og gødningsregnskab, hvis du har tilsagnstype 4 eller 5 med mulighed for at gøde. Kravet er ophævet for alle andre MVJ-ordninger fra og med 2015. Det gælder også, selvom der står i dit tilsagn, at du skal udarbejde gødningskvoteberegning og gødningsregnskab.

6.4.2 Krav om rådighed

Du skal i hele tilsagnsperioden som udgangspunkt have rådighed over tilsagnsarealerne. Hvis du sælger eller bortforpagter dele af eller hele din bedrift, skal du overdrage dine tilsagn til ny ejer/forpagter. Når du som ejer eller forpagter søger om udbetaling af tilskud til en mark, er det også kun dig, der som ejer eller forpagter kan søge om grundbetaling til marken.

Du kan finde vejledning om producentskifte og erklæringer her: [Gå til side med Vejledning om producentskifte og Producentenskipteerklæring mm.](#)

6.4.3 Frist for opfyldelse af plejeforpligtigelse

Fristen for opfyldelse af en evt. plejeforpligtigelse for MVJ-tilsagn er den 31. august i tilsagnsåret. Dette gælder uanset, at der ikke er angivet en sådan frist i tilsagnet.

6.4.4 Krav om elektronisk indberetning

Alle miljøtilsagn, herunder også MVJ-tilsagn, skal indberettes elektronisk i det årlige Fællesskema, hvor du evt. også ansøger om grundbetaling. Du skal erklære i Fællesskemaet, at betingelserne er overholdt, og du skal søge om udbetaling af årets tilskud.

Hvis dit tilsagn startede 1. september 1998, er der dog en undtagelse fra kravet om elektronisk indberetning. Hvis du har sådan et tilsagn, kan du stadig indsende ansøgning om udbetaling af tilskud på et særligt papirskema og et papirmarkkort. Begge dele kan fås ved henvendelse til Landbrugsstyrelsen. Hvis du søger anden støtte fx grundbetaling, skal du søge i Fællesskemaet.

6.4.5 Indgivelse af erklæring

Hvis du af en eller anden grund ikke har fået indsendt Fællesskema (eller papirskema) inden fristen, har du alligevel mulighed for at opretholde dit tilsagn, hvis du indsender en erklæring om, at du har overholdt betingelserne i tilsagnet. Du mister dog årets tilskud. Erklæringen skal være Landbrugsstyrelsen i hænde senest den 1. august, eller i tilfælde, hvor den 1. august er en lørdag, søndag eller mandag, den anden hverdag (lørdag ikke medregnet), der følger herefter.

Tilsagn med start 2003 og tidligere har dog frist til at indsende erklæringen indtil årsskiftet. Dvs., at erklæringen skal være Landbrugsstyrelsen i hænde senest den 31. december 2018.

6.5 Miljøvenlig drift af græsarealer (tilsagnstype 4)

6.5.1 Plejebetingelser

Hvis arealerne bliver afgræsset:

- Afgræsning skal ske med heste og/eller drøvtyggere
- Antallet af græssende dyr for tilsagn indgået før 2001 angives i storkreaturer. I disse tilsagn må arealerne højest afgræsses af 1,4 storkreatur pr. hektar i gennemsnit over udbindingsperioden. Arealerne i tilsagn indgået fra og med 2001 må højest afgræsses af 0,8 DE⁶/ha

Hvis arealerne anvendes til slæt:

- Arealet skal udnyttes jordbrugsmæssigt ved mindst ét årligt slæt. Der må ikke tages slæt i perioden fra 15. april til 15. juli pga. hensyn til fugle og vildt.
- Slæt defineres som afslåning af græsdækket med efterfølgende bortfjernelse af det afslåede plantemateriale i modsætning til afpudsning, hvor plantematerialet ikke fjernes.

6.5.2 Plantedække

Plantedækket skal opretholdes som græsareal i hele tilsagnsperioden. Du må gerne etablere småbeplantninger og mindre vildtremiser i tilsagnsperioden. Småbeplantninger og vildtremiser må ikke udgøre mere end 10 pct. af marken, og den enkelte småbeplantning/vildtremise må maksimalt udgøre 0,30 ha.

6.5.3 Tilførsel af gødning

Tilsagn kan være givet på niveau 1 eller 2. I dit tilsagnsbrev kan du se, hvilket niveau dit tilsagn er givet på.

- For tilsagn på niveau 1 har tilsagnsmottager lov til at tildele gødning, der maksimalt svarer til en mængde på 80 kg N pr. ha.
- For tilsagn på niveau 2 må markerne ikke tilføres gødning.

Hvis du har mulighed for at gøde, det vil sige tilsagn på niveau 1, skal du udarbejde gødningskvoteberegning og gødningsregnskab, også selv om du ikke benytter muligheden for at gøde.

6.5.4 Arealernes udnyttelse forud for tilsagnsperioden

Forud for tilsagnsperioden skal arealerne have været jordbrugsmæssigt udnyttet, braklagt inden for omdriften, eller udtaget af produktionen til nonfood produktion.

6.5.5 Forbud

Der gælder en række forbud:

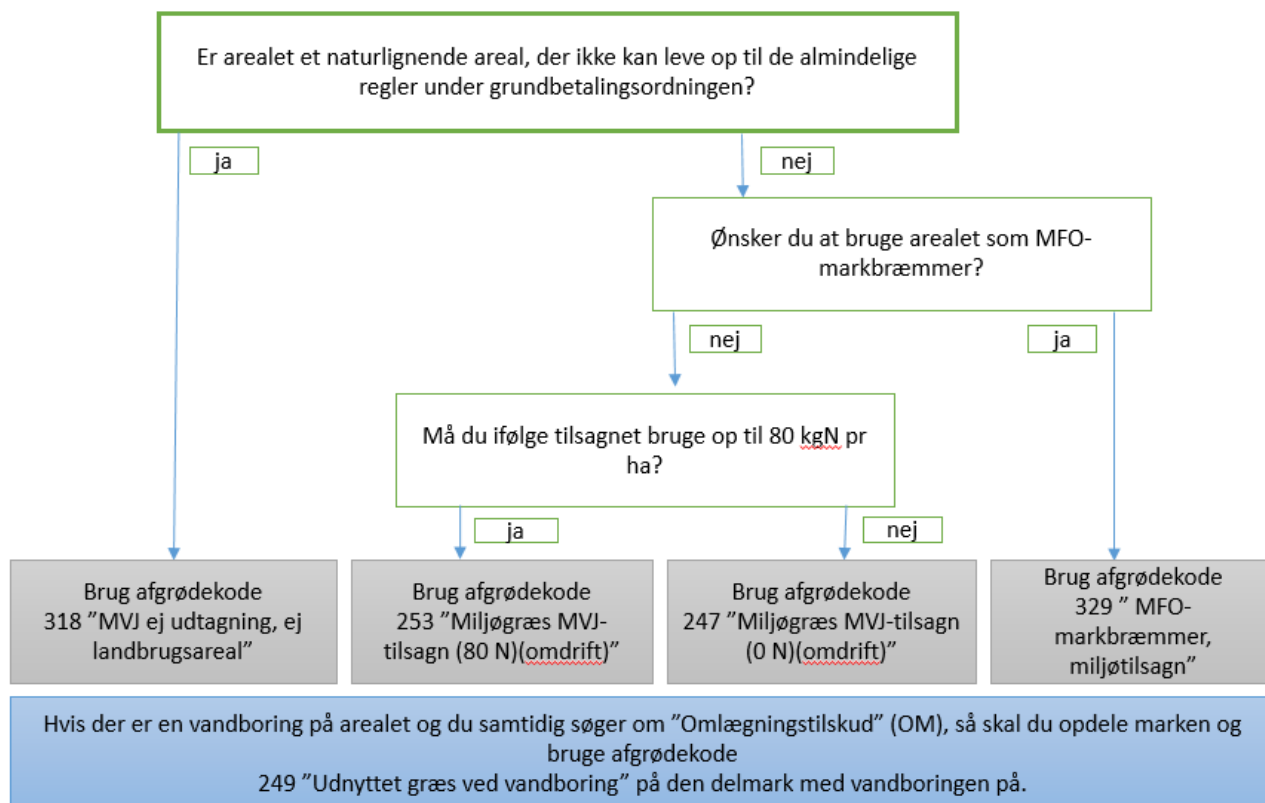
- græsarealet må ikke omlægges, heller ikke fra græs til græs.
- markvanding er ikke tilladt, herunder oppumpning af vand fra vandløb. Vanding fra eksisterende engvandingsanlæg er dog tilladt.
- det er ikke tilladt at anvende arealerne til frøproduktion.
- forbud mod tilførsel af plantebeskyttelsesmidler. Forbuddet gælder alle pesticider, herunder herbicider, insekticider og fungicider.

6.5.6 Afgrødekoder

Da tilsagnstype 4 er indgået før 2005, hvor reglerne om permanent græs trådte i kraft, vil arealer med tilsagnstype 4 altid have status af enten omdrift eller natur.

Du kan få hjælp til at finde den rigtige afgrødekode i skemaet nedenfor, se også bilag 4.

⁶ DE/Dyreenheder er defineret i bilag 1, afsnit H i bekendtgørelse nr. 1324 af 15. november 2016

Beslutningstræ over afgrødekoder der kan vælges til dit tilsagnsareal. Hvis du ønsker at bruge en del af marken som MFO-bræmme skal du bruge 329 for den del af marken der skal bruges til MFO-bræmme.

6.6 Pleje af græs- og naturarealer med afgræsning, rydning, slæt (tilsagnstype 5)

6.6.1 Plejebetingelser

Der kan være fastsat individuelle bestemmelser i tilsagnet, og du skal derfor altid se i dit tilsagnsbrev, hvilke betingelser der gælder for dig.

Afgræsning:

- Afgræsning skal ske med heste og/eller drøvtyggere.
- Der er fastsat betingelser i tilsagnet om, hvornår arealerne skal afgræsses. Det er måske udvidet med regler om, hvornår arealerne ikke må afgræsses.

Høslæt:

- Der skal foretages mindst ét årligt slæt af arealerne.
- Slæt defineres som afslåning af græsdekke med efterfølgende bortfjernelse af det afslåede plantemateriale i modsætning til afpudsning, hvor plantematerialet ikke fjernes.

Rydning:

- Rydningsforpligtelse er kombineret med forpligtelse til enten afgræsning eller høslæt.
- Der er fastsat betingelser i tilsagnet for hvor meget bevoksning, der skal ryddes, og hvor hurtigt arealet skal ryddes.

6.6.2 Plantedække

Plantedækket skal opretholdes som græsareal i hele tilsagnsperioden. Du må ikke etablere beplantninger eller vildtremiser i tilsagnsperioden.

6.6.3 Tilførsel af gødning

Det fremgår af dit tilsagn, hvorvidt du har mulighed for at bruge gødning på markerne i tilsagnet. (Muligheden for at gøde er for disse tilsagn ikke knyttet til "niveau 1"). Der må maksimalt gødes med 80 kg total-N pr. ha. Hvis dit tilsagn giver dig mulighed for at gøde, skal du udarbejde gødningskvoteberegning og gødningsregnskab, også selv om du ikke benytter muligheden for at gøde.

6.6.4 Arealernes udnyttelse forud for tilsagnsperioden

Forud for tilsagnsperioden skal arealerne have været naturarealer eller græsarealer udenfor omdriften.

6.6.5 Forbud

- Forbud mod omlægning, også fra græs til græs.
- Det er ikke tilladt at etablere beplantninger eller vildtremiser på arealet. Amtsrådet kan have givet dig en dispensation til etablering af beplantninger eller lignende på arealet.
- Markvanding er ikke tilladt, herunder oppumpning af vand fra vandløb. Vanding fra eksisterende engvandingsanlæg er dog tilladt.
- Forbud mod tilførsel af plantebeskyttelsesmidler. Forbuddet gælder alle pesticider, herunder herbicider, insekticider og fungicider.

6.6.6 Særlige betingelser fastsat i tilsagnet

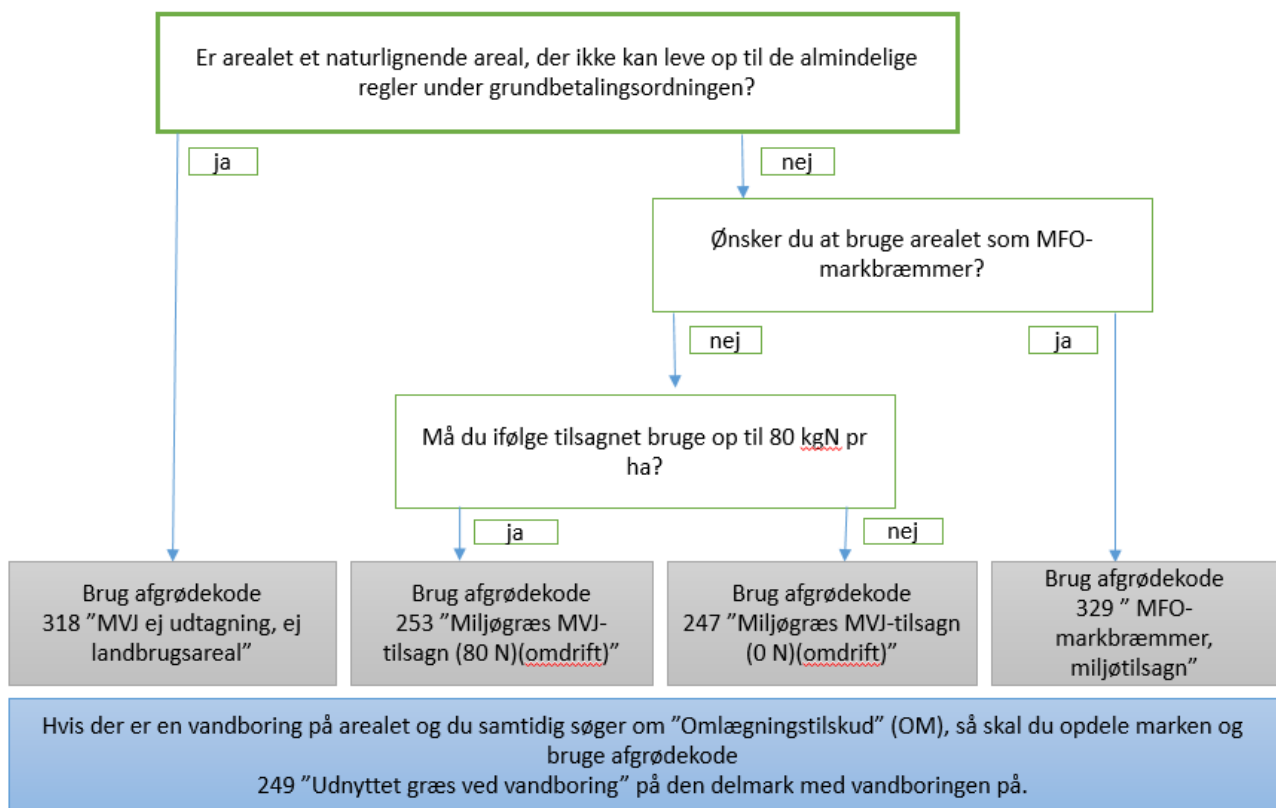
Dit tilsagn kan have specielle bestemmelser vedrørende:

- plantedække.
- periode hvor arealerne henholdsvis kan og skal afgræsses.
- det maksimale græsningstryk.
- tilskudsfoeding.

6.6.7 Afgrødekoder

Da tilsagnstype 5 er indgået før 2005, hvor reglerne om permanent græs trådte i kraft, vil arealer med tilsagnstype 5 altid have status af enten omdrift eller natur.

Du kan få hjælp til at finde den rigtige afgrødekode i skemaet nedenfor, se også bilag 4.

Beslutningstræ over afgrødekoder der kan vælges til dit tilsagnsareal. Hvis du ønsker at bruge en del af marken som MFO-bræmme skal du bruge 329 for den del af marken der skal bruges til MFO-bræmme.

6.7 Udtagning af agerjord (tilsagnstype 7)

6.7.1 Plejebetingelser og udnyttelse

Formålet med udtagningen er etablering af naturområder og biotoper, herunder skov, søer, vandhuller eller lignende. De udtagne arealer kan dog plejes ved afslåning af plantedække og ved rydning.

6.7.2 Plantedække

Plantedækket skal opretholdes på arealerne i tilsagnsperioden. Kun ved etablering af vandhuller og lignende må plantedækket brydes.

6.7.3 Arealernes udnyttelse forud for tilsagnsperioden

Forud for tilsagnsperioden skal arealerne have været jordbrugsmæssigt udnyttet, braklagt inden for omdriften, eller udtaget af produktionen til non-food produktion.

6.7.4 Arealernes størrelse

Tilsagn om udtagning af agerjord indgæet i perioden 1998-2002:

De udtagne marker skulle være mindst 20 meter brede i halvdelen af deres længde.

6.7.5 Forbud

Der er forbud mod omlægning. Arealerne må ikke anvendes til nogen form for jordbrugsproduktion, herunder slæt og afgræsning.

De udtagne arealer må ikke gøres til genstand for nogen indtægtsgivende udnyttelse, der er uforenelig med dyrkning af markafgrøder.

Det er ikke tilladt at anlægge vildtstriber.

Derudover er der:

- forbud mod vanding.
- forbud mod tilførsel af gødning.
- forbud mod tilførsel af plantebeskyttelsesmidler. Forbuddet gælder alle pesticider, herunder herbicider, insekticider og fungicider.
-

6.7.6 Afgrødekoder, der medregnes som MFO-areal til at opfylde de grønne krav

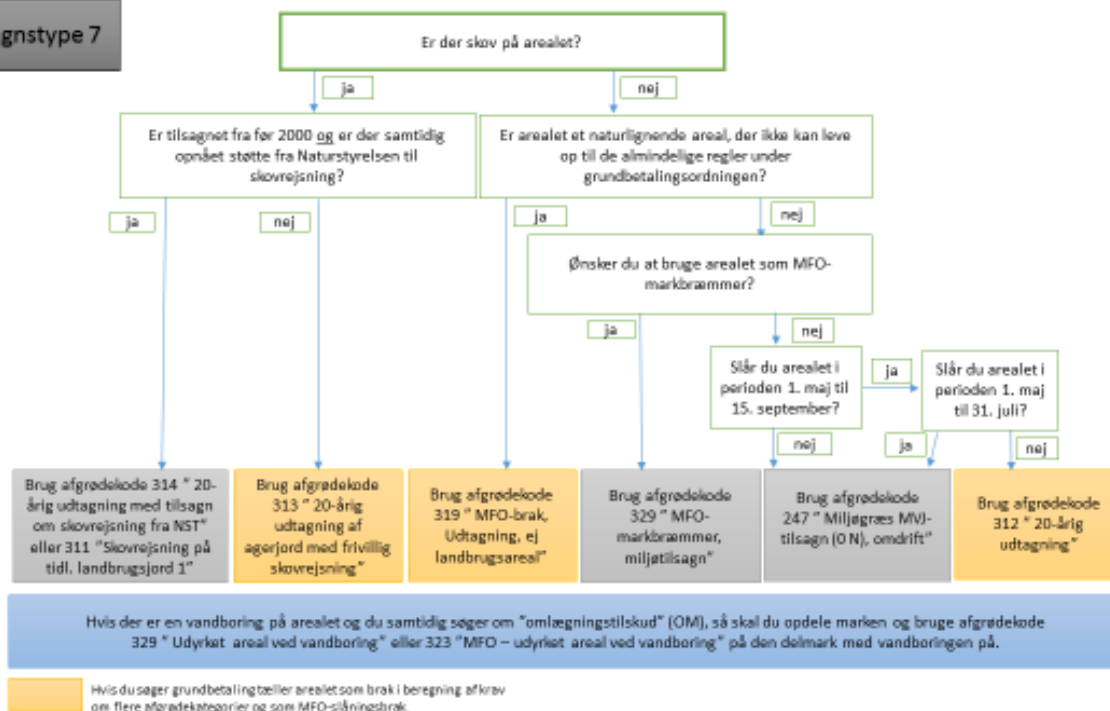
Marken medregnes som MFO-areal, når du bruger afgrødekoderne 312, 313 og 319, hvis du samtidig søger grundbetaling. Hvis du bruger afgrødekode 312, skal du opfylde betingelserne for slåningsbrak, herunder kravet om mindst én slåning i perioden 1. august til 15. september.

Hvis du bruger afgrødekode 313 eller 319 og søger grundbetaling under artikel 32, skal du derimod ikke slå arealerne, selv om det er muligt, da dette strider imod tilsagnets formål. I kapitel 6.7.7 samt bilag 4 kan du læse mere om hvilke afgrødekoder, du kan bruge.

6.7.7 Afgrødekoder

Du kan få hjælp til at finde den rigtige afgrødekode i skemaet nedenfor, se også bilag 4.

Tilsagnstype 7

6.8 Udtagning af græsarealer udenfor omdriften (tilsagnstype 8)

6.8.1 Plejebetingelser og udnyttelse

Formålet med udtagningen er etablering af naturområder og biotoper, herunder skov, søer, vandhuller eller lignende. De udtagne arealer kan dog plejes ved afslåning af plantedække og ved rydning.

6.8.2 Plantedække

Plantedækket forud for tilsagnsperiodens begyndelse skal opretholdes på arealerne i tilsagnsperioden. Kun ved etablering af vandhuller og lignende må plantedækket brydes.

6.8.3 Arealernes udnyttelse forud for tilsagnsperioden

Forud for tilsagnsperioden skal arealerne have været jordbrugsmæssigt udnyttet som græsareal udenfor omdriften.

6.8.4 Forbud

Der gælder en række forbud:

- forbud mod omlægning.
- arealerne må ikke anvendes til nogen form for jordbrugsproduktion, herunder slæt.
- de udtagne arealer må ikke gøres til genstand for nogen indtægtsgivende udnyttelse, der er uforenelig med dyrkning af markafgrøder.
- forbud mod afgræsning.
- forbud mod vanding.
- forbud mod tilførsel af gødning.
- forbud mod tilførsel af plantebeskyttelsesmidler. Forbuddet gælder alle pesticider, herunder herbicider, insekticider og fungicider.
- det er ikke tilladt at anlægge vildtstriber.

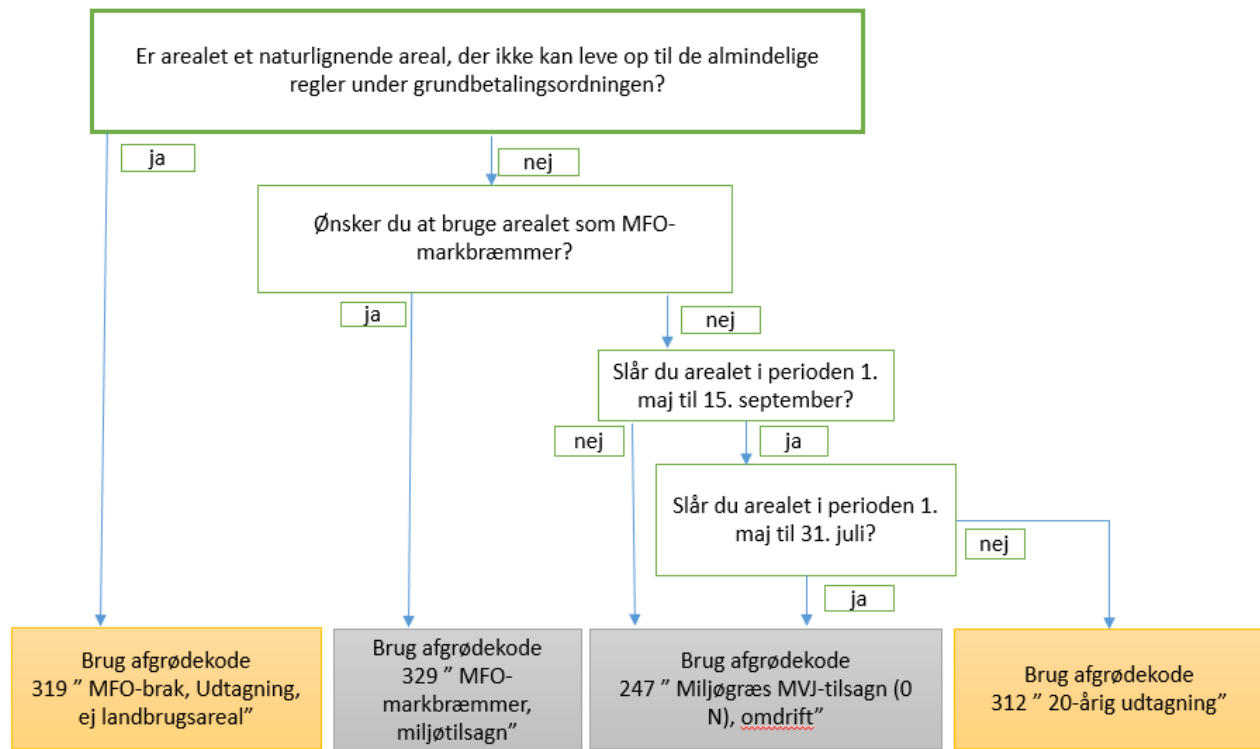
6.8.5 Afgrødekoder, der medregnes som MFO-areal til at opfylde de grønne krav

Marken medregnes som MFO-areal, når du bruger afgrødekoderne 312, 313 og 319, hvis du samtidig søger grundbetaling. Hvis du bruger afgrødekode 312, skal du opfylde betingelserne for slåningsbrak, herunder kravet om mindst én slåning i perioden 1. august til 15. september.

Hvis du bruger afgrødekode 313 eller 319 og søger grundbetaling under artikel 32, skal du derimod ikke slå arealerne, selv om det er muligt, da dette strider imod tilsagnets formål. I kapitel 6.8.6 samt bilag 4 kan du læse mere om hvilke afgrødekoder, du kan bruge.

6.8.6 Afgrødekoder

Du kan få hjælp til at finde den rigtige afgrødekode i skemaet nedenfor, se også bilag 4.

Hvis der er en vandboring på arealet og du samtidig søger om "omlægningstilskud" (OM), så skal du opdele marken og bruge afgrødekode 309 "Udnyttet græs ved vandboring" eller 323 "MFO – udyrket areal ved vandboring" på den delmark med vandboringen på.

Hvis du søger grundbetaling tæller arealet som brak i beregning af krav om flere afgrødekategorier og som MFO-slåningsbrak.

6.9 Ændret afvanding (tilsagnstype 9)

6.9.1 Etablering af ændret afvanding

Tilsagn kunne gives til arealer, hvor det tekniske afvandingsniveau er væsentligt dybere end det naturlige afvandingsniveau. Det tekniske afvandingsniveau er defineret som det afvandingsniveau, der kan opnås ud fra bundkoten på afløbet fra arealet. Det tekniske afvandingsniveau må ikke ligge dybere end 10 cm under terræn. Der kan dog i det konkrete tilsagn være bestemmelse om et afvandingsniveau på 30 cm.

Herunder eksempler på, hvorledes det tekniske afvandingsniveau kan hæves:

Åbne vandløb:

- Opfyldning af vandløbet på en strækning.
- Etablering af stem eller stryg med overløbskote højst 10 cm under terræn.
- Stop for vedligeholdelse af vandløb.

Drænledninger:

- Afbrydelse af drænledninger på en strækning ved udløbet.
- Hævning af udløbskoten til et niveau på højst 10 cm under terræn.

Grøfter:

- Afvandingsgrøfter kan fyldes op til terræn.

Hvis projektet er etableret af en offentlig myndighed (amt eller lign.), vil der foreligge en projektbeskrivelse. Denne projektbeskrivelse danner grundlag for vores kontrol, når vi kontrollerer, om den ændrede afvanding er etableret i overensstemmelse med gældende bestemmelser.

6.9.2 Arealets udnyttelse forud for tilsagnsperioden

Arealerne skal forud for tilsagnsperioden have været jordbrugsmæssigt udnyttet, braklagt inden for omdriften, eller udtaget af produktion til nonfood produktion.

6.9.3 Plejebetingelser

Arealerne skal udnyttes jordbrugsmæssigt i hele tilsagnsperioden (se dog afsnittet om dispensation). Græsarealer skal fastholdes som græsareal gennem hele tilsagnsperioden ved afgræsning eller slæt. Hvis arealerne afgræsses, skal det ske med heste eller drøvtyggere. Bemærk, at antal græssende dyr for tilsagn indgået før 2001 angives i storkreaturer. I disse tilsagn må arealerne højst afgræsses af 1,4 storkreaturer pr. hektar i gennemsnit over udbindingsperioden. Arealet i tilsagn indgået fra og med 2001 højst må afgræsses af 0,8 dyreenheder⁷ /ha.

Hvis arealerne anvendes til slæt, skal der foretages mindst ét årligt slæt. Slæt defineres som afslåning af græsdekke med efterfølgende bortfjernelse af det afslåede plantemateriale, i modsætning til afpudsning, hvor plantematerialet ikke fjernes. Slæt må ikke skade fuglelivet.

6.9.4 Vand og permanent vandække

Arealer kan i perioder være vanddækkede, men skal på et senere tidspunkt på sæsonen være jordbrugsmæssigt udnyttet. Derimod må arealerne ikke have permanent vandspejl.

6.9.5 Dispensation

Hvis arealerne som følge af projektet er blevet så våde, at de ikke længere kan udnyttes til afgræsning eller slæt, er der mulighed for at søge dispensation fra forpligtelsen til jordbrugsmæssig udnyttelse. Dispensationen kan gælde for ét år eller for resten af tilsagnsperioden og får ingen betydning for udbetalingen af tilskud. Hvis du har søgt dispensation for resten af tilsagnsperioden, indsætter vi i dispensationen en betingelse om, at arealerne igen skal udnyttes jordbrugsmæssigt, hvis det på et senere tidspunkt bliver muligt.

⁷ DE/Dyreenheder er defineret i bilag 1, afsnit H i bekendtgørelse nr. 1324 af 15. november 2016

6.9.6 Plantedække

Arealerne kan indgå i omdriften, men hvis arealerne forud for tilsagnsperioden var græsarealer, skal det eksisterende plantedække opretholdes, uanset om arealet er omdriftsgræs eller permanent græs. Hvis arealerne i tilsagnsperioden omlægges til græs, skal dette plantedække opretholdes i resten af tilsagnsperioden.

6.9.7 Forbud

Græsarealer må ikke omlægges, heller ikke til nyt græs. Græsarealer må ikke vandes. Markvanding er ikke tilladt, herunder oppumpning af vand fra vandløb. Vanding fra eksisterende engvandingsanlæg er dog tilladt.

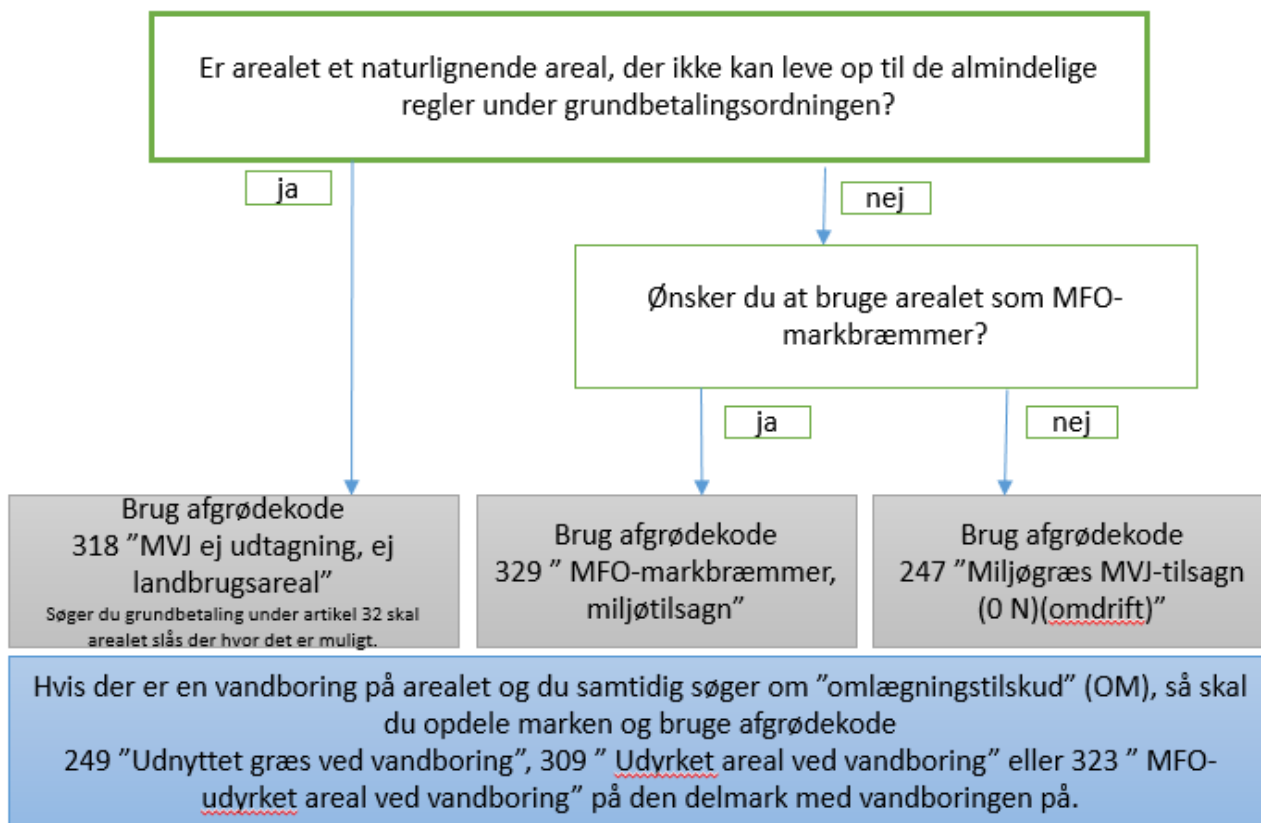
Der er forbud mod:

- tilførsel af gødning.
- tilførsel af plantebeskyttelsesmidler. Forbuddet gælder alle pesticider, herunder herbicider, insekticider, fungicider samt bejdsemidler.

Græsarealerne må ikke anvendes til slæt på en måde, der skader fuglelivet.

6.9.8 Afgrødekoder

Du kan få hjælp til at finde den rigtige afgrødekode i skemaet nedenfor, se også bilag 4.

6.10 Etablering af vådområder (tilsagnstype 13)

20-årige tilsagn om tilskud til etablering af vådområder er givet med start i 2003-2006 til arealer, der indgik i projekter om kvælstoffjernelse, herunder VMPII projekter. Det var en betingelse for tilsagn, at projektet blev gennemført, og der blev tinglyst en servitut for samtlige ejendomme inden for projektområdet.

6.10.1 Tinglysning

Der er tinglyst en servitut, som indeholder bestemmelser for udnyttelse af arealerne i tilsagnsperioden. I tilsagnsperioden må arealerne:

- ikke omlægges
- ikke tilføres plantebeskyttelses- eller jordforbedringsmidler
- ikke anvendes til frøproduktion
- ikke anvendes til skovdrift
- ikke anvendes til dyrkning af prydvækster, pyntegrønt og juletræer
- ikke tilføres gødning bortset fra den gødning, der efterlades af græssende husdyr på arealerne
- ikke vandes, bortset fra vanding med engvandingens anlæg
- ikke gøres til genstand for udnyttelse, der medfører at betingelserne for plantedækket overtrædes

6.10.2 Plantedække

Arealerne skal være udlagt og opretholdes som græs- eller naturareal.

6.10.3 Gødningsregnskab

Hvis du laver gødningsregnskab, skal husdyrgødningen, der er afsat på arealet, medtages i gødningsregnskabet.

OBS: Arealet må kun tilføres den gødning, som dyrene efterlader.

6.10.4 Plejebetingelser

Du skal kigge i dit tilsagn for at finde betingelser for type 13. Amtet kan nemlig have sat nogle konkrete betingelser vedrørende pleje.

6.10.5 Forpligtelse til afgræsning

I dit tilsagn kan der være betingelser om:

- perioden, hvor arealet kan og skal afgræsses.
- græsningstryk (både min. og maks.).

Hvis du har et tilsagn fra 2005, kan der også være betingelserne om:

- hegning.
- særlig pleje for areal mellem et hegn og et vandløb, en sø eller en kystlinje. Amtet kunne lave særlige betingelser for pleje af arealer, der ligger mellem et hegn og et vandløb, en sø eller en kystlinje, hvis afstanden mellem hegnet og vandløbets, søens eller kystlinjens øverste kant er 5 meter eller derunder.

6.10.6 Forpligtelse til slæt

Der kan være betingelser om:

- Perioder, hvor der ikke må tages slæt.
- Antal slæt (dog altid mindst ét).

Ved slæt forstås afslåning af græsdekke med efterfølgende bortfjernelse af det afslåede plantemateriale i modsætning til afpudsning, hvor plantematerialet ikke fjernes.

6.10.7 Forpligtelse til afpudsning

Der kan være betingelser om:

- perioder, hvor arealet ikke må slås.
- omfanget.

Ved afpudsning forstås afslåning af græsdekke uden efterfølgende bortfjernelse af det afslåede plantemateriale, i modsætning til slæt, hvor plantematerialet fjernes.

6.10.8 Forpligtelse til afgræsning og/eller slæt

Der kan være fastsat betingelser om:

- Perioder, hvor arealet kan og skal afgræsses.
- Græsningstryk.
- Hegning.
- Særlig pleje for areal mellem hegn, vandløb, sø eller kystlinje.
- Perioder, hvor der ikke må tages slæt på arealerne.
- Omfanget og udførelsen af slæt.

6.10.9 Forpligtelse til rydning

Amtet kan have fastsat individuelle krav til rydning, som fx 1/5 af arealet hvert år de første fem år af tilsagnsperioden eller 50 procent ryddet inden for de første 2 år.

6.10.10 Andre betingelser, der er specifikke for tilsagnet

Amtet kan også have fastsat betingelser om, er ændring af afvandingsforhold og beplantning. Tilsagnet kan desuden indeholde en eller flere ekstra betingelser, som ansøger har valgt at opfylde.

6.10.11 Forpligtelse til udtagning af produktion

Der kan være fastsat betingelser om:

- arealerne må ikke anvendes til nogen form for jordbrugsproduktion, herunder ikke plejes ved afgræsning og
- arealerne må ikke gøres til genstand for indtægtsgivende udnyttelse, der er uforenelig med dyrkning af markafgrøder.

Amtsrådet kan have fastsat betingelser om, hvorvidt arealer med forpligtelse til udtagning kan anvendes til skovetablering, men arealet må ikke pålægges fredsskovpligt.

6.10.12 Forpligtelse ved ændring af afvandingsforhold

Ændringen af afvandingsforholdene kan fx bestå i en ganske simpel tilkastning af grøfter eller afbrydning af dræn. Men der kan også forekomme projekter af større omfang som fx involverer flere tilsagnsmottagere, eller projekter som er del af naturgenopretning. I disse tilfælde vil der altid foreligge en projektbeskrivelse.

6.10.13 Etablering af vildtremiser og småbeplantninger

Der kan være forpligtelse til etablering af vildtremiser eller småbeplantninger på en eller flere marker i tilsagnet.

Vildtremiser består af træer og buske. Det er ikke muligt at etablere vildtagre, fx fodermarvkål. Læhegn betragtes som vildtremiser, men må ikke være etableret forud for tilsagnsperiodens begyndelse. Ved mindre vildtremiser forstås som en tommelfingerregel, at vildtremiserne i alt udgør maksimalt 10 pct. af arealet, og at den enkelte vildtremise maksimalt udgør 0,30 ha.

6.10.14 Betingelse ved oversvømmelse af arealer

Der kan indgå betingelser om oversvømmelse af en eller flere marker i tilsagnet.

6.10.15 Naturbeskyttelse

Et tidligere omdriftsareal, der er omfattet af et miljøtilsagn, kan i løbet af tilsagnsperioden vokse ind i en tilstand, så arealet bliver beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3. Ifølge denne bestemmelse er det ikke tilladt at foretage ændringer i tilstanden af visse søer, heder, moser, strandenge, biologiske overdrev m.v. Der gælder normalt en 1-årig undtagelse fra § 3 ved udløb af tilsagn, men hvis et areal med tilsagn om Miljøvenlig drift af vådområder bliver omfattet af § 3 i løbet af tilsagnsperioden, gælder den 1-årige genopdykningsret ikke for arealet. Det kan betyde, at du ikke kan genoptage den driftsform, som var gældende før tilsagnet.

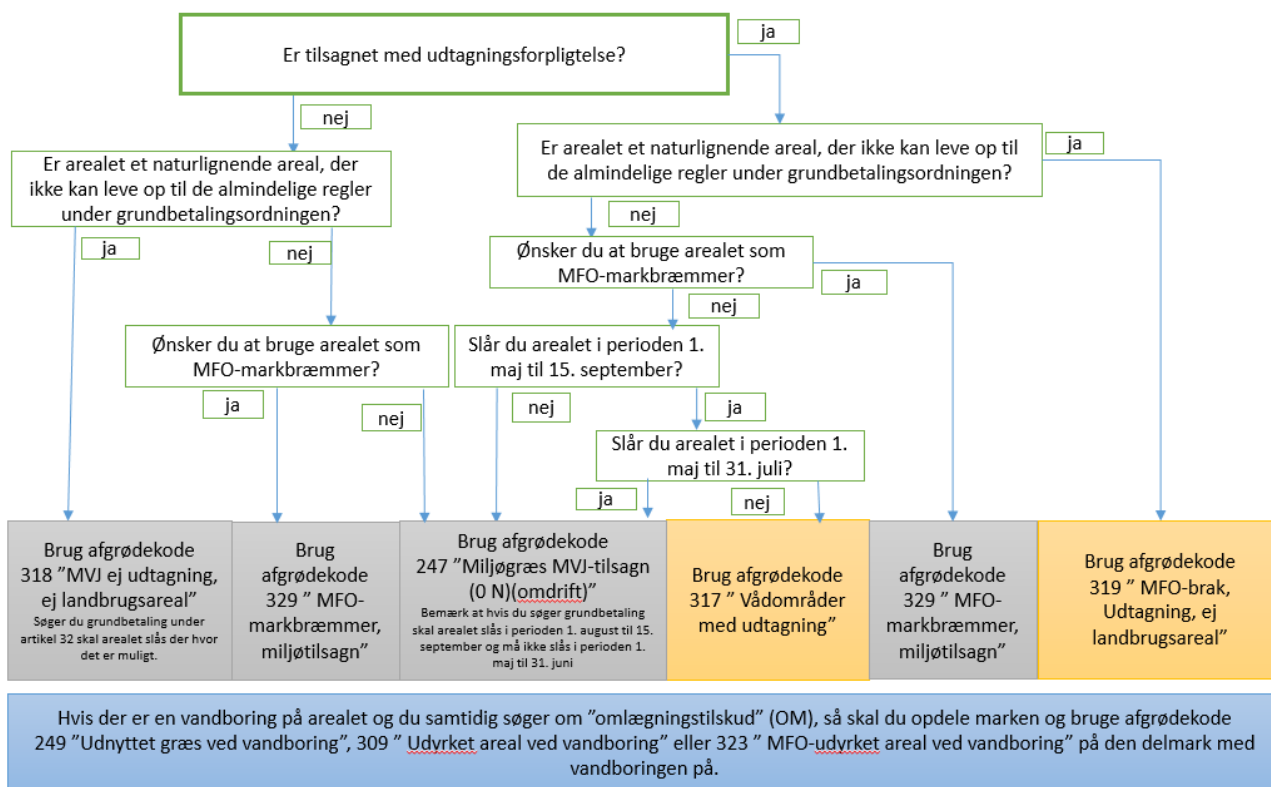
6.10.16 Afgrødekoder, som kan medregnes som MFO-areal

Du kan bruge afgrødekoderne 317 eller 319, hvis du har marker med forpligtelse til udtagning, der medregnes som MFO-areal til at opfylde de grønne krav, hvis du samtidig søger grundbetaling. Hvis du bruger afgrødekode 317, skal du opfylde betingelserne for slåningsbrak, herunder kravet om mindst én slåning i perioden 1. august til 15. september.

Hvis du bruger afgrødekode 319 og søger grundbetaling under artikel 32, skal du derimod ikke slå arealerne, selv om det er muligt, da dette strider imod tilsagnets formål. I kapitel 6.10.17 og bilag 4 kan du læse mere om hvilke afgrødekoder, du kan bruge.

6.10.17 Afgrødekoder

Du kan få hjælp til at finde den rigtige afgrødekode i skemaet nedenfor, se også bilag 4.

Hvis du søger grundbetaling tæller arealet som brak i beregning af krav om flere afgrødekategorier og som MFO-slåningsbrak.

7. Miljøvenlig drift af vådområder (tilsagnstype 16)

20-årige tilsagn om tilskud til miljøvenlig drift af vådområder er givet med start i 2006-2008 til arealer, der indgik i VMPIII projekter. Det var en betingelse for tilsagn, at projektet blev gennemført, og at der blev tinglyst en servitut for samtlige ejendomme inden for projektområdet.

7.1.1 Tinglysning

I tilsagnsperioden må arealerne:

- ikke omlægges
- ikke anvendes til frøproduktion
- ikke anvendes til skovdrift
- ikke anvendes til energiskov eller lignende eller til dyrkning af prydvækster, pyntegrønt og juletræer
- ikke gøres til genstand for udnyttelse, der er uforenelig med betingelser vedrørende plantedækket
- ikke tilføres gødning bortset fra den gødning, der efterlades af græssende husdyr på arealerne
- ikke tilføres plantebeskyttelses- eller jordforbedringsmidler
- ikke vandes, bortset fra vanding med engvandingsanlæg
- ikke anvendes til etablering af småbeplantninger og vildtremiser
- ikke anvendes til udsætning af andefugle

7.1.2 Plantedække

Arealerne skal være udlagt og opretholdt som græs- eller naturareal.

7.1.3 Plejebetingelser

Du skal se i dit tilsagn for at finde betingelserne for tilsagnet. Amtet kan nemlig have sat nogle konkrete betingelser vedrørende pleje.

Den miljøvenlige drift i tilsagnsperioden skal mindst omfatte:

- forpligtelse til ekstensiv jordbrugsproduktion med årlig afgræsning eller slæt,
- forpligtelse til årlig afpudsning med mulighed for ekstensiv jordbrugsproduktion med afgræsning eller slæt, eller
- forpligtelse til udtagning af produktion.

7.1.4 Forpligtelse til afgræsning

Der kan være fastsat betingelser om:

- hegning.
- tidsrum for afgræsning.
- græsningstryk (både min. og maks.).
- husdyrarter, der må anvendes til afgræsning.

7.1.5 Forpligtelse til slæt eller afpudsning

Der kan være fastsat betingelser om:

- perioder, hvor der ikke må tages slæt eller afpudsning.
- omfang og udførelse af slæt eller afpudsning (dog altid mindst ét slæt).

Ved slæt forstås afslåning af græs-dækket med efterfølgende bortfjernelse af det afslåede plantemateriale, i modsætning til afpudsning, hvor plantematerialet ikke fjernes.

7.1.6 Forpligtelse til udtagning

- Der kan være fastsat betingelser om:
Arealerne må ikke anvendes til nogen form for jordbrugsproduktion, herunder ikke plejes ved afgræsning.

- Arealerne må ikke gøres til genstand for indtægtsgivende udnyttelse, der er uforenelig med dyrkning af markafgrøder.

7.1.7 Yderligere betingelser

Der kan i tilsagnet være fastsat betingelser om:

- plantedækket, herunder bekæmpelse af uønskede plantearter.
- rydning af bevoksninger.

7.1.8 Naturbeskyttelse

Et tidligere omdriftsareal, der er omfattet af et miljøtilsagn, kan i løbet af tilsagnsperioden vokse ind i en tilstand, så arealet bliver beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3. Ifølge denne bestemmelse er det ikke tilladt at foretage ændringer i tilstanden af visse søer, heder, moser, strandenge, biologiske overdrev m.v. Der gælder normalt en 1-årig undtagelse fra § 3 ved udløb af tilsagn, men hvis et areal med tilsagn om Miljøvenlig drift af vådområder bliver omfattet af § 3 i løbet af tilsagnsperioden, gælder den 1-årige genopdyrkningsret ikke for arealet. Det kan betyde, at du ikke kan genoptage den driftsform, som var gældende før tilsagnet.

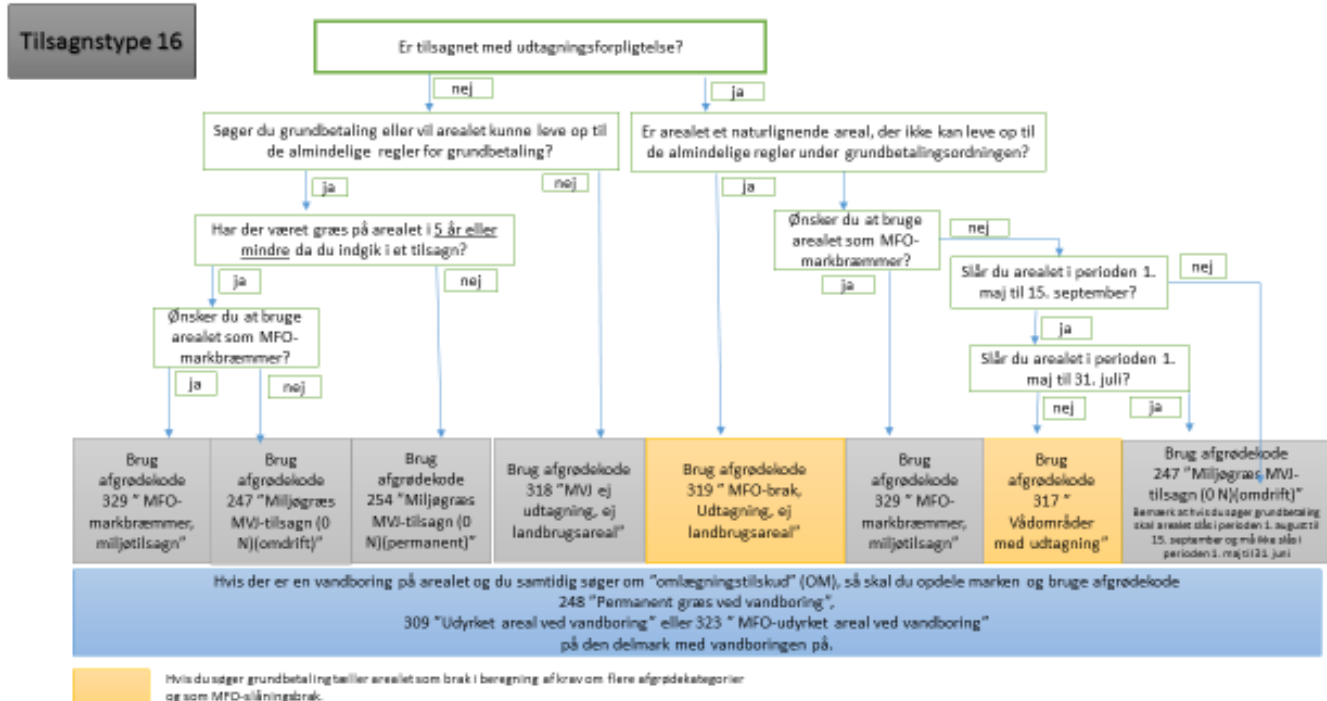
7.1.9 Afgrødekoder, som kan medregnes som MFO-areal

Du kan bruge afgrødekoderne 317 eller 319, hvis du har marker med forpligtelse til udtagning, der medregnes som MFO-areal til at opfylde de grønne krav, hvis du samtidig søger grundbetaling. Hvis du bruger afgrødekode 317, skal du opfylde betingelserne for slåningsbrak, herunder kravet om mindst én slåning i perioden 1. august til 15. september.

Hvis du bruger afgrødekode 319 og søger grundbetaling under artikel 32, skal du derimod ikke slå arealerne, selv om det er muligt, da dette strider imod tilsagnet formål. I kapitel 7.11.10 og bilag 4 kan du læse mere om hvilke afgrødekoder, du kan bruge.

7.1.10 Afgrødekoder

Du kan få hjælp til at finde den rigtige afgrødekode i skemaet nedenfor, se også bilag 4.

8. Generelle betingelser for miljø- og økologiordninger

8.1 Udbetaling af tilskud

Ejere og forpagtere af jordbrugsbedrifter kan opretholde tilsagn og få udbetalt tilskud under miljø- og økologiordningerne, så længe de driver tilsagnsarealerne. Hvis arealerne overgår til ny ejer eller forpagter, skal tilsagnet producentskiftes, se kapitel 8.5.

Både enkeltpersoner og selskaber, som f.eks. I/S, A/S, ApS og a.m.b.a. kan opretholde tilsagn og få udbetalt tilskud. Bedriften omfatter alle de produktionsenheder, som drives under samme CVR-nummer.

Du skal anmode om udbetaling af dit tilskud i Fællesskemaet. Her skal du samtidig erklære, at du har overholdt tilsagnsbetingelserne. Hvis du ikke har overholdt betingelserne, skal du i bemærkningsfeltet i Fællesskemaet oplyse herom og forklare hvorfor.

8.1.1 Indtegning af marker

Du indtegner først dine tilsagnsarealer korrekt i Internet Markkort i [Tast selv-service](#). Du kan enten selv anvende Tast selv-service, eller du kan give fuldmagt til din konsulent. Fristen for at indsende Fællesskema 2018 og Internet Markkort (IMK) er den 20. april 2018.

Når du indtegner dine eksisterende tilsagnsarealer i Internet Markkort (IMK), er det vigtigt, at du slår kortlaget med registrerede tilsagn til, så indtegningen bliver korrekt i forhold til tilsagnslaget.

Hvis du mener, at tilsagnslaget ikke stemmer overens med de reelle forhold, skal du indtegne marken, som du mener, den bør se ud og gøre opmærksom på ændringen i bemærkningsfeltet på siden "Udbetaling af tilskud – Miljø- og økologitilsagn". I forbindelse med indtegningen skal du være opmærksom på markblokgrænserne, eventuelt skal du anmode om en markblokændring.

I kortlaget "Fradrag, grundbetaling" i Internet Markkort, kan du se delarealer, der ikke er støtteberettiget til grundbetaling. Du kan ikke ansøge om grundbetaling for fradragssarealer, men fradragssarealer kan godt være tilskudsberettigede under miljøordningerne. Hvis du har et tilsagnsareal, hvor du både søger om grundbetaling og om udbetaling af tilskud for tilsagnet, kan du indtegne hele tilsagnsmarken, så beregnes automatisk det areal, som er støtteberettiget til grundbetalingsordningen. For OM-tilsagn kan du ved at bruge særlige afgrødekoder undlade at ansøge om tilskud for arealet, se kapitel 3.8. Du skal huske at angive korrekt afgrødekode.

På tilsagnsmarker, hvor du ikke søger grundbetaling, kan det være en fordel at slå kortlaget "Fradrag, grundbetaling" til i Internet Markkort (IMK) for at tjekke, om fradragssarealerne er støtteberettiget under tilsagnet. Hvis der er områder inden for markens ydre afgrænsning, der ikke er berettiget til tilsagn, skal de enten tegnes ud af tilsagnet, eller fraregnes det areal du søger om udbetaling af tilskud til, dvs. "Anmeldt areal med tilsagn".

8.1.2 Markblokkens støtteprocent

Markblokke bestående af permanent græs har en støtteprocent. Markblokkens støtteprocent bruges til at beregne støtten for permanente græsarealer under grundbetalingsordningen og ordningen Økologisk Arealtilskud. Markblokkens støtteprocent bliver i 2018 ikke anvendt på øvrige tilsagn. Du behøver derfor ikke at tage højde for den, når du søger om udbetaling af tilskud for dine eksisterende tilsagn. Når du skal anføre tilsagnsarealet i kolonnen "Anmeldt areal med tilsagn" kan markblokkens støtteprocent dog give dig et fingerpeg om, hvor meget ikke-støtteberettiget areal (under grundbetalingsordningen), der er spredt i blokken. Læs mere om markblokkens støtteprocent i [Vejledning om direkte arealstøtte](#).

8.1.3 GLM-landskabelementer

Fortidsminder, søer og vandhuller under 2.000 m², som er omkredset af støtteberettigede arealer, er beskyttet under Krydsoverensstemmelseskrav nr. 1.36 (KO). Tidligere var de beskyttet under reglerne for God Landbrugs- og Miljømæssig stand og benævnes derfor stadig GLM-landskabelementer.

For GLM-fortidsminder gælder museumslovens regler om, at du ikke må ændre på tilstanden af det fredede fortidsminde. Du skal også være opmærksom på, at naturbeskyttelseslovens § 3 kan gælde for GLM-søer og -vandhuller. Det betyder, at du ikke må ændre tilstanden for søen eller vandhullet. Der er ingen krav til plantesammensætning eller pleje af GLM-landskabelementer.

GLM-landskabelementet vil i mange tilfælde ikke være omfattet af de eksisterende tilsagn. Eksempelvis vil GLM-søer i de fleste tilfælde ikke indgå i tilsagnsarealet. I tabellen nedenfor kan du se, hvornår GLM-søer og GLM-fortidsminder kan være omfattet af tilsagnet.

Type	Ordning	Kan GLM-sø indgå i tilsagns-areal?	Kan GLM-fortidsminde indgå i tilsagnsareal?
4	Miljøvenlig drift af græsarealer	Nej	Ja, hvis plantedække er egnet til slæt eller afgræsning
5	Pleje af græs og naturarealer m. afgræsning, rydning, slæt	Nej	Ja, hvis plantedække er egnet til slæt eller afgræsning
7	20-årig udtagning af agerjord	Ja, hvis søen er opstået i tilsagnsperioden Nej, hvis søen var der ved tilsagnets start	Ja, hvis plantedække er egnet til slæt eller afgræsning
8	20-årig udtagning af græsarealer uden for omdrift	Ja, hvis søen er opstået i tilsagnsperioden Nej, hvis søen var der ved tilsagnets start	Ja, hvis plantedække er egnet til slæt eller afgræsning
9	Ændret afvanding	Nej	Ja, hvis plantedække er egnet til slæt eller afgræsning
13	Etablering af vådområder	Nej	Ja, hvis plantedække er egnet til slæt eller afgræsning
16	Miljøvenlig drift af vådområder,	Nej	Ja, hvis plantedække er egnet til slæt eller afgræsning
35	Omlægning til økologisk jordbrug	Nej	Ja, hvis græs anvendes til slæt eller afgræsning
50	Fastholdelse af vådområder	Ja, hvis søen er opstået i tilsagnsperioden Nej, hvis søen var der ved tilsagnets start	Ja, hvis plantedække er egnet til slæt eller afgræsning
54	Opretholdelse af ændret afvanding	Nej	Ja, hvis græs kan afpudses
55	Fastholdelse af vådområder	Ja, hvis søen er opstået i tilsagnsperioden Nej, hvis søen var der ved tilsagnets start	Ja, hvis plantedække er egnet til slæt eller afgræsning
56	Pleje af græs- og naturarealer u.GB	Nej	Ja, hvis græs anvendes til slæt eller afgræsning

57	Pleje af græs- og naturarealer m.GB	Nej	Ja, hvis græs anvendes til slæt eller afgræsning
----	-------------------------------------	-----	--

Hvis GLM-landskabelementer er omfattet af tilsagnsarealet

I de tilfælde, hvor GLM-landskabelementet indgår i tilsagnsarealet, skal GLM-landskabelementet blot forblive som en del af marken. Du skal ikke tegne en separat mark, men du skal blot lade GLM-landskabelementet indgå som en del af den omkringliggende tilsagnsmark.

Du skal dog tegne GLM-landskabelementet som en selvstændig mark, hvis der er to tilsagn på marken, og GLM-landskabelementet er berettiget til tilskud i det ene tilsagn, men ikke i det andet tilsagn.

For Omlægningstilskud til økologisk jordbrug (tilsagnstype 35) og Opretholdelse af ændret afvanding (tilsagnstype 54) bliver det udbetalte tilskud reduceret for GLM-landskabelementer, der medregnes som MFO-areal for at opfylde de grønne krav. Du kan skrive en bemærkning på siden "Udbetaling af tilskud – miljø og økologitilsagn," hvis du ikke ønsker, at GLM-landskabelementet skal medregnes som MFO-areal. Det er oftest ikke relevant for økologiske marker, da du ikke skal opfylde de grønne krav for økologiske marker.

Hvis GLM-landskabelementer ikke er omfattet af tilsagnsarealet

I de tilfælde hvor GLM-landskabelementet ikke indgår i tilsagnsarealet, skal du tegne GLM-landskabelementet som en selvstændig mark og ikke søge tilskud. Du kan dog fortsat ansøge om grundbetaling for denne mark.

Marken med GLM-landskabelement skal du som udgangspunkt anmelde med samme afgrødekode som den omkringliggende mark. Hvis den omkringliggende mark er omfattet af et miljøtilsagn, fx tilsagn om Pleje af græs- og naturarealer skal du anmelde GLM-elementet med:

- afgrødekode 265 "Græs og kløvergræs uden norm", hvis den omkringliggende tilsagnsmark er anmeldt med en afgrødekode for græs i omdrift som fx afgrødekode 247 "Miljøgræs MVJ-tilsagn (0 N) omdrift".
- afgrødekode 276 "Permanent græs og kløver uden norm", hvis den omkringliggende tilsagnsmark er anmeldt med en afgrødekode for permanent græs eller naturareal, som fx afgrødekode 253 "Miljøgræs MVJ-tilsagn (80 N)", 254 "Miljøgræs MVJ-tilsagn (0 N)" eller 318 "MVJ ej udtagning, ej landbrugsjord."

På Internet Markkort (IMK) finder du de registrerede GLM-søer og GLM-fortidsminder. Hvis du mener, at et areal er et GLM-landskabelement, men det ikke fremgår af IMK, skal du sende et forslag til ændring af markblokken, eller hvis du mener, at registreringen af GLM-landskabelementet er forkert.

Generelt om GLM-landskabelementer

Du skal være opmærksom på, at GLM-landskabelementer ikke kan være harmoniarealer, da de ikke har en kvælstofkvote. Markerne, som udgøres af et landskabelement, skal således anføres uden kvælstofkvote i gødningskvoteberegning/gødningsregnskab.

Du skal endvidere være opmærksom på, at du vil få en advarsel i Fællesskemaet, når du indberetter en mark på under 0,3 ha. Du kan dog i dette tilfælde se bort fra denne advarsel.

Du kan læse mere om GLM-landskabelementer i [Vejledning om direkte arealstøtte](#).

8.1.4 Anmodning om udbetaling

Det er en betingelse for udbetaling af tilskud og opretholdelse af tilsagn, at arealet opfylder betingelserne for tilsagn, og at arealet i tilsagnsåret har været udnyttet efter reglerne for udbetaling af tilskud.

Du indtegner først dine marker i Internet Markkort, og bagefter overfører du oplysningerne til siden "Markplan og grundbetaling" i Fællesskemaet. Markerne overføres automatisk til siden "Udbetaling af tilskud - Miljø- og Økologitilsagn. Du skal også erklære, at du overholder tilsagnsbetingelserne. Dette gør du ved at anføre tilsagnstype og udløbsår for alle dine

tilsagnsmarker på siden "Udbetaling af tilskud – Miljø- og Økologitilsagn. Hvis du ikke anfører tilsagnstype og udløbsår, kan tilsagnet bortfalde med krav om tilbagebetaling.

I kolonnen "Anmeldt areal med tilsagn" har du mulighed for at anføre et mindre areal end det indtegnede areal. Dette skal du fx gøre, hvis det registrerede tilsagnsareal er mindre end det indtegnede areal. Det kan også være, hvis der i det indtegnede tilsagnsareal indgår mindre arealer, der ikke er berettigede til tilsagn.

Markblokkens støtteprocent bliver kun anvendt i grundbetalingsordningen og Økologisk Arealtilskud. Derfor skal du være opmærksom på, at der for marker med permanent græs, kan være forskel på tilsagnsarealet, og det areal, der kan få støtte under grundbetalingsordningen.

8.1.5 Reduktion af tilskud ved forsinket anmodning om udbetaling

Hvis du indsender Fællesskema 2018 i perioden fra 21. april til den 15. maj 2018, er der tale om en forsinket anmodning om udbetaling. Det vil medføre en reduktion af årets støtte svarende til 1 % fradrag pr. arbejdsdag. Har Landbrugsstyrelsen ikke modtaget dit Fællesskema med anmodning om udbetaling senest den 15. maj 2018, mister du årets tilskud.

8.1.6 Indberetning af alle marker

Du skal på siden "Markplan" i Fællesskemaet indberette alle landbrugsarealer, herunder marker, som du ikke søger støtte til. Alle arealer skal indberettes for at sikre en korrekt opgørelse af de arealer, som er omfattet af reglerne om krydsoverensstemmelse.

Hvis du ikke indberetter alle de marker, du har tilsagn til, vil du som udgangspunkt miste tilsagnet til de pågældende marker, og du skal betale tidligere udbetalt tilskud tilbage. Hvis du ikke har indsendt Fællesskema 2018, kan du dog stadig opretholde dit tilsagn, hvis du senest 1. august 2018 meddeler Landbrugsstyrelsen, at tilsagnsbetingelserne er opfyldt på dine tilsagnsarealer i indeværende tilsagnsperiode.

Tilsagn med start 2003 og tidligere har dog frist indtil den 31. december 2018 til at indsende erklæringen. Du får ikke udbetalt tilskud for 2018, hvis du indsender din indberetning efter ændringsfristen.

8.1.7 Bortfald af tilsagn

Hvis du ikke har indsendt Fællesskemaet, og fristen 1. august eller 31. december heller ikke overholdes, vil tilsagnet om tilskud bortfalde, og tidligere udbetalt tilskud kræves tilbagebetalt (dog max 5 år).

8.1.8 Loft på tilskuddet

Der er et loft for, hvor stort et samlet tilskud, du årligt kan modtage pr. ha fra ordninger under Landdistriktsprogrammet. Nedenunder ses en oversigt over støtteloft pr. ha. pr. år alt efter hvilken afgrøde der har været på arealet året før;

Afgrøde på arealet året før tilsagnsstart	Støtteloft pr. ha pr. år
1-årige afgrøder på arealet, f.eks. korn, raps, roer	600 euro (ca. 4.470 kr.)
Flerårige specialafgrøder, f.eks. frugttræer	900 euro (ca. 6.700 kr.)
Ved anden arealanvendelse, f.eks. permanente græsarealer	450 euro (ca. 3.350 kr.)

Hvis du fx havde korn på arealet i året før tilsagnsstart, så må du få udbetalt max. 4.470 kr./ha/år.

Støtteloftet gælder udbetalinger fra alle ordninger under Landdistriktsprogrammet 2014-2020, herunder også tilsagn givet under de tidligere Landdistriktsprogrammer.

Støtteloftet gælder for hver enkelt foranstaltning. For eksempel er Fastholdelse af vådområder og Pleje af græs- og naturarealer samme foranstaltning. Natura 2000-projektordningerne er ikke samme foranstaltning som Pleje af græs- og

naturarealer, og vil derfor ikke være omfattet af samme støtteloft. Udbetalinger fra grundbetaling tæller heller ikke med i forhold til støtteloftet.

For ældre tilsagn givet før 2000 er støtteloftet for 20-årig Miljø- og plejegræs, samt 20-årig Ændret afvanding ca. 3.145 kr./ha/år og for 20-årig Udtagning ca. 5.390 kr./ha/år.

Eksempel på regulering pga. loft

Ansøger A har et tilsagn om tilskud til Fastholdelse af vådområder med en årlig tilskudssats på 3.500 kr. pr. ha. Ansøger A har på samme arealer et tilsagn om tilskud til Pleje af vådområder med en årlig tilskuds-sats på 1.400 kr. pr. ha. Det vil sige, at det årlige tilskud løber op i 4.900 kr. pr. ha.

Afgrøden, der var på arealet i året før tilsagnsstart, var 1-årig, og loftet er derfor ca. 4.470 kr. pr. ha.

Da ansøger A's tilskud overstiger loftet, vil ansøger A's udbetaling blive reguleret, så den svarer til loftet, altså 4.470 kr. pr. ha.

8.1.9 Hvornår udbetales tilskuddet?

Landbrugsstyrelsen udbetaler tilskuddet én gang årligt. Udbetalingen begynder normalt 1. december efter tilsagnsårets udløb. Dette gælder også, selvom der i det konkrete tilsagn fremgår en anden udbetalingsdato.

Udbetalingen kan dog ske senere, hvis særlige forhold gør sig gældende, eller fx hvis der har været et kontrolbesøg på bedriften, og den efterfølgende sagsbehandling ikke er afsluttet.

8.1.10 Udbetalingskonto

Tilskuddet bliver udbetalt til den konto, der er registreret som din Nemkonto. Du kan indberette og ændre den konto, du ønsker som Nemkonto i dit pengeinstitut (eller netbank) eller på www.nemkonto.dk.

8.1.11 Nyt CVR-nummer

Hvis du får nyt CVR-nummer, skal du huske at få registreret din Nemkonto på det nye CVR-nummer. Du skal også huske, at der i visse tilfælde også indsendes en erklæring om producentskifte, hvis du får et nyt CVR-nummer. Læs mere i [Vejledning om producentskifte](#).

8.1.12 Oplysninger til SKAT

Tilskuddet er skattepligtigt, og Landbrugsstyrelsen oplyser SKAT, hvor meget du har fået udbetalt.

8.2 Kombination med grundbetaling og art. 32-undtagelsen

Arealer med tilsagn, der samtidig opfylder kravene til støtte under ordningen grundbetaling, kan også modtage udbetaling af grundbetaling.

For marker med miljøtilsagn kan der i visse tilfælde udbetales grundbetaling, selvom arealerne ikke i 2018 opfylder de almindelige støttebetingelser for grundbetaling. Marken kan være omfattet af undtagelsesbestemmelserne i artikel 32.

For at en mark kan være omfattet af grundbetaling under undtagelsesbestemmelsen i artikel 32 skal følgende være opfyldt:

- marken var i 2008 berettiget til enkeltbetaling og fik udbetalt retmæssig enkeltbetaling
- marken skal være markeret under artikel 32 senest på ændringsfristen for indsendelse af Fællesskemaet
- Man skal være aktiv landbruger på øvrige marker, og

marken er omfattet af et af følgende projekter/tilsagn:

- et miljøtilsagn eller et miljøprojekt, der er med til at opfylde Vandramme- og Natura 2000-direktiverne.
- et miljøtilsagn med udtagingsforpligtelse, eller
- et skovtilsagn med udtagingsforpligtelse

I skemaet nedenfor, kan du se hvilke miljøtilsagn, der er omfattet af undtagelsesbestemmelserne.

Du kan læse mere om artikel 32-arealer i [Vejledning om direkte arealstøtte](#). Bemærk at hvis du søger grundbetaling under undtagelsen i artikel 32, er det et krav, at du markerer i feltet "Under artikel 32" i markplanen inden ændringsfristen. I skemaet nedenfor kan du se, hvilke ordninger undtagelsesreglen i artikel 32 gælder for:

Tilsagn type	Foranstaltning	Yderligere krav
4	Miljøvenlig drift af græs	Kun i særlige tilfælde
5	Pleje med afgræsning, rydning og slæt	Kun i særlige tilfælde
7	20-årig udtagning af agerjord	
8	20-årig udtagning af græsarealer udenfor omdrift	
9	Ændret afvanding	Tilsagn fra og med 2001
13	Etablering af vådområder	
16	Miljøvenlig drift af vådområder	
50	Fastholdelse af vådområder	
54	Opretholdelse af ændret afvanding	
55	Fastholdelse af vådområder	
57	Pleje af græs- og naturarealer	Natura 2000. Kun i særlige tilfælde

Vær opmærksom på, at reglerne for at opnå støtte under grundbetalingsordningen er ændret i forhold til reglerne for enkeltbetaling. Blandt andet er listen over ikke-støtteberettigede planter på græsarealer ændret. Det betyder, at det kun er i få tilfælde, at du kan søge om grundbetaling under artikel 32, hvis du har et tilsagn om Pleje af græs- og naturarealer.

8.3 Miljøtilsagn og grønne krav

For at få udbetalt den grønne støtte skal du opfylde de grønne krav. Du er dog undtaget, hvis din bedrift er økologisk, og alle marker er påbegyndt omlægning senest, da du sendte dit Fællesskema. Du kan dog i Fællesskemaet vælge, at dine økologiske marker skal bruges til at opfylde de grønne krav. Dette kan være relevant, hvis du både har økologiske og ikke-økologiske marker, og du på dine ikke-økologiske marker mangler fx MFO-arealer.

Du kan også være undtaget fra at skulle opfylde de grønne krav, hvis din bedrift har en stor andel af græsarealer, eller mere end 50 % af dit omdriftsareal bliver udskiftet hvert år, fx ved forpagtning. Læs mere om de grønne krav i [Vejledning om direkte arealstøtte](#).

8.3.1 Miljøtilsagn og afgrødekoder og grønne krav

Når du anmoder om udbetaling, er det vigtigt, at du anmelder arealet med den rigtige afgrødekode. Afgrødekoden skal afspejle arealets status. Et areal med tilsagn kan enten være et landbrugsareal eller naturlignende areal. Arealets status har ikke indflydelse på tilsagnsreglerne, men har betydning for opfyldelsen af landekvoten for opretholdelse af permanent græs (et af de grønne krav under grundbetalingsordningen).

Arealets status fastfryses i tilsagnsperioden – dog ikke arealer med en tinglyst servitut om at det ikke må indgå i omdrift (fx tilsagnstyperne 50 og 55). Det betyder fx, at hvis arealet har ligget med græs i 3 år, før du fik tilsagn på arealet, vil arealet have status som 4. års græs i det første år efter tilsagnet er udløbet. Hvis du har tilsagn på et tidligere omdriftsareal over flere tilsagnsperioder – altså hvis arealet var omdrift, da det indgik i det første tilsagn - nulstilles status og arealet har dermed status som 1. års græs i det første år efter sidste tilsagn udløber. Et areal kan derfor godt have status af omdrift, selvom der er tilsagn på det i en længere årrække (se eksempel nedenfor).

2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Græs år 3	Græs år 4	Tilsagn Anmeldes med afgrødekode 247					Omdrift (græs år 5)
Græs år 5	Perm. græs	Tilsagn Anmeldes med afgrødekode 254					Permanent græs
Tilsagn på tidligere omdriftsareal		Nyt tilsagn/gentegning af tilsagn Anmeldes med afgrødekode 247					Omdrift (græs år 1)
Tilsagn på tidligere permanent græs		Nyt tilsagn/gentegning af tilsagn Anmeldes med afgrødekode 254					Permanent græs

Reglerne om permanent græs blev først indført i 2005. Arealer, der har haft tilsagn siden 2004 eller tidligere, vil derfor have status af omdrift.

8.3.2 Miljøtilsagn og grønne krav, tilsagnstyperne 7, 8, 13, 16, 50 og 55

Miljøtilsagn med forpligtelse til udtagning kan bruges som MFO-arealer, hvis du anmelder arealet med en af følgende afgrødekoder: 312, 313, 317, 319 eller 323, hvis du samtidig søger grundbetaling for marken.

Det drejer sig om tilsagn:

- Udtagning af agerjord (tilsagnstype 7)
- Udtagning af græsarealer (tilsagnstype 8)
- Etablering af vådområder (tilsagnstype 13)
- Miljøvenlig drift af landbrugsjord (tilsagnstype 16)

Når du søger om grundbetaling til en mark, der er anmeldt med disse afgrødekoder, regnes marken med som areal med MFO-brak. Det betyder også, at marken indgår som areal i omdrift ved beregningen af, om du skal opfylde de grønne krav under den direkte arealstøtte. Marken bliver automatisk medregnet som brak under kravet om flere afgrødekategorier og som MFO-brak under kravet om 5 % miljøfokusområder.

Dette gælder uanset, om du søger grundbetaling til marken under de almindelige vilkår, eller om du søger grundbetaling under undtagelsesbestemmelserne i artikel 32.

Skemaet viser de tilsagnstyper med forpligtelse til udtagning, og de afgrødekoder, der tæller som MFO-brak og derved som areal i omdrift, hvis der samtidig søges grundbetaling for marken.

Tilsagnstype	Afgrødekode	Bemærkning
7 Udtagning af agerjord, 20 år	312 (20-årig udtagning) 313 (20-årig udtagning med frivillig skovrejsning) 319 (MFO Vådområder eller lavbundsjarde med udtagning)	
8 Udtagning af græs, 20 år	312 (20-årig udtagning) 319 (MFO Vådområder eller lavbundsjarde med udtagning)	
13 Etablering af vådområder, 20 år	317 (Vådområder med udtagning)	Kun tilsagnsmarker med forpligtelse til udtagning*

	319 (MFO Vådområder eller lavbundsjord med udtagning)	
16 Miljøvenlig drift af vådområder, 20 år	317 (Vådområder med udtagning) 319 (MFO Vådområder eller lavbundsjord med udtagning)	Kun tilsagnsmarker med forpligtelse til udtagning*

*Bemærk, at de fleste marker med tilsagnstype 13 og 16 ikke har forpligtelse til udtagning. De skal anmeldes med afgrødekode 254 (Miljøgræs MVJ-tilsagn, 0 N), og tæller ikke med som omdriftsarealer.

For tilsagn om fastholdelse af vådområder (tilsagnstype 50 og 55) har du mulighed for få udbetalt tilskud for landbrugsarealer, som du anmelder arealet som MFO-brak med afgrødekode 308 (MFO-slåningsbrak). Marken vil blive medregnet som MFO-areal, hvis du samtidig ansøger om udbetaling af grundbetaling til marken. Du skal være opmærksom på, at marken skal være et landbrugsareal i omdrift og opfylde de almindelige betingelser for grundbetaling for braklagte arealer i hele kalenderåret.

8.4 Bortfald af tilsagn

Et tilsagn om tilskud bortfalder, hvis:

- kriterierne for støtteberettigelse ikke er overholdt
- visse typer af forpligtelser ikke er overholdt (fx sprøjteforbud)
- du som tilsagnshaver har afgivet urigtige eller vildledende oplysninger, eller du har fortiet oplysninger af betydning for sagens afgørelse
- du som tilsagnshaver tilsidesætter dine pligter i forbindelse med kontrol
- du ikke opfylder din oplysningspligt
- fristen for indsendelse af erklæring om producentskifte ikke bliver overholdt
- du ikke overholder fristen for at indsende Fællesskemaet, eller du ikke har indsendt en erklæring inden 1. august/31. december (se kapitel 8.1.6).

Hvis overtrædelsen medfører, at tilsagnet bortfalder, vil vi også kræve tilbagebetaling af tidligere udbetalte tilskud. Indtil tilskuddet er betalt tilbage, bliver der beregnet renter med den rentesats, der er fastsat i henhold til renteloven, dog minimum 50 kr. Der bliver beregnet renter fra den dato, hvor betalingsfristen udløber, og indtil beløbet er indbetalt.⁸ En klage har ikke opsættende virkning. Det betyder, at du skal indbetale det opkrævede beløb, selv om der er en klagesag i gang.

8.5 Producentskifte

Du skal altid indsende erklæring om producentskifte, når arealer med tilsagn fx overgår til en anden ejer eller forpagter. I sådanne situationer skal tilsagnet overdrages til erhverver, som herefter skal opfylde tilsagnsbetingelserne. Hvis tilsagnet ikke overdrages til den nye ejer eller forpagter, bortfalder tilsagnet, og du modtager et krav om tilbagebetaling af tidligere udbetalte tilskud.

Du anmelder producentskiftet ved at udfylde og indsende en producentskifteerklæring, som kan findes [her](#), eller kan fås ved henvendelse til Landbrugsstyrelsen.

Du skal altid udfylde:

- "Producentskifteerklæring"
- "Skema over marker"

Har du et OM-tilsagn, skal du også udfylde:

- "Erklæring om økologi" (skal kun udfyldes, hvis erhverver er eller ønsker at blive økolog)

Hvis du er i tvivl om, hvilke skemaer du skal udfylde, kan du læse mere i [Vejledning om producentskifte](#) eller kontakte Landbrugsstyrelsen, Arealtilskud.

⁸ Jf. § 5, stk. 1, i lov om Landdistriktsfonden, jf. lovbekendtgørelse nr. 18 af 4. januar 2017.

8.5.1 Frist for indsendelse af erklæring om producentskifte

Fristen for at indsende skema for producentskifte til Landbrugsstyrelsen er den førstkomende frist for ansøgning om grundbetaling i Fællesskemaet, dvs. den 20. april 2018.

Er du økolog, skal du indsende producentskifteskemaet straks efter overdragelsen, jf. reglerne for økologiautorisation.

Læs mere om økologiregler i [Vejledning om økologisk jordbrugsproduktion](#).

Finder overdragelsen sted mindre end 8 uger før 20. april 2018, skal "Producentskifteerklæring" dog være modtaget senest 8 uger efter overdragelsestidspunktet. Hvis overdragelsen f.eks. finder sted den 10. april, skal erklæring om producentskifte være modtaget senest den 5. juni.

Sker producentskiftet med virkning før den 20. april, er det vigtigt, at erhverver anmelder tilsagnsarealerne på sit Fællesskema og erklærer, at tilsagnsbetingelserne er overholdt. Det gælder nemlig, at erklæring om producentskifte stadig accepteres, som rettidigt modtaget, hvis:

- erhverver rettidigt har indberettet de tilsagnsmarker, som han har overtaget, i sit Fællesskema på siden "Markplan" og på siden "Udbetaling af tilskud – Miljø- og økologiordninger, og
- erklæring om producentskifte indsendes inden for en frist, som fastsættes af Landbrugsstyrelsen.

Hvis fristerne for indsendelse af producentskifte ikke overholdes, kan det medføre bortfald af tilsagn, og du kan få krav om tilbagebetaling af tidligere udbetalt tilskud.

8.5.2 Dispensation for fristen for anmeldelse om producentskifte

Landbrugsstyrelsen kan i særlige tilfælde dispensere fra fristen for anmeldelse om producentskifte. Der skal indsendes begrundet ansøgning.

8.5.3 Hvornår indtræder den nye erhverver i tilsagnet?

Erhververen træder automatisk ind i tilsagnet fra overdragelsestidspunktet, hvis producentskifteerklæring modtages rettidigt i Landbrugsstyrelsen. Du skal som erhverver være ekstra opmærksom på tilsagnets betingelser, da du er ansvarlig for at overholde betingelserne fra overdragelsestidspunktet.

Efter en overdragelse med producentskifte af tilsagn er det dig som erhverver, som skal anmelde tilsagnsmarker på dit Fællesskema på siden "Markplan og grundbetaling" og på siden "Udbetaling af tilskud – Miljø- og økologitilsagn." Det er også erhverver, som skal erklære, at han overholder betingelserne.

Tilskuddet vil blive udbetalt til den ansøger, der har søgt udbetaling i Fællesskemaet, og som råder over arealet ved ansøgningsfristens udløb.

Hvis et producentskiftet tilsagn bortfalder efter overdragelsen, kræver Landbrugsstyrelsen normalt, at tidligere udbetalt tilskud skal tilbagebetales af erhverver. Det gælder også for tilskud, som er udbetalt til overdrager.

8.5.4 Når erhverver ikke ønsker at indtræde i tilsagn

Hvis den nye ejer eller bruger kun ønsker at overtage arealerne, men ikke ønsker at indtræde i tilsagnet, medfører det bortfald af tilsagnet. I denne situation vil overdrageren få krav om tilbagebetaling af tidligere udbetalt tilskud.

8.6 Regler for gødningskvoteberegning og gødningsregnskab

På ordningerne Miljøvenlig drift af græs (tilsagnstype 4), niveau 1 og Pleje med afgræsning, rydning, slæt (tilsagnstype 5), max 80 kg total N er der krav om udarbejdelse og opbevaring af gødningskvoteberegning og gødningsregnskab.

Hvis der er krav om udarbejdelse af gødningskvoteberegning og gødningsregnskab, skal dette overholdes, også hvis du ikke bruger gødning på dine arealer, har en lille bedrift eller ikke er tilmeldt Register for Gødningsregnskab. Bemærk, at

gødningskvoteberegning og gødningsregnskab skal udarbejdes for hver planperiode i hele tilsagnsperiode. Skemaerne skal opbevares på din bedrift i 5 år fra udbetalingstidspunktet og skal kunne fremvises i forbindelse med eventuelt kontrol. Hvis du opbevarer disse dokumenter elektronisk fx på din pc, skal du ved evt. en kontrol kunne skrive skemaer ud og fremvise til kontrolløren.

Hvis du har et tilsagn, hvor der er krav om udarbejdelse af gødningskvoteberegning og gødningsregnskab, kan du med fordel udfylde skemaet "Gødningskvote og Efterafgrøder" i Tast selv-service, og skema B i "[Vejledning om gødskning og harmoniregler](#)" og anvende disse som hhv. din gødningskvoteberegning og gødningsregnskab.

8.7 Omdannelse af tilsagn

Du kan i visse situationer ændre dit tilsagn til en anden type tilsagn under Landdistriktsprogrammet uden krav om tilbagebetaling af udbetalt tilskud, hvis:

- omdannelsen indebærer klare fordele for miljøet, og
- betingelserne i den nye forpligtelse er væsentligt strengere i forhold til den eksisterende forpligtelse

Det vil fx være tilfældet, hvis du omdanner et tilsagn om Pleje af græs- og naturarealer med forpligtelse til slæt (eller afgræsning) til et tilsagn om Pleje af græs- og naturarealer med forpligtelse til afgræsning. Hvis du omdanner et 5-årigt tilsagn til et tilsagn om Fastholdelse af vådområder, indgår du i en 20-årig tilsagnsperiode.

Du skal være opmærksom på, at den årlige frist for ansøgning om omdannelse er den samme, som er gældende for ansøgning om det tilsagn, som du søger omdannelse til. Det vil sige, at fristen for omdannelse til tilsagn om Fastholdelse af vådområder er den 31. august, mens fristen for omdannelse til øvrige typer tilsagn er fristen for indsendelse af Fællesskemaet.

Når du søger om omdannelse af et tilsagn, omdannes tilsagnet først fra 1. september i det år, hvor omdannelsen søges. Det vil sige, at hvis du søger omdannelse af et tilsagn i Fællesskema 2018, så kan tilsagnet først omdannes fra 1. september 2018. Du skal derfor også huske at søge om udbetaling af det eksisterende tilsagn i Fællesskemaet.

Hvis du søger om at få omdannet dit nuværende tilsagn til et tilsagn til skovrejsning, der medfører fredskovpligt, vil dit tilsagnsareal udgå med virkning fra begyndelsen af det tilsagnsår, hvor arealet pålægges fredskovpligt.

Hvis du fx vil omdanne dit tilsagn til et tilsagn om Pleje af græs- og naturarealer med forpligtelse til afgræsning, skal du som normalt bede om udbetaling for det eksisterende tilsagn på siden "Miljø- og økologi-tilsagn" i Fællesskemaet. Samtidig skal du søge et nyt tilsagn på siden "Nye miljø- og økologitilsagn" og sætte hak i kolonne A12 "Omdannelse af tilsagn."

8.8 Ekspropriation

Ekspropriation betyder, at offentlige myndigheder varigt eller for en periode overtager dine arealer. Ved ekspropriation har du ikke selv valgt at overdrage dine arealer, men det sker efter krav fra en myndighed.

Når et areal bliver eksproprieret, vil der som hovedregel ikke være krav om tilbagebetaling af tidligere udbetalt tilskud. Hvis en offentlig myndighed eksproprierer dine arealer varigt eller midlertidigt, skal du kontakte Landbrugsstyrelsen senest 15 arbejdsdage fra det tidspunkt, hvor du er i stand til det. Du skal fremsende kopi af den afgørelse om ekspropriation, som du har modtaget fra den pågældende myndighed.

Du kan ikke søge om udbetaling af tilskud til et areal, hvis myndigheden overtager tilsagnsarealet inden udløbet af ansøgningsfristen i det pågældende tilsagnsår. Hvis du allerede har søgt om udbetaling til et areal, der eksproprieres i løbet af tilsagnsåret, skal du trække tilsagnsarealet ud af ansøgningen.

Hvis du ikke har underrettet Landbrugsstyrelsen om ekspropriationen, og vi ved kontrollen konstaterer, at du ikke har overholdt alle betingelserne, kan det medføre bortfald og evt. krav om tilbagebetaling af tidligere udbetalt tilskud.

8.9 Jordfordeling

Hvis nogle af dine tilskudsarealer er fragået som følge af jordfordeling, skal du informere os om det. Du skal indsende dokumentation for jordfordelingen, for eksempel ved at indsende kopi af den underskrevne jordfordelingsoverenskomst. Arealet udgår af tilsagnet med virkning fra begyndelsen af det tilsagnsår, hvor betingelserne for tilsagnet ikke opfyldes for hele tilsagnsåret. Læs mere om jordfordeling [her](#).

8.10 Endeligt ophør med jordbrugsvirksomhed

Hvis du driver din jordbrugsbedrift som en personligt ejet virksomhed, og der er afviklet 3 år eller mere af den indeværende 5-årige tilsagnsperiode, kan du ansøge om træde ud af dit tilsagn uden krav om tilbagebetaling af tidligere udbetalt tilskud. Dette kan f.eks. være, hvis du ophører endeligt med jordbrugsvirksomhed i forbindelse med overgang til pension. Tilsvarende gælder, når der er afviklet 12 år af 20-årige tilsagn. Landbrugsstyrelsen kan kun i særlige tilfælde give tilladelse til, at selskaber og andre juridiske enheder med tilsagn kan benytte reglen om endeligt ophør.

Godkender Landbrugsstyrelsen ansøgning om endeligt ophør med jordbrugsvirksomhed, kræves der ikke tilbagebetaling af tidligere udbetalte tilskud.

Det er en betingelse for en sådan godkendelse, at din jordbrugsbedrift overdrages til en ny ejer eller bruger, eller alle jordbrugsbedriftens tilsagnsarealer fragår din jordbrugsbedrift, og jordbrugsbedriften i øvrigt nedbringes til under 2 ha, f.eks. ved bortforpagtning. Det er endvidere en betingelse, at du ophører med at have B-skattepligtige indtægter fra bedriften, bortset fra indtægter ved bortforpagtning af jord og evt. skattemæssigt fastsat værdi af eget forbrug.

Hvis du vælger at gøre brug af denne mulighed, skal du være indforstået med at tilbagebetale det hidtil udbetalte tilskud med tillæg af renter, hvis du på et senere tidspunkt ændrer beslutning og igen driver en jordbrugsvirksomhed.

Du skal hurtigst muligt skriftligt oplyse Landbrugsstyrelsen, Arealtilskud, om din beslutning om endeligt ophør med jordbrugsvirksomhed, så der ikke bliver udbetalt tilskud på et forkert grundlag. Fra det tidspunkt, hvor der gives meddelelse om endeligt ophør, stoppes udbetaling af tilskud.

Du skal ved meddelelse om endeligt ophør indsende dokumentation for salg eller bortforpagtning af jordbrugsbedriftens tilsagnsarealer til Landbrugsstyrelsen, Arealtilskud, og samtidig skrive under på en erklæring om, at du ophører endeligt med at drive jordbrugsvirksomhed. Du får denne erklæring ved henvendelse til Landbrugsstyrelsen, Arealtilskud.

8.11 Op- og nedskrivning af marker

Arealet i det enkelte tilsagn skal være det samme i hele tilsagnsperioden og skal være beliggende det samme sted. Dette betyder, at du også skal være omhyggelig med at indtegne tilsagnsarealet i Internet Markkort, når du søger om udbetaling.

Arealet for en tilsagnsmark kan kun op- eller nedskrives i samme omfang, som arealet for en anden tilsagnsmark i samme tilsagnsgruppe tilsvarende op- eller nedskrives. En tilsagnsgruppe defineres her som samme tilsagnstype, tilskudssats og udløbsår.

Hvis der nedskrives mere, end der opskrives i en tilsagnsgruppe, vil der ske bortfald med krav om tilbagebetaling af tidligere udbetalt tilskud for det pågældende areal.

Du kan kun op- og nedskrive indenfor det oprindelige tilsagnsareal. Arealer, som i et ansøgningsår er udgået af dit tilsagn, kan ikke senere inddrages i tilsagnet igen.

8.12 Force majeure

Landbrugsstyrelsen kan i nogle situationer frafalde krav om tilbagebetaling i tilfælde af force majeure/ekstraordinære omstændigheder.⁹

Force majeure er helt ekstraordinære og uforudsigelige begivenheder som fx tilsagnshavers død, tilsagnshavers uarbejdsdygtighed i længere tid, ødelæggelse af stalde på bedriften ved ulykke, visse smitsomme sygdomme i husdyrbesætninger eller ved naturkatastrofer.

Der skal være sammenhæng mellem årsagen til den manglende overholdelse af regler og tidspunktet for den særlige begivenhed. Hvis du vil påberåbe dig force majeure eller usædvanlige omstændigheder, skal du underrette Landbrugsstyrelsen indenfor 15 arbejdsdage fra det tidspunkt, hvor du er i stand til at gøre det. Der skal medsendes dokumentation for, at der foreligger force majeure.

BEMÆRK, at du altid har pligt til at oplyse Landbrugsstyrelsen om eventuelle ændrede forhold på dine tilsagnsarealer.

8.13 Straf

Der straffes med bøde, hvis tilsagnshaver ved grov uagtsomhed har afgivet urigtige oplysninger.¹⁰ Der straffes med bøde eller i alvorlige tilfælde fængselsstraf, hvis tilsagnshaver forsætligt har afgivet urigtige oplysninger.¹¹ Det er strafbart at give urigtige eller vildledende oplysninger eller tilbageholde oplysninger, der har betydning for afgørelse om tilsagn eller udbetaling af tilskud. Det er desuden strafbart ikke at give vejledning og hjælp ved kontrol, og at undlade at udlevere det materiale, som er nødvendigt for kontrollen. Selskaber m.v. kan pålægges strafansvar efter reglerne i Straffelovens 5. kapitel.

8.14 Særligt beskyttet natur og dyrearter

Naturbeskyttelsesloven indeholder bl.a. regler om visse landbrugsarealers anvendelse. Særligt skal du være opmærksom på følgende:

Arealer i Natura 2000-områder

Arealer, der ligger i de internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000), er i henhold til naturbeskyttelseslovens § 19 b omfattet af en anmeldelsesordning. Det betyder, at hvis der planlægges ændringer i driften af arealet f.eks. efter udløb af tilsagn, skal ændringen anmeldes til kommunen. Anmeldelsen skal ske inden påbegyndelsen af den planlagte aktivitet, for at kommunen kan vurdere, om ændringen vil forringe den beskyttede natur i det aktuelle Natura 2000-område. Læs mere om anmeldelsesordningen [her](#).

Strengt beskyttede dyrearter (bilag IV-arter)

En række dyrearter, de såkaldte bilag IV-arter, er omfattet af en særlig streng beskyttelse. Bilag IV-arternes yngle- og rasteområder må ikke beskadiges eller ødelægges. Bilag IV-arterne skal beskyttes på alle de arealer, hvor de yngler eller raster, også selv om arealerne ikke er underlagt nogen form for fredning eller beskyttelse. Der er ingen undtagelser for f.eks. almindelig landbrugsdrift.

⁹ Jf. artikel 4, stk. 1, i Kommissionens delegerede forordning (EU) nr. 640/2014 af 11. marts 2014 og artikel 2, stk. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1306/2013 af 17. december 2013.

¹⁰ Jf. § 12 i lov om landdistriktsfonden, jf. lovbekendtgørelse nr. 18 af 4. januar 2017.

¹¹ Jf. § 289a i Straffeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1052 af 4. juli 2016.

Hvis der i tilsagnsperioden er indvandret bilag IV-arter, der nu bruger arealet som yngle- eller rasteområde, skal du tage særlige hensyn i din drift af arealet, der sikrer, at den samlede bestand af arten opretholdes. Læs mere om [bilag IV-arterne \(Habitatdirektivets artikel 12\)](#).

§ 3-områder

Det er den enkelte lodsejers ansvar, at driften på et areal omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 svarer til den hidtidige drift og ikke intensiveres, eller at der foretages andre indgreb, som medfører, at tilstanden på arealet ændres. Kommunen kan oplyse, om et areal er omfattet af § 3. Læs mere om [§ 3-beskyttelse](#). De § 3-beskyttede naturområder er vejledende registreret på [Danmarks Miljøportal](#) eller på Internet Markkort i [Miljø- og Fødevareministeriets Tast selv-service](#).

Fredninger (herunder klitfredninger)

Hvis et areal er fredet, kan arealets drift være reguleret i fredningsbestemmelserne, således at nogle driftsformer ikke er tilladt. Der kan også være forpligtelser i fredninger, som strider imod tilsagnsbetingelserne. Læs mere om [fredninger](#).

8.15 Genopdyrkning

8.15.1 Undtagelse fra § 3-beskyttelse

Et tidligere omdriftsareal, der er omfattet af et miljøtilsagn, kan i løbet af tilsagnsperioden vokse ind i en tilstand, så arealet er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3. Ifølge denne bestemmelse er det ikke tilladt at foretage ændringer i tilstanden af visse søer, heder, moser, strandenge, biologiske overdrev m.v.¹²

Hvis du ikke ønsker, at dit areal skal være omfattet af § 3, har du en frist på 1 år til at inddrage arealet i omdrift efter tilsagnets udløb.¹³ Du skal i den forbindelse tage stilling til, om arealet skal:

- tages i omdrift igen eller
- indgå i et nyt miljøtilsagn

Du skal dog være opmærksom på, at den 1-årige undtagelse kun gælder i forhold til naturbeskyttelseslovens § 3. Hvis arealet ikke er omfattet af en § 3-beskyttelse, og du ønsker at sikre, at arealet heller ikke fremover bliver omfattet af § 3, kan du anmelde arealet til genopdyrkningsret hos kommunen.¹⁴ Det kan du læse mere om [her](#).

Arealer beliggende i Natura 2000-område er omfattet af en anmeldelsesordning, der betyder, at du skal forhåndsanmelde det til kommunen, inden du iværksætter visse aktiviteter.¹⁵ Læs mere [her](#).

Der kan desuden være andre reguleringer for arealerne, fx fredninger, som betyder, at arealerne ikke må opdyrkes. Hvis du er i tvivl, om du kan inddrage dit areal i omdrift, eller om dit areal ligger i Natura 2000, kan du kontakte kommunen.

8.15.2 Hvornår ændres status for græsarealer?

Omdriftsarealer, der indgår i tilsagn om tilskud til miljøordninger, beholder status som omdrift, så længe tilsagnet oprettholdes. En undtagelse er dog tilsagn om 20-årig fastholdelse, hvor arealerne har en tinglyst servitut om at de skal forblive græs- eller naturarealer.

Læs mere om reglerne for opretholdelse af permanent græs i [Vejledning for direkte arealstøtte](#). Vær opmærksom på, at arealer, der er beliggende i Natura 2000-områder eller er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, ikke må opdyrkes uden kommunens tilladelse.

8.16 Ophørsklausul

Landbrugsstyrelsen kan under særlige omstændigheder bringe flerårige miljøvenlige tilsagn til ophør, uden vi stiller krav om tilbagebetaling af tidligere udbetalt tilskud. Det kan kun ske, hvis en nye støtteordning er mindst lige så gunstig for støttemodtageren som det flerårige tilsagn. I disse situationer vil tilsagnshaver ikke have mulighed for at fortsætte tilsagnet, da ordningen fra myndighedernes side bliver bragt til ophør uden krav om tilbagebetaling.

¹² Jf. § 3 i lov om naturbeskyttelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 1217 af 28. september 2016.

¹³ Jf. § 2, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 865 af 27. juni 2016 om beskyttede naturtyper.

¹⁴ Jf. § 6 i lov om drift af landbrugsjorder, jf. lovbekendtgørelse nr. 11 af 4. januar 2017.

¹⁵ Jf. § 19 b og bilag 2 i lov om naturbeskyttelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 1217 af 28. september 2016.

8.17 Revisionsklausul

Du kan kun få udbetalt tilskud fra tilsagn under Landdistriktsprogrammet for forpligtelser, som er mere vidtgående end hvad du i forvejen er forpligtet til. Hvad du i forvejen er forpligtet til, fremgår først og fremmest af love eller bekendtgørelser. Forpligtelserne kan dog også fremgå af afgørelser truffet af en offentlig myndighed, som pålægger dig obligatoriske begrænsninger/restriktioner for dine aktiviteter på et givet areal (pålæg, påbud, forbud og tilsvarende i medfør af lovgivning).

Kommer der nye regler, eller træffer en myndighed en afgørelse, som skærper eksisterende forpligtelser eller pålægger dig nye forpligtelser, skal tilsagnene tilpasses/revideres, så der kun ydes tilskud for forpligtelser, der er mere vidtgående, end hvad du i forvejen er forpligtet til. Dette fremgår af EU-reglers såkaldte revisionsklausul.

Hvis du ikke kan acceptere tilpasningen af tilsagnet, kan du lade hele dit tilsagn ophøre på grund af revisionsklausulen uden krav om tilbagebetaling af tidligere udbetalte tilskud. Du skal i så fald sende os en erklæring om anvendelse af revisionsklausul, som du finder på Landbrugsstyrelsens hjemmeside for den pågældende ordning. Dit tilsagn ophører så fra begyndelsen af det pågældende tilsagnsår, uden at du skal betale tidligere udbetalt tilskud tilbage.

Fristen for at indsende erklæringen er den samme som Fællesskemafristen. Du kan dog altid indsende erklæringen senest 8 uger efter, at den nye regel, der påvirker tilsagnet, træder i kraft. Hvis de 8 uger udløber på en helligdag, en lørdag eller en søndag, så udløber fristen den første arbejdsdag, der følger herefter.

Det er dog kun betingelserne for tilsagn givet i 2013 eller senere, der kan ændres som følge af reglerne i landdistriktsprogrammet 2014-2020. I disse situationer vil du som tilsagnshaver have mulighed for såvel at fortsætte tilsagnet som at udtræde af tilsagnet uden krav om tilbagebetaling.

8.18 Indsamling og offentliggørelse af data

For at kunne administrere ordningerne har Landbrugsstyrelsen brug for en række oplysninger. Hvordan disse oplysninger indhentes og behandles, er beskrevet i de følgende afsnit.

Brug af data i ansøgningskemaet

Oplysningerne i ansøgningskemaet bruger Landbrugsstyrelsen til sagsbehandling, administration, tilskudsudbetaling og kontrol af de meddelte tilsagn. Oplysningerne vil også blive brugt af Landbrugsstyrelsen eller andre dele af Miljø- og Fødevareministeriet og tredjemand til statistiske, forsknings-, planlægnings- og evalueringsmæssige formål.

Landbrugsstyrelsen er ansvarlig for behandlingen af de pågældende data, herunder at databehandlingen overholder gældende lovkrav, jf. persondataloven (se kapitel nedenfor). Registerne føres og opbevares elektronisk hos Landbrugsstyrelsen.

Opbevaring af kontroloplysninger

Oplysninger, der bliver indhentet til kontrol, vil blive opbevaret i Landbrugsstyrelsen til brug for kontrol af flere støtteordninger. Oplysningerne vil endvidere blive brugt til statistiske, forsknings-, planlægnings- og evalueringsmæssige formål. Opbevaring og anvendelse af data sker i henhold til persondataloven, hvis behandlingen af oplysninger er omfattet af denne lov. Persondataloven gælder som hovedregel kun for behandlingen af oplysninger om fysiske personer og ikke virksomheder.

Hvis du søger om tilsagn som f.eks. aktieselskab, vil de oplysninger om dit selskab, som vi behandler, normalt ikke være omfattet af persondataloven. Som ansøger har du desuden ret til aktindsigt i din sag efter reglerne i forvaltningsloven, uanset om du søger som fysisk eller juridisk person.

Hvad er dine rettigheder i forhold til de registrerede oplysninger?

Persondataloven giver dig ret til at søge indsigt i, hvilke personoplysninger Landbrugsstyrelsen har registreret om dig.¹⁶ Du har også ret til at få rettet, slettet eller blokeret eventuelt urigtige eller vildledende oplysninger.¹⁷

Anvendelse af oplysninger fra Fællesskemaet og offentliggørelse af data

Hvis du indsender Fællesskemaet, skal du være opmærksom på¹⁸:

- at de afgivne oplysninger i skemaet vil blive behandlet i forbindelse med afgørelse om udbetaling af støtte og tilskud fra Landbrugsstyrelsen under EAGF og EAFRD (EU's landbrugs- og landdistriktsordninger).
- at Landbrugsstyrelsen, Nyropsgade 30, 1780 København V, er dataansvarlig.

8.19 Klagemuligheder

Du har mulighed for at klage over Landbrugsstyrelsens afgørelse, hvis du mener, at afgørelsen er truffet på et forkert grundlag, og du eksempelvis har nye oplysninger til din sag.

Klagen skal være skriftlig og angive på hvilke punkter, den påklagede afgørelse anses for urigtig samt en begrundelse herfor.¹⁹ Landbrugsstyrelsen vurderer herefter, om der er grundlag for at genoptage sagen. Hvis vi fastholder vores afgørelse i sagen, sender vi din klage sammen med vores kommentarer til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse i sagen.²⁰

Klagefristen er 4 uger og regnes fra den dag, du modtog afgørelsen. Klagen skal være modtaget i Landbrugsstyrelsen inden fristens udløb.²¹ Modtages klagen for sent, vil den ikke blive behandlet, medmindre der foreligger særlige grunde, som kan begrunde fristoverskridelsen. Det er Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om afvisning på grund af overskridelse af klagefristen.²²

Du kan sende klagen pr. mail til miljobjobio@lbst.dk eller med posten til:

Landbrugsstyrelsen
Nyropsgade 30
1780 København V

Klager har som udgangspunkt ikke opsættende virkning, hvilket betyder, at Landbrugsstyrelsens afgørelse er gældende, indtil den eventuelt ændres. Hvis Landbrugsstyrelsen har krævet tidligere udbetalt tilskud tilbage, bliver kravet forrentet fra udløbet af indbetalingsfristen.²³ Det vil sige, at i sager, hvor Landbrugsstyrelsen har krævet tilbagebetaling af tilskud, påløber der renter til kravet, mens din klagesag behandles.

¹⁶ Jf. § 31, stk. 1, i lov nr. 429 af 31. maj 2000 om behandling af personoplysninger med senere ændringer.

¹⁷ Jf. § 37, stk. 1, i lov nr. 429 af 31. maj 2000 om behandling af personoplysninger med senere ændringer.

¹⁸ Jf. § 28 i lov nr. 429 af 31. maj 2000 om behandling af personoplysninger med senere ændringer.

¹⁹ Jf. § 7, stk. 4 i bekendtgørelse nr. 131 af 30. januar 2017 om forretningsorden for Miljø- og Fødevareklagenævnet.

²⁰ Jf. § 11a, stk. 2 i lov nr. 1360 af 16. december 2014 om landdistriktsfonden med senere ændringer.

²¹ Jf. § 7, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 131 af 30. januar 2017 om forretningsorden for Miljø- og Fødevareklagenævnet jf. § 11a i lov nr. 1360 af 16. december 2014 om landdistriktsfonden med senere ændringer.

²² Jf. § 9 i bekendtgørelse nr. 131 af 30. januar 2017 om forretningsorden for Miljø- og Fødevareklagenævnet.

²³ Jf. § 5, stk. 1, i lov om Landdistriktsfonden, jf. lovbekendtgørelse nr. 766 af 19. juni 2017.

9. Kontrol, overtrædelser og nedsættelser

Hvert år kontrollerer Landbrugsstyrelsen alle modtagne Fællesskemaer administrativt. Derudover udvælger Landbrugsstyrelsen et antal ansøgninger, som vi kontrollerer enten ud fra telemåling eller ved kontrol på stedet, dvs. din bedrift.

Formålet med kontrollen er at sikre, at reglerne for udbetaling af støtte bliver overholdt.

Kontrol sker på grundlag af din indsendte udbetalingsanmodning i Fællesskemaet, din indtegning i Internet Markkort og markblokregistret. Din indtegning af tilsagnsarealerne i Internet Markkort bliver kontrolleret i forhold til de oplysninger, som Landbrugsstyrelsen har registreret om dit tilsagn i tilsagnslaget.

Høringsbreve

I forbindelse med kontrol af Fællesskemaer sender Landbrugsstyrelsen hvert år mange høringsbreve til ansøgere vedrørende forskellige fejl i ansøgningerne. Disse breve sendes automatisk, når vores IT-system opdager uregelmæssigheder, der kan have betydning for beregningen af dit tilskud.

Brevene kan ikke helt undgås, da der altid vil være utilsigtede uregelmæssigheder eller uenighed vedrørende støtteberettigelse, rådighed eller markblokgrænser, der kan påvirke den endelige afgørelse. Det er et forvaltningsretligt krav, at vi skal høre dig om sådanne forhold.²⁴

Som ansøger kan du i høj grad selv være med til at undgå, at du får høringsbreve og fejl i din ansøgning ved at sikre, at din ansøgning er så korrekt som mulig. Du bør bl.a. være opmærksom på:

- ikke at søge støtte til ikke-støtteberettigede arealer,
- at indtegne alle dine marker præcist,
- at lave tidlige og præcise ændringsforslag til markblokke, der er forkerte og
- at indtegne din mark korrekt i forhold til dit tilsagn. Det gør du lettest, hvis du sørger for at slå tilsagnslaget til, når du tegner markerne i IMK.

9.1 Kontrol af tilskudsbetingelser

Det areal, du indtegner, er det areal, som du søger støtte til, og som fremgår af din markplan. Det er derfor vigtigt, at du indtegner dit tilsagnsareal nøjagtigt. Du skal derfor sikre, at der er overensstemmelse mellem din markindtegning og tilsagnslaget i Internet Markkort.

Det er kun arealer inden for markblokkene, som er støtteberettigede. Det betyder, at arealer, som ligger uden for markblok, ikke bliver medregnet til det støtteberettigede areal. Hvis du mener, at markblokgrænsen er forkert, skal du indsende et ændringsforslag via IMK og indtegne det areal, som du mener, er støtteberettiget, i en selvstændig mark med markbloknummer 999999-99. Hvis du ikke gør det, vil du ikke kunne få tilsagn eller udbetaling til den del, der ligger uden for markblok.²⁵

Læs mere om indtegning i [Vejledning om direkte arealstøtte](#) og [Samlet brugerguide til Internet Markkort](#).

Bemærk, at du ved ansøgningsfristen skal have rådighed over de arealer, du søger tilskud til, for at kunne få udbetalt tilskud.

²⁴ Jf. § 19, stk. 1, i Forvaltningsloven, Lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014.

²⁵ Jf. § 4, stk. 1 i bekendtgørelse nr. 1417 af 29. november 2016 om markblok og elektronisk Fællesskema.

9.2 Administrativ kontrol

Den administrative kontrol omfatter alle ansøgninger. Vi kontrollerer bl.a., om flere ansøgere har indtegnet det samme areal. Hvis vi er usikre på, om betingelserne er overholdt på et areal, modtager du et brev, hvor du skal redegøre for arealets beskaffenhed. Det kan for eksempel dreje sig om, hvorvidt arealet reelt bruges til afgræsning.

Læs mere om den administrative kontrol i [Vejledning for direkte arealstøtte](#).

9.3 Kontrol på stedet

Kontrollen kan bestå af en telemåling kombineret med en fysisk kontrol på stedet, dvs. din bedrift. Ved telemåling kontrollerer vi ud fra satellitbilleder og luffotos. Læs mere om telemålingskontrol i [Vejledning om direkte arealstøtte](#).

Kontrol på stedet kan varsles under forudsætning af, at det ikke forstyrrer kontrollernes formål eller effektivitet.²⁶ I praksis betyder det, at kontrolbesøg foretages uanmeldt eller med et kort varsel på højst 48 timer.

Du har med din ansøgning accepteret, at vi udfører kontrol på bedriften. Hvis din bedrift udtages til et kontrolbesøg, har du pligt til at medvirke til, at kontrollen kan gennemføres. Hvis vi ikke kan komme i kontakt med dig, sender vi dig et brev, hvori vi oplyser dig om, at vi begynder kontrol senest 48 timer efter, at du har modtaget brevet. Kontrollen af dine marker bliver gennemført på dette tidspunkt. Hvis du ikke selv har mulighed for at deltage på det tidspunkt hvor kontrolbesøget skal gennemføres, kan du finde en stedfortræder. Det gælder også, hvis du ikke opholder dig på bedriften i en længere periode.

Kan vi ikke gennemføre en kontrol på grund af forhold, som du er årsag til, vil din ansøgning om tilskud blive afvist. I en sådan situation vil du miste dit tilsagn, og vi vil derudover kræve, at du tilbagebetaler tidligere udbetalt tilskud.²⁷

Kontrolløren kan have brug for at se bilag eller lignende for at kontrollere, om betingelserne er overholdt. Der er krav om, at du skal kunne fremvise skatte-, moms- og driftsregnskaber for hver tilsagnsperiode, hvis kontrolløren efterspørger disse i forbindelse med kontrollen. Hvis du er tilmeldt Register for Gødningsregnskab, skal du også udarbejde og opbevare gødningskvoteberegning og gødningsregnskab for hver tilsagnsperiode. Du skal opbevare disse dokumenter i mindst 5 år fra seneste tilskudsudbetaling.

Efter kontrollen vil du modtage et brev i Tast selv-service med kontrolresultaterne. I IMK under temaet "Kontrol 2018" vil du kunne se de eventuelle observationer, som er lavet i forbindelse med kontrollen, og som fremgår af det modtagne kontrolbrev. Eventuelle fotos taget i forbindelse med kontrollen, kan også ses i Internet Markkort.

Hvis kontrollen giver anledning til bemærkninger, vil du sammen med kontrolbrevet modtage en skriftlig høring. I Tast selv-service har du mulighed for at komme med dine bemærkninger til kontrolresultatet. Du kan læse mere om, hvordan du finder oplysningerne fra kontrollen i guiderne "Vejledning til Kontrolrapporten fra arealkontrol" og "Sådan tjekker du dit markkort."

Kontrolløren besvarer ikke dine eventuelle kommentarer til kontrollen, men sender dem sammen med sine egne bemærkninger til den videre sagsbehandling, hvor der tages stilling til bemærkningerne, inden der træffes afgørelse.

Hvis vi ikke hører fra dig, træffer vi afgørelse i sagen på det foreliggende grundlag. Overholder du ikke betingelserne for ordningen kan konsekvensen være, at du skal tilbagebetale tidligere udbetalt tilskud.

Kontrol af oplysninger/indberetninger fra Register for Gødningsregnskab samt oplysninger vedrørende kontrol af økologiloven kan være grundlag for, at Landbrugsstyrelsen sætter en kontrolsag i gang.

9.4 Overtrædelse af betingelser og sanktioner

Hvis vi ved kontrollen konstaterer, at du har overtrådt betingelserne, afhænger konsekvensen først og fremmest af, hvilken betingelse der er overtrådt.

²⁶ Jf. artikel 25 i Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) nr. 809/2014 af 17. juli 2014.

²⁷ Jf. artikel 59, stk. 7, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1306/2013 af 17. december 2013.

Vi vurderer din sag afhængig af, om det er en overtrædelse af:²⁸

- kriterier for støtteberettigelse,
- forpligtelser eller
- andre forpligtelser.

Kriterier for støtteberettigelse er grundlæggende betingelser, der giver adgang til ordningen, eller som skal overholdes i hele tilsagnsperioden. Det kan fx være betingelsen om, at arealet er et landbrugsareal i hele tilsagnsperioden. Ved overtrædelse af disse betingelser beregner vi ikke sanktion, men arealet udgår af dit tilsagn, og du skal betale tidligere udbetalt tilskud tilbage.

Ved *forpligtelser* forstås de betingelser, der kompenseres for i ordningen. Det er fx, at du ikke må bruge plantebeskyttelsesmidler, hvis du søger tilsagn om Omlægningstilskud til økologisk jordbrug.

Andre forpligtelser er øvrige betingelser, der ikke kompenseres for, men som du alligevel skal overholde for at modtage tilskud.

Ved overtrædelse af forpligtelser/andre forpligtelser beregner vi en sanktion. I bilag 3 kan du se en vejledende oversigt over, hvordan vi sanktionerer de enkelte overtrædelser. Sanktionsprocenten afhænger af en konkret vurdering i den enkelte sag.

Har vi fundet en overtrædelse, vil du modtage et afgørelsesbrev, hvor vi nedsætter tilskuddet, fordi betingelserne ikke er overholdt. Du kan klage over afgørelsen, og du kan læse mere om, hvordan du klager i kapitel 8.19. På de næste sider kan du læse mere om konsekvensen ved at overtræde forpligtelser/andre forpligtelser.

9.4.1 Overtrædelse af forpligtelser/andre forpligtelser

Ved overtrædelse af *forpligtelser/andre forpligtelser* bliver overtrædelsen vurderet i forhold til:²⁹

- alvor – hvor alvorlig er overtrædelsen i forhold til ordningens formål?
- omfang – hvilken virkning har overtrædelsen på ordningen som helhed?
- varighed – hvor længe vil arealet være påvirket af overtrædelsen?
- hyppighed - har du inden for de sidste 4 år eller i hele programperioden haft en lignende overtrædelse?

Vi laver en samlet vurdering af alvor, omfang og varighed for hver type af overtrædelser og så inddeler vi overtrædelserne i vægtningskategorier på denne baggrund. I bilag 3 kan du se vejledende vægtningskategorier for hver type af overtrædelser. Læs mere om vægtningskategorier i næste afsnit.

Kriteriet "hyppighed" betyder, at sanktionen skærpes, hvis en overtrædelse har fundet sted flere gange hos den samme tilsagnshaver. Du kan læse mere i kapitel 9.4.4, om hvordan vi beregner den skærpede sanktion for en gentagen overtrædelse.

9.4.2 Hvordan beregner vi din sanktion

I de følgende kapitler har vi beskrevet, hvordan vi beregner sanktionen, så det er muligt for dig at regne efter, hvordan en eventuel sanktion er beregnet. Sanktionen beregnes kun for overtrædelser af typen forpligtelser/andre forpligtelser.

Når vi beregner, hvor stor sanktionen skal være, bruger vi to virkemidler:

- Vægtningskategorier - 2, 10, 25, 50 eller 100 procent. Kategorierne er opgjort ud fra overtrædelsens alvor, omfang og varighed.
- Sanktionstrappe – en faktor, der ganges på overtrædelsen. Det vil sige, at arealmæssigt store eller gentagne overtrædelser giver forholdsmæssigt større sanktioner.

²⁸ Jf. artikel 63 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1306/2013 af 17. december 2013 samt artikel 35, stk. 1 og 2, i Kommissionens delegerede forordning (EU) nr. 640/2014 af 11. marts 2014.

²⁹ Jf. artikel 35, stk. 2 og 3, i Kommissionens delegerede forordning (EU) nr. 640/2014 af 11. marts 2014.

De to virkemidler, vægtningskategorier og sanktionstrappen, giver tilsammen mulighed for, at vi kan tilpasse sanktionerne efter, fx hvor alvorlig overtrædelsen er eller hvor stort et areal, som overtrædelsen har berørt. Virkemidlerne betyder også, at vi kan nedsætte din udbetaling med et større beløb end det beløb, du egentlig skulle have udbetalt for det areal, hvor der er konstateret en overtrædelse. Det betyder fx, at en grov overtrædelse på et lille areal betyder en større nedsættelse, end hvad der svarer til udbetalingen på det lille areal. Nedsættelsen vil dog aldrig være større end dit samlede tilskud.

Vurderingen af en overtrædelse vil altid bero på en konkret bedømmelse i det enkelte tilfælde. Det betyder, at vægtningskategorien i nogle sager kan være højere eller lavere end det, der fremgår af oversigten i bilag 3.

Beregningen af sanktionen sker i trin og på afgrødegruppeniveau. I disse trin bruger vi også en række begreber (*overtrædelsesprocent*, *sanktionsprocent* og *samlet sanktionsprocent*), som går igen i de sanktionsbreve, som vi sender ud, hvorimod begrebet kun *sanktionsprocent* bruges i bekendtgørelsen. I det følgende gennemgås de enkelte trin i sanktionsberegningen, og bagefter kan du se en række eksempler.

Hvad er en afgrødegruppe?

Begrebet afgrødegruppe³⁰ bruges ved beregning af sanktion. En afgrødegruppe er tilsagnsmarker der er givet i samme programperiode (fx 2007-2014) under samme foranstaltning (alle arealbaserede miljøtilsagn), og som har samme sats. Hvis du modtager tilskud med forskellige satser på de enkelte arealer, vil disse være en del af forskellige afgrødegrupper. Et eksempel på dette er, hvis du på mark 1 har tilsagn om tilskud til pleje af græs- og naturarealer med grundbetaling (type 57) og på mark 2 har tilsagn om tilskud til Pleje af græs- og naturarealer uden grundbetaling (type 56). De to marker vil få udbetalt to forskellige tilskudsbeløb og er derfor opdelt i to forskellige afgrødegrupper.

Trin 1: Vi vurderer overtrædelserne på markerne og beregner en samlet overtrædelsesprocent. Denne beregning sker ud fra forholdet mellem det areal, hvor der er fundet en overtrædelse, det samlede areal inden for afgrødegruppen og vægtningskategorien. Beregningen af overtrædelsesprocenten for en vægtningskategori ser sådan ud:

$$\text{Overtrædelsesprocent} = \frac{\text{Overtrådt areal i vægtningskategorien} \times \text{Vægtningskategori}}{\text{Fastslået areal (indenfor afgrødegruppen)}}$$

Trin 2: Den samlede overtrædelsesprocent ganger vi med en faktor fra sanktionstrappen, og det resulterer i en sanktionsprocent. Sanktionstrappen bruges for at beregne en proportional stigning af sanktionen, så sanktionen bliver større ved store overtrædelser.

Interval for overtrædelsesprocent	Sanktionsfaktor	Maksimal sanktionsprocent efter omregning med sanktionstrappe
0 % til og med 10 %	1	10
10 % til og med 20 %	1,2	24
20 % til og med 50 %	1,3	65
50 % til og med 100 %	1,4	100*

Vi finder sanktionsprocenten for overtrædelser på markniveau ved denne beregning:

$$\text{Sanktionsprocent på markniveau} = \text{Samlet overtrædelsesprocent} \times \text{Omregningsfaktor}$$

³⁰ Jf. art. 17, stk. 1, litra e, i Kommissionens delegerede forordning (EU) 640/2014

Trin 3: Hvis vi finder en overtrædelse på bedriftsniveau, beregner vi sanktion uden brug af sanktionstrappen. Beregningen ser således ud:

$$\text{Sanktionsprocent på bedriftsniveau} = \frac{\text{Vægtningsskategorien} \times \text{Overtrådt areal}}{\text{Fastslået areal (indenfor afgrødegruppen)}}$$

Trin 4: Til sidst lægger vi sanktionsprocenterne for mark- og bedrift-overtrædelser sammen til en samlet sanktionsprocent. Den samlede sanktionsprocent er den procent, som vi nedsætter årets tilskud med på den pågældende afgrødegruppe. Vi gentager trin 1-4 for hver afgrødegruppe, hvor vi har fundet overtrædelser på en mark i den pågældende afgrødegruppe.

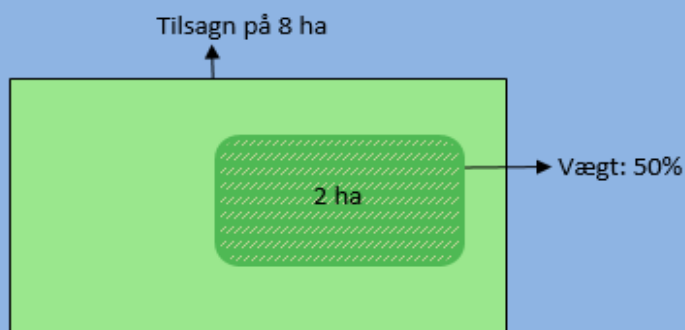
9.4.3 Eksempler på beregning af sanktion

I det følgende viser vi en række eksempler på, hvordan sanktionen beregnes:

Eksempel med én overtrædelse

Eksempel 1:

Ansøger A har et tilsagn på 8 ha, og der er 8 ha i afgrødegruppen. Der er konstateret en overtrædelse i vægtningskategori 50 % på en mark på 2 ha.

Trin 1

(her beregnes overtrædelsesprocenten):

$$\frac{2 \text{ ha}}{8 \text{ ha}} \times 50 \% = 12,5 \%$$

Trin 2

Sanktionsprocenten på 12,5 % ligger på andet trin af sanktionstrappen (10 % til og med 20 %), hvor der skal ganges med faktor 1,2. Sanktionsprocenten er derfor:

$$12,5 \% \times 1,2 = 15$$

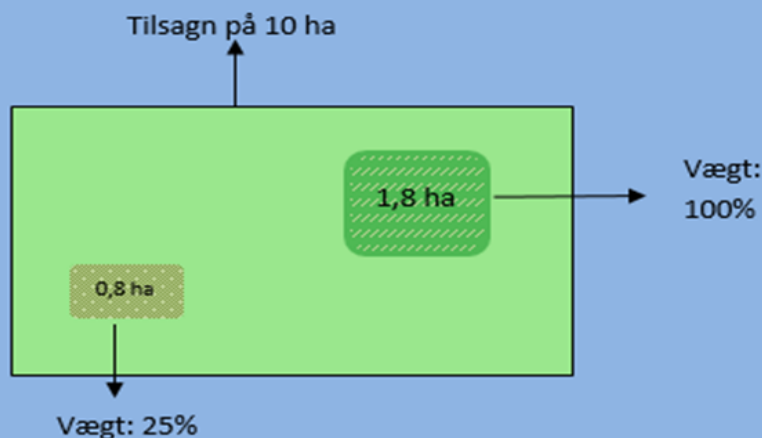
Trin 4

Da der ikke er overtrædelser på bedriftsniveau (på trin 3), er sanktionsprocenten lig med den samlede sanktionsprocent, og ansøger A skal have nedsat årets udbetaling med 15 %

Eksempel på flere overtrædelser

Eksempel 2:

Ansøger B har et tilsagn på 10 ha, og der er 10 ha i afgrødegruppen. Der er en overtrædelse på 0,8 ha med vægtningskategori 25 %. På 1,8 ha er der en overtrædelse med vægtningskategorien 100 %. Overtrædelsen medfører også bortfald af tilsagnet på det berørte areal.

Sanktionen beregnes således:

Trin 1

Beregning af overtrædelsesprocenten:

$$25\% \text{ vægtningskategori: } \frac{0,8 \text{ ha}}{10 \text{ ha}} \times 25\% = 2\%$$

$$100\% \text{ vægtningskategori: } \frac{1,8 \text{ ha}}{10 \text{ ha}} \times 100\% = 18\%$$

$$\text{Den samlede overtrædelsesprocent er: } 2\% + 18\% = 20\%$$

Trin 2

Anvendelse af sanktionstrappen:

Den samlede overtrædelsesprocent på 20 % ligger i intervallet $10 < \text{overtrædelsesprocent} \leq 20$ i sanktionstrappen, så overtrædelsesprocenten skal ganges med faktor 1,2.

$$\text{Sanktionsprocenten er således: } 20\% \times 1,2 = 24\%$$

Trin 4

Da der ikke er overtrædelser på bedriftsniveau, er den samlede sanktionsprocent lig med sanktionsprocenten, dvs. at årets udbetaling i denne afgrødegruppe nedsættes med 24%. Desuden bortfalder tilsagnet på de 1,8 ha med krav om tilbagebetaling af tidligere udbetalt tilskud. Tilsagnet bliver derfor nedskrevet til 8,2 ha.

Hvis vi konstaterer overtrædelser på både markniveau og på bedriftsniveau, beregner vi først sanktionsprocenten på markniveau (trin 2), hvorefter vi beregner den på bedriftsniveau (trin 3). Den samlede sanktion beregnes til sidst som summen af sanktionsprocenten på markovertrædelser og summen af sanktionsprocenten på bedriftsovertrædelser (trin 4). Se eksempel 3.

Eksempel på overtrædelser på både mark- og bedriftsniveau

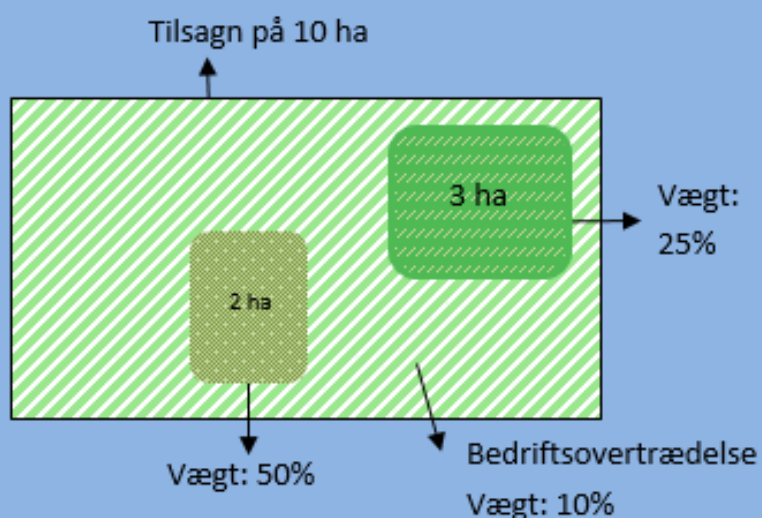
Eksempel 3:

Ansøger C har et tilsagn på 10 ha, og afgrødegruppen er på 10 ha.

Overtrædelse 1 på et areal på 3 ha med vægtningskategorien 25 %.

Overtrædelse 2 på et areal på 2 ha med vægtningskategorien 50 %.

Overtrædelse 3 er en overtrædelse på bedriftsniveau med vægtningskategori 10 %

Trin 1:

Beregning af overtrædelsesprocenten:

Overtrædelse 1

Vægtningskategori: 25 %

Overtrædelsesprocent:

$$\frac{3 \text{ ha}}{10 \text{ ha}} \times 25 \% = 7,5 \%$$

Overtrædelse 2

Vægtningskategori: 50 %

Overtrædelsesprocenten:

$$\frac{2 \text{ ha}}{10 \text{ ha}} \times 50 \% = 10 \%$$

Den samlede overtrædelsesprocent for overtrædelse 1 og 2 er: 7,5 % + 10 % = 17,5 %

Trin 2:

Anvendelse af sanktionstrappen:

Da den samlede overtrædelsesprocent ligger over 10 % men under 20 %, skal den samlede overtrædelsesprocent ganges med en faktor på 1,2.

Sanktionsprocent efter anvendelse af sanktionstrappen: $17,5 \% \times 1,2 = 21 \%$

Trin 3:

Overtrædelse på bedriftsniveau:

Vægtningskategori: 10 %

Overtrædelse 3 er på bedriftsniveau. Vi fastsætter derfor arealet, hvor der er en overtrædelse, som hele afgrødegruppen, dvs. 10 ha. Sanktionstrappen bliver ikke brugt på denne type overtrædelse. Det vil sige, at sanktionsprocenten beregnes som:

$$\frac{10 \text{ ha}}{10 \text{ ha}} \times 10 \% = 10 \%$$

Der er ikke en overtrædelse af tillæg, så der er ikke et trin 4.

Trin 4:

Beregning af den samlede sanktionsprocent: $21 \% + 10 \% = 31 \%$

Det betyder, at årets udbetaling i afgrødegruppen skal nedsættes med 31 %.

Ingen af overtrædelserne medfører bortfald af tilsagn, så tilsagnet er stadig på 10 ha.

9.4.4 Gentagelse af overtrædelse

Det kan betyde en skærpelse af sanktionen, hvis en forpligtelse eller en anden forpligtelse overtrædes gentagne gange.

Der er tale om gentagelse når alle nedenstående punkter er opfyldt:

- overtrædelsen er begået af samme tilskudsmodtager, og
- der er tidligere begået andre lignende overtrædelser, og
- overtrædelsen er sket inden for de sidste 4 år eller programperioden 2014-2020, og
- den tidligere overtrædelse er sket i:
 - det samme tilsagn som den nuværende overtrædelse, eller
 - et andet tilsagn om Omlægningstilskud til økologisk jordbrug, som er givet i 2015, 2016 eller 2017 eller miljø- eller økologitilsagn givet i 2007-2014

Det betyder at for ansøgninger modtaget i Fællesskema 2018, går vi tilbage til overtrædelser, der er sket i ansøgninger modtaget i 2014 eller senere.

Landbrugsstyrelsen skærper sanktionen ved at anvende en særlig sanktionstrappe for gentagelser:

Interval for sanktionsprocent	Omregningsfaktor til sanktionstrappe	Maksimal sanktionsprocent efter brug af sanktionstrappe
0 % til og med 10 %	1,2	12
10 % til og med 20 %	1,5	30
20 % til og med 50 %	1,8	90
50 % til og med 100 %	2,0	100*

Sanktionsprocenten kan aldrig overstige 100. Den skærpede sanktionstrappe bruges ikke ved driftsovertrædelser.

Eksempel på sanktion ved gentagelse (sammenlign med eksempel 1)

Eksempel 5:

Ansøger E har et tilsagn på 8 ha, og der er 8 ha i afgrødegruppen. Der er konstateret en overtrædelse i vægtningskategori 50 % på en mark på 2 ha. En lignende overtrædelse blev også konstateret i 2013.

Trin 1

Beregning af overtrædelsesprocenten: $2 \text{ ha} / 8 \text{ ha} \times 50 \% = 12,5 \%$

Trin 2

Overtrædelsesprocenten på 12,5 % ligger på andet trin af sanktionstrappen mellem 10 % til og med 20 %, hvor der skal ganges med 1,5.

Sanktionsprocenten er derfor: $12,5 \% \times 1,5 = 18,75 \%$

Trin 5

Da der ikke er overtrædelser på hverken bedriftsniveau eller tillæg (trin 3 og 4), er sanktionsprocenten lig den samlede sanktionsprocent, dvs. ansøger E skal have nedsat årets udbetaling med 18,75 % for afgrødegruppen.

(Du kan sammenligne med eksempel 1, hvor der kun var overtrædelse i ét år, og her blev årets udbetaling nedsat med 15 % for afgrødegruppen).

9.4.5 Udelukkelse

Hvis vi efter kontrol vurderer, at overtrædelsen af *forpligtelser eller andre forpligtelser* er meget alvorlig (fx brug af pesticider, som ikke er godkendt i Danmark), kan det have store konsekvenser for dine tilsagn. Konsekvenserne kan være at:³¹

- tilskuddet udbetales ikke for kontrolåret og det efterfølgende år
- derudover bortfalder tilsagnet for arealet med overtrædelser, og vi kræver tilbagebetaling af tidligere udbetalt tilskud
- tilskud for eventuelle andre tilsagn om indgået i samme periode ikke udbetales for kontrolåret og det efterfølgende år³²

Man kan også risikere, at man ikke får udbetalt tilskud eller bliver udelukket fra ordningen, hvis man har leveret falsk bevismateriale for uretmæssigt at få udbetalt støtte eller ikke har indsendt de nødvendige oplysninger som følge af forsømmelse.³³

9.5 Krydsoverensstemmelse

Du skal overholde alle krydsoverensstemmelseskrav for hele bedriften (CVR-/CPR-nummeret). En overtrædelse af krydsoverensstemmelseskrav på bedriften kan medføre reduktion i årets udbetaling af støtte under landdistriktsprogrammet.

En del af krydsoverensstemmelseskravene er GLM-kravene, som skal overholdes på alle landbrugsarealer. Her kan du læse mere om [krydsoverensstemmelse](#).

³¹ Jf. artikel 35, stk. 5, i Kommissionens delegerede forordning (EU) 640/2014 af 11. marts 2014.

³² Hvis du har fået tilsagn i perioden 1998-1999, får du ikke udbetalt tilskud for andre tilsagn indgået i denne periode. Hvis du har fået tilsagn i perioden 2000-2006, får du ikke udbetalt tilskud for andre tilsagn indgået i denne periode. Hvis du har fået tilsagn i perioden 2007-2014, får du ikke udbetalt tilskud for andre tilsagn indgået i denne periode.

³³ Jf. artikel 35, stk. 6, i Kommissionens delegerede forordning (EU) 640/2014 af 11. marts 2014.

10. Retsgrundlag

Reglerne for tilsagn findes på henholdsvis EUR-lex (som er en del af EU's netsted) og på Retsinformations hjemmeside. Der kan ikke længere søges nye tilsagn efter disse regler. Reglerne er dog fortsat gældende for tilsagn, der udstedt i medfør af disse regler. Hvis du skal finde de bekendtgørelser, der er gældende for dit tilsagn, skal du på side 1 i tilsagnet finde den bekendtgørelse, som tilsagnet er udstedt i medfør af. Denne bekendtgørelse med senere ændringer er gældende for dit tilsagn. Hvis der er sket ændringer i bekendtgørelsen, efter du er gået ind i tilsagnet, gælder disse ændringer dog også for dig. De væsentligste retsregler for tilskud til miljø- og økologjordningerne fremgår af:

Pleje af græs og naturarealer

Bekendtgørelse nr. 83 af 30. januar 2012 om tilskud til pleje af græs- og naturarealer med senere ændringer.

Omlægningstilskud til økologisk jordbrug

Bekendtgørelse nr. 37 af 22. januar 2013 om tilskud til omlægning til økologisk jordbrug med senere ændringer.

Opretholdelse af ændret afvanding

Bekendtgørelse nr. 93 af 28. januar 2010 om tilskud til opretholdelse af ændret afvanding med senere ændringer.

Fastholdelse af vådområder og naturlige vandstandsforhold

Bekendtgørelse nr. 370 af 26. april 2012 om tilskud til fastholdelse af vådområder og naturlige vandstandsforhold med senere ændringer.

Bekendtgørelse nr. 1019 af 26. august 2010 om tilskud til fastholdelse af vådområder med senere ændringer.

Miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger (MVJ)

Bekendtgørelse nr. 140 af 10. marts 2005 om tilskud til miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger med senere ændringer.

Bekendtgørelse nr. 84 af 12. februar 2004 om tilskud til miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger med senere ændringer.

Bekendtgørelse nr. 187 af 20. marts 2003 om tilskud til miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger i særligt følsomme landbrugsområder med senere ændringer.

Bekendtgørelse nr. 175 af 22. marts 2002 om tilskud til miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger med senere ændringer.

Bekendtgørelse nr. 221 af 28. marts 2001 om tilskud til miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger med senere ændringer.

Bekendtgørelse nr. 193 af 26. marts 1999 om tilskud til miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger med senere ændringer.

Bekendtgørelse nr. 198 af 27. marts 1998 om tilskud til miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger med senere ændringer.

Bekendtgørelse nr. 225 af 25. marts 1997 om tilskud til miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger med senere ændringer.

Miljøvenlig drift af vådområder

Bekendtgørelse nr. 893 af 22. september 2005 om tilskud til miljøvenlig drift af vådområder med senere ændringer.

Diverse love og bekendtgørelser

Bekendtgørelse nr. 1259 af 26. oktober 2016 om direkte støtte til landbrugere efter grundbetalingsordningen m.v. med senere ændringer

Lovbekendtgørelse nr. 18 af 4. januar 2017 om Landdistriktsfonden.

Forordninger

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1305/2013 af 17. december 2013.

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1306/2013 af 17. december 2013.

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1307/2013 af 17. december 2013.

Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) Nr. 809/2014 af 17. juli 2014.

Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) Nr. 808/2014 af 17. juli 2014.

Kommissionens delegerede forordning (EU) 640/2014 af 11. marts 2014.

Kommissionens delegerede forordning (EU) 807/2014 af 11. marts 2014.

Rådets forordning (EF) nr. 1698/2005 af 20. september 2005 om støtte til udvikling af landdistrikterne fra Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (EUFUL) med senere ændringer.

Kommissionens forordning (EF) nr. 1320/2006 af 5. september 2006 om regler for overgangen til den ordning for støtte til udvikling af landdistrikterne, der er indført ved Rådets forordning (EF) nr. 1698/2005 med senere ændringer.

Kommissionens forordning (EF) nr. 1974/2006 af 15. december 2006 om gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EF) nr. 1698/2005 om støtte til udvikling af landdistrikterne fra Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL) med senere ændringer.

Kommissionens forordning (EF) nr. 1975/2006 af 7. december 2006 om gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EF) nr. 1698/2005 for så vidt angår kontrol og krydsoverensstemmelse i forbindelse med støtteforanstaltninger til udvikling af landdistrikterne med senere ændringer.

Kommissionens forordning (EF) nr. 796/2004 af 21. april 2004 om gennemførelsesbestemmelser vedr. krydsoverensstemmelse, graduering og det integrerede forvaltnings- og kontrolsystem som omhandlet i Rådetsforordning (EF) 1789/2003 med senere ændringer og som ændret ved Kommissionens forordning (EF) nr. 1122/2009 af 30. november 2009 om gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EF) nr. 73/2009 for så vidt angår krydsoverensstemmelse, graduering og det integrerede forvaltnings- og kontrolsystem inden for rammerne af de ordninger for direkte støtte til landbrugerne, som er omhandlet i nævnte forordning og om gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EF) nr. 1234/2007 for så vidt angår krydsoverensstemmelse inden for rammerne af støtteordningen for vin.

Kommissionens forordning (EF) nr. 1122/2009 af 30. november 2009 om gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EF) nr. 73/2009 for så vidt angår krydsoverensstemmelse, graduering og det integrerede forvaltnings- og kontrolsystem inden for rammerne af de ordninger for direkte støtte til landbrugere, som er omhandlet i nævnte forordning, og om gennemførelsesbestemmelser til Rådets Forordning (EF) nr. 1234/2007 for så vidt angår krydsoverensstemmelse inden for rammerne af støtteordningen for vin.

Kommissionens forordning (EU) Nr. 65/2011 af 27. januar 2011 om gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EF) nr. 1698/2005 for så vidt angår kontrol og krydsoverensstemmelse i forbindelse med støtteforanstaltning til udvikling af landdistrikterne.

Rådets forordning (EF) nr. 1257/1999 af 17. maj 1999 om støtte til udvikling af landdistrikterne fra Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget (EU-GFL) og om ændring og ophævelse af visse forordninger.
Rådets forordning (EØF) nr. 2078/92 af 30. juni 1992 om miljøvenlige produktionsmetoder i landbruget samt om naturpleje.

Bilag 1. Forenelighedstabel

Tilsagnstype	Tilsagnstype	Ø-støtte	35	36	36 om	37	4	5	7	8	9	13	16	50	54	55	56	57	64	66	67	74	75	76	77	78
Ø-støtte																										
35	Omlægningstilskud (OM), 5 år, 2007-2014	1																								
36	Økologisk Arealtilskud (basis), 2014-	1	1																							
36 om	Økologisk Arealtilskud (basis og Omlægningstillæg), 2014-	1																								
37	Økologisk Arealtilskud (basis og Kvælstofillæg), 2014-	1	1																							
4	Miljøvenlig drift af græs, 20 år, 1997-2002	1	1																							
5	Pleje med afgræsning, rydning eller høslæt, 20 år, 1997-2002	1	1																							
7	Udtagning af agerjord, 20 år, 1994-2002	1																								
8	Udtagning af græsarealer, 20 år, 1997-2003	1																								
9	Ændret afvanding, 20 år, 1997-2003	1	1																							
13	Etablering af vådområder, 20 år, 2003-2006	1	1																							
16	Miljøvenlig drift af vådområder, 20 år, 2006-2008	1	1																							
50	Fastholdelse af vådområder, 20 år, VMPII, 2008-2012	1	1																							
54	Opretholdelse af ændret afvanding, 5 år, 2009-2014	1	1																							
55	Fastholdelse af vådområder, 20 år, 2011-2014	1	1																							
56	Pleje af græs- og naturarealer 5 år, (- EB), 2012-2014	1	1											1	1											
57	Pleje af græs- og naturarealer 5 år, (+ EB), 2012-2014	1	1											1	1											
64	Ændret afvanding, 5 år, 2015	1	1																							
66	Pleje af græs- og naturarealer 5 år, (- GB), 2014-	1	1												1	1										
67	Pleje af græs- og naturarealer 5 år, (+ GB), 2014-	1	1												1	1										
74	Fastholdelse af kvælstofvådområder, stat, 2015-	1	1														1	1		1	1					
75	Fastholdelse af kvælstofvådområder, kommunal, 2015-	1	1														1	1		1	1					
76	Fastholdelse af fosforvådområder, 2015-	1	1														1	1		1	1					
77	Fastholdelse af Natura 2000 Hydrologi, 2015-	1	1														1	1		1	1					
78	Fastholdelse af lavbundsområder, 2015-	1	1														1	1		1	1					
	Grundbetaling	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Målrattede Efterafgrøder	1																								1
Blank	Ikke forenelige																									
	1 Forenelige foranstaltninger, dvs. begge tilskud kan udbetales.																									

Bilag 2 Oversigt over forskelle mellem ordninger for Pleje af græs- og naturarealer

Betingelser	Tilsagn fra 2013 og 2014 Tilsagnstype 56 og 57	Tilsagn fra 2015, 2016 og 2017 Tilsagnstype 66 og 67
Mulighed for at tilskuds fodre	Nej - Kun med dispensation	Nej - Tilskuds fodring i kalveskjul dog tilladt
Brug af halm til strøelse	Nej – kun med dispensation	Ja
Muligt at komme ud af tilsagn ved salg eller bortforpagtning	Nej	Ja
Tilskud til GLM-søer	Nej	Ja for tilsagn fra 2015 og 2016 Nej for tilsagn fra og med 2017
Forbud mod vanding	Ja	Nej
Forbud mod aktivitet, der medfører erosion	Ja	Nej
Afgræsningsmetode – skal vælges hvert år i Fællesskema	Vælges mellem a) Fast græsningstryk 1. juni til 31. august b) Tæt og lavt plantedække pr. 31. august	Vælges mellem a) Fast græsningstryk 1. juni til 31. august b) Synligt afgræsset 15. september
Krav til antal storkreaturer ved fast græsningstryk	1,5 SK/ha – lavere græsningstryk kan godkendes efter ansøgning	1,2 SK/ha– lavere græsningstryk kan godkendes efter ansøgning
Fast græsningstryk kan kombineres med grundbetaling	Ja – ved tilsagnstype 57	Nej
Krav til tilsagn med slæt	Slæt kan erstattes af afgræsning	Krav om minimum ét slæt om året – kan suppleres med, men ikke erstattes af afgræsning

Listen er ikke udtømmende. Se reglerne for hver ordning under hvert kapitel.

Bilag 3 Sanktionsoversigt – Miljø- og økologitilsagn givet 1998-2014

Bilag 3 indeholder sanktionsoversigter for følgende tilsagnstyper:

- A. Omlægningstilskud til økologisk jordbrug (tilsagnstype 35)
- B. Pleje af græs- og naturarealer (2007 til 2014) (tilsagnstype 56 og 57)
- C. Fastholdelse af vådområder mv. (tilsagnstype 50 og 55)
- D. Opretholdelse af ændret afvanding (tilsagnstype 54)
- E. Miljøvenlig drift af vådområder (tilsagnstype 16)
- F. Etablering af vådområder (tilsagnstype 13)
- G. Ændret afvanding (tilsagnstype 9)
- H. Udtagning af græs udenfor omdriften (tilsagnstype 8)
- I. Udtagning af agerjord (Tilsagnstype 7)
- J. Pleje med afgræsning, rydning eller slæt (+ N og - N) (tilsagnstype 5)
- K. Miljøvenlig drift af græs i 20 år (niveau 1 og niveau 2) (tilsagnstype 4)

A. Sanktionsoversigt for Omlægningstilskud til økologisk jordbrug (tilsagnstype 35)

Vejledende praksis for nedsættelser af årets udbetaling ved overtrædelser på Omlægningstilskud til økologisk jordbrug (OM-tilsagn)

Vejledende vurdering af en række overtrædelers alvor og varighed bedømt i forhold til formålet med tilskudsordningen. Inddelingen bygger på en faglig vurdering. Vurderingen af en overtrædelse vil altid bero på en konkret bedømmelse i det enkelte tilfælde.

I skemaet er der for hver type af overtrædelse fastsat et af de følgende 6 vægtningskategorier:

- Kategori 1: medfører 10 % nedsættelse
- Kategori 2: medfører 25 % nedsættelse
- Kategori 3: medfører 50 % nedsættelse
- Kategori 4: medfører 100 % nedsættelse
- Kategori 4 + bortfald: medfører 100 % nedsættelse, samt bortfald af tilsagn og krav om tilbagebetaling af tidligere udbetalt tilskud til arealet.
- Udelukkelse: Bortfald af tilsagnet for arealet, samt ingen udbetaling i 2017 og 2018 for alle driftens Miljø- og økologitilsagn under LDP 2007-2014.

Overtrædelse OM-tilsagn	Sanktion
Forpligtigelser og andre forpligtigelser	
Opbevaring af regnskaber – mangler, bedriftsniveau	Kategori 1
Areal er ikke drevet efter den økologiske produktionsmetode i hele tilsagnsperioden.	Kategori 4 og bortfald af tilsagn
Areal er sprøjtet med pesticider eller der er anvendt bejdset udsæd, der ikke er godkendt til anvendelse i Danmark.	Udelukkelse
Støtteberettigelseskriterier	
<ul style="list-style-type: none"> • Bedrift er ikke autoriseret til økologisk jordbrugsproduktion eller omfattet af en ansøgning herom i hele tilsagnsperioden, bedriftsniveau. • Arealet er ikke under omlægning til økologisk jordbrugsproduktion ved tilsagnsperiodens begyndelse. • Der foreligger forpligtelse, aftale eller servitut om at opfylde betingelserne for økologisk jordbrugsproduktion eller til udtagning af arealet. • Tilsagnsarealet var ikke et sammenhængende areal på mindst 0,30 ha ved ansøgningstidspunktet. 	Overtrædelse medfører altid bortfald af tilsagnet for arealet, samt krav om tilbagebetaling af tidligere udbetalt tilskud for arealet.
<ul style="list-style-type: none"> • Areal var ikke anvendt landbrugsmæssigt i 1. tilsagnsår, dvs. var ikke støtteberettiget under enkeltbetalingsordningen eller ikke tilplantet med juletræer/pyntegrønt den 21. april i første tilsagnsår. • Areal omfattet af ikke-foreneligt tilsagn. • Rådighed: tilsagnshaver driver ikke arealet som ejer eller forpagter i hele tilsagnsperioden. • Arealet er tilplantet med skov, herunder areal med juletræer/pyntegrønt, der er mere end 10 år gammel. • Areal pålagt fredskovspligt er tilplantet med træer eller buske. • Tilsagnshaver har ikke indberettet, at tilsagnsbetingelserne er overholdt, inden den 1. august i det pågældende tilsagnsår. • Arealet er ikke drevet som økologisk landbrug, men anvendes til fx: <ul style="list-style-type: none"> ○ Bygninger, befæstede arealer som veje, herunder permanente ubefæstede køreveje/arbejdsveje (der ikke er anmeldt med afgrødekode 905), p-pladser, vindmøller solcelleanlæg. ○ Golfbane, crossbaner ○ Råstofindvinding, grusgrave 	Overtrædelse medfører altid bortfald af tilsagnet for arealet samt krav om tilbagebetaling af tidligere udbetalt tilskud for arealet.

<ul style="list-style-type: none"> ○ Have, park o.lign. ○ Ridebaner 	
Betingelser for udbetaling af tilskud	
<ul style="list-style-type: none"> • Areal er ikke støtteberettiget under grundbetalingsordningen, eller areal er ikke et areal med juletræer eller pyntegrønt i kort omdrift. • Manglende landbrugsmæssig produktion. • Opbevaring af ikke-landbrugsprodukter eller aktiviteter. Opbevaring i mere end 14 dage vil i større grad hæmme landbrugsdriften. • Vandhuller, søer, vandløb, grøfter, stendiger, læhegn, vildtremise, o.lign., der ikke kan anvendes til landbrugsproduktion. • Vandlidende areal. • Plantedække - mere end 50 % lyng, mosser, laver, mm. • Mere end 100 træer eller buske pr. ha. • Klynge af træer eller buske udgør mere end 100 m². • Manglende afgræsning eller slæt, 15. maj til 31. august. • Ikke lavt plantedække den 31. august. • Ikke støtteberettiget afgrødekode. • Plantetæthed for permanente afgrøder ikke overholdt. • Gange og køreveje udgør mere end 20 % af areal med lavskov. • Areal med permanente afgrøder er ikke dyrket landbrugsmæssigt med hensyn til høst (fx frugttræer i ikke velplejet kultur i veldefinerede rækker). • Arealet er ikke tilplantet med arter godkendte til energiafgrøder. • Klynge af træer ældre end 10 år over 100 m² [juletræer]. • Mindre end 3.000 juletræer pr. ha. 	<p>Overtrædelser, der medfører ingen udbetaling af årets tilskud.</p>

B. Sanktionsoversigt for Pleje af græs- og naturarealer (2007 til 2014) (tilsagnstype 56 og 57)

Vejledende oversigt over sanktionspraksis i Pleje af græs- og naturarealer for tilsagn indgået 2013-2014

Vejledende vurdering af en række overtrædelsers alvor og varighed bedømt i forhold til formålet med tilskudsordningen. Inddelingen bygger på en faglig vurdering. Vurderingen af en overtrædelse vil altid bero på en konkret bedømmelse i det enkelte tilfælde.

I skemaet er der for hver type af overtrædelse fastsat følgende vægtningskategorier:

- Kategori 1: medfører 10 % nedsættelse
- Kategori 2: medfører 25 % nedsættelse
- Kategori 3: medfører 50 % nedsættelse
- Kategori 4: medfører 100 % nedsættelse
- Kategori 4 + bortfald: medfører 100 % nedsættelse, samt bortfald af tilsagn og krav om tilbagebetaling af tidligere udbetalt tilskud til arealet.

Udelukkelse: Bortfald af tilsagnet for arealet, samt ingen udbetaling i 2017 og 2018 for alle bedriftens Miljø- og økologitilsagn under LDP 2007-2014.

Overtrædelse	Forpligtigelse	Sanktion
Forpligtelser eller andre forpligtelser		
Tilskuds fodring	-Afgæsning -slæt eller afgæsning	Kategori 3 for hele marken: Fodring med ensilage eller kraftfoder Kategori 2 for hele marken: Fodring med hø og wraplø. Fodring med halm. Fodring i kalveskjul.
For få dyr på marken ved krav om fast græsningstryk	-Afgæsning	Kategori 4 + bortfald: Hvis der ikke er tegn på, at der har været dyr på arealet medfører det, at marken bortfalder fra dit tilsagn. Kategori 4: Der er op til 60 % af det fastsatte krav til storkreaturer på arealet. Kategori 3: Der er 60-84 % af det fastsatte krav til storkreaturer på arealet. Kategori 2: Der er 85-94 % af det fastsatte krav til storkreaturer på arealet. Kategori 1: Der er 95-99 % af det fastsatte krav til storkreaturer på arealet.
Afgæsset af andet end drøvtyggende husdyr eller heste	-Afgæsning -slæt eller afgæsning	Kategori 4: Afgæsning med andet end drøvtyggende husdyr eller heste
Arealet er plejet, men lever ikke op til kravet om at fremstå med tæt lavt plantedække	-Afgæsning -slæt eller afgæsning	Kategori 3: <ul style="list-style-type: none"> • Der er tegn på, at der har været/er dyr på arealet, men plantedækket ikke er tæt lavt. Kategori 4 Arealet er ikke afgæsset, men der er taget slæt Kategori 4 + bortfald:

		<ul style="list-style-type: none"> • Der er ikke taget slæt, eller har været dyr på arealet. • Der er ikke taget slæt, men marken er slået, uden at plantematerialet er fjernet.
Direkte tilførsel af gødning til arealet	-Afgødsning -slæt eller afgødsning	Kategori 4+bortfald: Direkte tilførsel af gødning til arealet.
Direkte tilførsel af pesticider til arealet	-Afgødsning -slæt eller afgødsning	Kategori 4+bortfald: Brug af pesticider på arealet. Udelukkelse: Areal tilført pesticider, der ikke er godkendt til anvendelse i Danmark.
Slåning/afgødsning i forbudsperioden	-Afgødsning -slæt eller afgødsning	Kategori 3: Slåning i forbudsperioden.
Samhegning	-Afgødsning (fast græsningstryk)	Kategori 1 på hele marken: <ul style="list-style-type: none"> • Samhegning af arealer med tilskud som ikke har krav om fast græsningstryk. • Samhegning med anden ejer/forpagters areal.
Omlægning (bl.a. jordbearbejdning)	-Afgødsning -slæt eller afgødsning	Kategori 4+ bortfald: Omlægning af tilsagnsarealet, herunder jordbearbejdning.
Opretholdelse af plantedækket ved tilsagnets begyndelse	-Afgødsning -slæt eller afgødsning	Kategori 2 Plantedækket fra tilsagnets begyndelse ikke opretholdt Plantedække ikke etableret senest 1 mdr. efter tilsagnsstart.
Fastholdelse af plantedække i tilsagnsperioden	-Afgødsning -slæt eller afgødsning	Kategori 4 + bortfald: Hvis der ikke er noget plantedække egnet til græsning eller slæt, herunder fx arealer, hvor der etableres vildremise eller læhegn.
Frøproduktion	-Afgødsning -slæt eller afgødsning	Kategori 2 Der produceres frø på tilsagnsarealet.
Vanding	-Afgødsning -slæt eller afgødsning	Kategori 2 Tilsagnsarealet vandes.
Aktiviteter der medfører erosion	-Afgødsning -slæt eller afgødsning	Kategori 2 Der er lavet aktiviteter der medfører erosion.
Slæt og afpudsning kun som en del af afgødsningen	-Afgødsning	Kategori 2: Ikke en naturlig del af driften med afgødsning.
Midlertidige oversvømmelser	-Afgødsning -slæt eller afgødsning	Kategori 4: Plantedækket er ikke plejet eller ødelagt på grund af midlertidig oversvømmelse.
Permanent vandækket/sø, vandløb/ grøft	-Afgødsning -slæt eller afgødsning	Kategori 4+bortfald
Manglende opbevaring af skatte-, moms- og driftsregnskaber	-Afgødsning -slæt eller afgødsning	Kategori 1: Manglende opbevaring af skatte, moms og driftsregnskaber.
Støtteberettigelseskriterier		
Følgende krav vil altid føre til bortfald af tilsagnet og krav om	-Afgødsning -slæt eller afgødsning	<ul style="list-style-type: none"> • Arealet er ikke beliggende i en mark, der på ansøgningstidspunktet opfylder kravet for beliggenhed

<p>tilbagebetaling af tidligere udbetalt støtte.</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Marken er på ansøgningstidspunktet ikke over 0,3 ha og heller ikke sammenhængende med en anden mark, så de tilsammen er over 0,3 ha • Tilsagnshaver driver ikke arealet som ejer eller forpagter ved tilsagnsperiodens begyndelse • Arealet er tilplantet med skov • Arealet er pålagt fredsskovspligt, bortset fra ubevoksede fredsskovspligtige arealer • Arealet er omfattet af en tilskudsordning til skovbrug • Der er en udtagningsforpligtelse på arealet • Der er uforenelige tilskudsordninger på arealet • Du søger om grundbetaling, selvom du har et tilsagn, som ikke kan kombineres med grundbetaling (tilsagnstype 56) • Forhindring af kontrol • Arealet er ikke drevet som miljøvenligt landbrug, herunder fx arealer som anvendes til: <ul style="list-style-type: none"> ○ Bygninger ○ Befæstede arealer som veje, p-pladser, vindmøller ○ Golfbaner, crossbaner ○ Råstofindvinding, grusgrave ○ Haver ○ Ridebaner
--	--	---

C. Sanktionsoversigt for Fastholdelse af vådområder mv. (tilsagnstype 50 og 55)

Vejledende oversigt over sanktionsregler for overtrædelse af betingelserne for Fastholdelse af vådområder

Vejledende vurdering af en række overtrædelsers alvor og varighed bedømt i forhold til formålet med tilskudsordningen. Inddelingen bygger på en faglig vurdering. Vurderingen af en overtrædelse vil altid bero på en konkret bedømmelse i det enkelte tilfælde.

I skemaet er der for hver type af overtrædelse fastsat følgende vægtningskategorier:

- Kategori 1: medfører 10 % nedsættelse
- Kategori 2: medfører 25 % nedsættelse
- Kategori 3: medfører 50 % nedsættelse
- Kategori 4: medfører 100 % nedsættelse
- Kategori 4 + bortfald: medfører 100 % nedsættelse, samt bortfald af tilsagn og krav om tilbagebetaling af tidligere udbetalt tilskud til arealet.

Udelukkelse: Bortfald af tilsagnet for arealet, samt ingen udbetaling i 2018 og 2019 for alle bedriftens Miljø- og økologitilsagn under LDP 2007-2014.

Overtrædelse	Sanktionspraksis
Forpligtelser og andre forpligtelser	
Etablering af skov eller dyrkning af afgrøder (servitutbestemmelse)	Kategori 3 + Påbud om retablering af græs. Etablering af skov Kategori 4+bortfald: Græs er ikke retableret efter påbud. Kategori 4: Dyrkning af afgrøder.
Anvendelse af plantebeskyttelsesmidler (servitutbestemmelse)	Kategori 3: Pletsprøjtning til og med 0,1 ha. Kategori 4: Fladedækkende sprøjtning over 0,1 ha. Udelukkelse: Areal tilført plantebeskyttelsesmidler, der ikke er godkendt til anvendelse i Danmark.
Tilførsel af gødning (servitutbestemmelse)	Kategori 4
Tilførsel af jordforbedringsmidler (servitutbestemmelse)	Kategori 3
Omlægning/fastholdelse af plantedække (servitutbestemmelse)	Kategori 3: Omlægning, herunder fx etablering af læhegn og vildtremiser. Kategori 2: Manglende fastholdelse af plantedække ved tilsagnets start, hvor arealet var naturligt eller græsareal.
Tilskuds fodring (servitutbestemmelse)	Kategori 2: Tilskuds fodring med halm, hø eller wrapphø. Kategori 3: Tilskuds fodring med ensilage eller kraftfoder.
Manglende opretholdelse af eksisterende plantedække	Kategori 2
Manglende etablering af plantedække	Kategori 2
Manglende opbevaring af skatte-, moms- og driftsregnskaber	Kategori 1: Manglende opbevaring af skatte-, moms- og driftsregnskaber.

Støtteberettigelseskræterier

Overtrædelser, som altid medfører bortfald af tilsagnet og krav om tilbagebetaling af tidligere udbetalt tilskud

- Arealet indgår ikke i et vådområdeprojekt
- Projektet gennemføres ikke
- Der tinglyses ikke servitut for samtlige ejendomme med arealer inden for projektområdet
- Tilsagnshaver driver ikke arealet som ejer eller forpagter i hele tilsagnsperioden
- Arealet er tilplantet med skov
- Arealet er ved tilsagnsperiodens begyndelse et permanent vanddækket areal, og vanddækket skyldes andre forhold end projektets afvandingsforhold eller et tilsagn
- Der er en udtagningsforpligtelse på arealet
- Der er uforenelige tilskudsordninger på arealet
- Der er en uforenelig servitut på arealet
- Der er bevoksede fredskovspligtige arealer
- Du afgiver i et tilsagnsår ikke senest den 1. august en erklæring om, at betingelserne for tilsagnet opfyldes
- Forhindring af kontrol
- Arealet er ikke drevet som miljøvenligt landbrug, herunder fx arealer som anvendes til:
 - Bygninger
 - Befæstede arealer som veje, p-pladser, vindmøller
 - Golfbaner, crossbaner
 - Råstofindvinding, grusgrave
 - Haver
 - Ridebaner

D. Sanktionsoversigt for Opretholdelse af ændret afvanding (tilsagnstype 54)

Vejledende oversigt over sanktionspraksis for overtrædelse af betingelserne for Opretholdelse af ændret afvanding

Vejledende vurdering af en række overtrædelsers alvor og varighed bedømt i forhold til formålet med tilskudsordningen. Inddelingen bygger på en faglig vurdering. Vurderingen af en overtrædelse vil altid bero på en konkret bedømmelse i det enkelte tilfælde.

I skemaet er der for hver type af overtrædelse fastsat følgende vægtningskategorier:

- Kategori 1: medfører 10 % nedsættelse
- Kategori 2: medfører 25 % nedsættelse
- Kategori 3: medfører 50 % nedsættelse
- Kategori 4: medfører 100 % nedsættelse
- Kategori 4 + bortfald: medfører 100 % nedsættelse, samt bortfald af tilsagn og krav om tilbagebetaling af tidligere udbetalt tilskud til arealet.

Udelukkelse: Bortfald af tilsagnet for arealet, samt ingen udbetaling i 2018 og 2019 for alle bedriftens Miljø- og økologitilsagn under LDP 2007-2014.

Overtrædelse	Sanktion
Forpligtelser og andre forpligtelser	
Tilsagnsbetingelserne om afvandingsforholdene overtrædes	Kategori 3: Der er grøblerender på arealet, men de er ikke dybe nok. Der gives et påbud om grøbling. Kategori 3: Opfyldning af tværgrøbler er optrådt. Der gives påbud om retablering. Kategori 4+bortfald: Der er ikke etableret grøblerender på arealet. Kategori 4+bortfald: Påbuddet efterleves ikke.
Tilførsel af gødning	Kategori 3: Arealet er tilført gødning udover det, der efterlades af græssende husdyr.
Anvendelse af plantebeskyttelsesmidler	Kategori 4: Der er sprøjtet på arealet. Udelukkelse: Areal tilført plantebeskyttelsesmidler, der ikke er godkendt til anvendelse i Danmark.
Manglende opretholdelse af plantedække før tilsagn	Kategori 2: Du har fjernet eller ødelagt det plantedække, som var på arealerne før tilsagnsperiodens begyndelse.
Omlægning/fastholdelse af plantedække	Kategori 4: Omlægning (fx jordbearbejdning og isåning, herunder fx etablering af læhegn og vildremise). Kategori 4: Sø og lignende på tilsagnsarealet Kategori 3: Manglende fastholdelse af plantedække (fx optrædning, nedlægning af rør o.l.).
Etablering af skov	Kategori 4+bortfald
Manglende afpudsning	Kategori 3: Der er ikke foretaget afpudsning. Kategori 2: Der er foretaget afpudsning, men arealet fremstår ikke med tæt, lavt plantedække den 31. august i tilsagnsåret.

Manglende opbevaring af skatte-, moms- og driftsregnskaber	Kategori 1: Manglende opbevaring af skatte-, moms- og driftsregnskaber.
Støtteberettigelseskriterier	
Følgende krav vil altid medføre bortfald af tilsagnet og krav om tilbagebetaling af tidligere udbetalt støtte	<ul style="list-style-type: none"> • Arealet er ikke udpeget som et areal, der kan søges om tilsagn til. • Arealet er på ansøgningstidspunktet ikke over 0,30 ha. • Arealet er omfattet af en forpligtelse til ændret afvanding. • Der er uforenelige tilskudsordninger på arealet. • For tilsagn, der begyndte den 1. september 2014: Arealet er omfattet af forbud mod anvendelse af pesticider, dyrkning og gødskning inden for 25 m fra en boring, der indvinder grundvand til almene vandforsyningsanlæg. • Tilsagnshaver driver ikke arealet som ejer eller forpagter i hele tilsagnsperioden. • Der er bevoksede fredskovspligtige arealer. • Arealet er omfattet af aftale eller servitut til genopretning af vådområder. • Du afgiver i et tilsagnsår ikke senest den 1. august en erklæring om, at betingelserne for tilsagnet opfyldes. • Landbrugsstyrelsen vurderer ikke, at afvandingsforholdene er eller kan etableres. • Arealet overdrages i løbet af tilsagnsperioden uden, at erhververen indtræder i tilsagnet. • Forhindring af kontrol. • Arealet er ikke drevet som miljøvenligt landbrug, herunder fx arealer som anvendes til: <ul style="list-style-type: none"> ○ Bygninger ○ Befæstede arealer som veje, p-pladser, vindmøller ○ Golfbaner, crossbaner ○ Råstofindvinding, grusgrave ○ Haver ○ Ridebaner

E. Sanktionsoversigt for Miljøvenlig drift af vådområder (tilsagnstype 16)

Vejledende oversigt over sanktionsregler for overtrædelse af betingelserne for Miljøvenlig drift af vådområder.

Vejledende vurdering af en række overtrædelsers alvor og varighed bedømt i forhold til formålet med tilskudsordningen. Inddelingen bygger på en faglig vurdering. Vurderingen af en overtrædelse vil altid bero på en konkret bedømmelse i det enkelte tilfælde.

I skemaet er der for hver type af overtrædelse fastsat følgende vægtningskategorier:

- Kategori 1: medfører 10 % nedsættelse
- Kategori 2: medfører 25 % nedsættelse
- Kategori 3: medfører 50 % nedsættelse
- Kategori 4: medfører 100 % nedsættelse
- Kategori 4 + bortfald: medfører 100 % nedsættelse, samt bortfald af tilsagn og krav om tilbagebetaling af tidligere udbetalt tilskud til arealet.

Udelukkelse: Bortfald af tilsagnet for arealet, samt ingen udbetaling i 2018 og 2019 for alle bedriftens Miljø- og økologitilsagn under LDP 2000-2006.

Du skal være opmærksom på, at der kan gælde særlige betingelser for dit tilsagn. Du skal derfor altid i dit tilsagnsbrev se, hvad der gælder for dit tilsagn. Nedenstående oversigter er vejledende oversigter over nogle af de betingelser, som kan indgå i tilsagnet.

Overtrædelse	Sanktion
Forpligtelser og andre forpligtelser	
Arealet er ikke udlagt eller opretholdt som græs- eller naturareal (medmindre afvandingsforholdene hindrer plantedække)	Kategori 2
Intet plantedække (medmindre afvandingsforholdene hindrer plantedække)	Kategori 4
Omlægning	Kategori 4+ bortfald: Omlægning af tilsagnsarealet, herunder jordbearbejdning
Frøproduktion	Kategori 2 Der produceres frø på tilsagnsarealet.
Arealerne er anvendt til skovdrift, energiskov eller lignende, eller til dyrkning af prydvækster, pyntegrønt og juletræer	Kategori 4 + bortfald
Tilførsel af gødning	Kategori 4
Tilførsel af jordforbedringsmidler	Kategori 3
Vanding (bortset fra vanding med engvandingensanlæg)	Kategori 2 Tilsagnsarealet vandes.
Tilførsel af plantebeskyttelsesmidler	Kategori 4 Udelukkelse: Areal tilført plantebeskyttelsesmidler, der ikke er godkendt til anvendelse i Danmark.
Etablering af småbeplantninger og vildtremiser	Kategori 4
Udsætning af andefugle	Kategori 2

<u>Udtagne arealer:</u> Arealet er anvendt til jordbrugsproduktion eller gjort til genstand for indtægtsgivende udnyttelse, herunder afgræsning og slæt	Kategori 4 + bortfald Afrødedyrkning Kategori 4: Anden jordbrugsmæssig eller indtægtsgivende udnyttelse, herunder afgræsning og slæt
<u>Hvis arealerne skal eller kan afgræsses:</u> Forbud mod tilskuds fodring er overtrådt	Kategori 3 for hele marken: Fodring med ensilage eller kraftfoder Kategori 2 for hele marken: Fodring med høg og wraplø. Fodring med halm. Fodring i kalveskjul.
<u>Hvis arealet skal afgræsses:</u> Arealet er afgræsset med mindre end 0,3 dyreenheder ³⁴ pr. ha i gennemsnit over udbindingsperioden (eller et andet minimumsgræsningstryk, som er fastlagt i tilsagnet)	Kategori 4
Aktiviteter, som medfører erosion	Kategori 2 Der er lavet aktiviteter der medfører erosion.
Overtrædelse af betingelser vedrørende afpudsning (fx afpudsningsperiode, afpudsningforpligtelse eller forbud mod afpudsning)	Kategori 4
Overtrædelse af betingelser om forbud mod eller forpligtelse til: <ul style="list-style-type: none"> • afgræsning • slæt • afgræsning og slæt • afgræsning eller slæt 	Kategori 4
Overtrædelse af særlige afgræsningsforpligtelser (forpligtelser vedrørende hegning, afgræsningsperiode, hvornår arealet skal fremstå afgræsset, maksimale græsningstryk, og hvilke husdyrarter der kan anvendes til afgræsning)	Kategori 4
Overtrædelse af periode for slæt (medmindre der foreligger en konsulenterklæring pga. forekomst af brandbæger eller andre giftige ukrudtsarter)	Kategori 3 Slæt i forbudsperioden.
Overtrædelse af betingelser vedrørende rydning	Kategori 4
Manglende opbevaring af skatte-, moms- og driftsregnskaber	Kategori 1
Støtteberettigelsesberettigelseskræterier	
Følgende krav er støtteberettigelseskræterier og vil altid føre til bortfald af tilsagnet og krav om tilbagebetaling af tidligere udbetalt støtte.	<ul style="list-style-type: none"> • Der tinglyses ikke servitut for samtlige ejendomme med arealer/samtlige ejendomme med tilsagnsarealer, inden for projektområdet • Projektet gennemføres ikke • Betingelser om administration af projektet, herunder om underretning af Landbrugsstyrelsen, overtrædes • Ansøger driver ikke arealet som ejer eller forpagter i hele tilsagnsperioden • Du har i et år ikke indgivet erklæring om overholdelse af betingelserne inden den 1. august

³⁴ DE/Dyreenheder er defineret i bilag 1, afsnit H i bekendtgørelse nr. 1324 af 15. november 2016

	<ul style="list-style-type: none">• Der er uforenelige tilskudsordninger på arealet• Der er fredskovspligtige arealer, som ikke er lovligt ubevoksede• Der foreligger uforenelige aftaler, lovgivning eller servitutter• Der er en udtagningsforpligtelse på arealet• Forhindring af kontrol• Arealet er ikke drevet som miljøvenligt landbrug, herunder fx arealer som anvendes til:<ul style="list-style-type: none">○ Bygninger○ Befæstede arealer som veje, p-pladser, vindmøller○ Golfbaner, crossbaner○ Råstofindvinding, grusgrave○ Haver○ Ridebaner
--	---

F. Sanktionsoversigt for Etablering af vådområder (tilsagnstype 13)

Vejledende oversigt over sanktionsregler for overtrædelse af betingelserne for Etablering af vådområder.

Vejledende vurdering af en række overtrædelsers alvor og varighed bedømt i forhold til formålet med tilskudsordningen. Inddelingen bygger på en faglig vurdering. Vurderingen af en overtrædelse vil altid bero på en konkret bedømmelse i det enkelte tilfælde.

I skemaet er der for hver type af overtrædelse fastsat følgende vægtningskategorier:

- Kategori 1: medfører 10 % nedsættelse
- Kategori 2: medfører 25 % nedsættelse
- Kategori 3: medfører 50 % nedsættelse
- Kategori 4: medfører 100 % nedsættelse
- Kategori 4 + bortfald: medfører 100 % nedsættelse, samt bortfald af tilsagn og krav om tilbagebetaling af tidligere udbetalt tilskud til arealet.

Udelukkelse: Bortfald af tilsagnet for arealet, samt ingen udbetaling i 2018 og 2019 for alle bedriftens Miljø- og økologitilsagn under LDP 2000-2006.

Du skal være opmærksom på, at der kan gælde særlige betingelser for dit tilsagn. Du skal derfor altid i dit tilsagnsbrev se, hvad der gælder for dit tilsagn. Nedenstående oversigter er vejledende oversigter over nogle af de betingelser, som kan indgå i tilsagnet.

Overtrædelse	Sanktion
Forpligtelser og andre forpligtelser	
Arealet er ikke udlagt eller opretholdt som græs- eller naturareal (medmindre afvandingsforholdene hindrer plantedække)	Kategori 4 + bortfald
Intet plantedække (medmindre afvandingsforholdene hindrer plantedække)	Kategori 4 Hvis der ikke er noget plantedække egnet til græsning eller slæt, herunder fx arealer, hvor der etableres vildremise eller læhegn.
Omlægning	Kategori 4+ bortfald: Omlægning af tilsagnsarealet, herunder jordbearbejdning
Frøproduktion	Kategori 2 Der produceres frø på tilsagnsarealet.
Arealerne er anvendt til skovdrift, energiskov eller lignende i kort omdrift eller til dyrkning af prydvækster, pyntegrønt og juletræer	Kategori 4
Tilførsel af gødning	Kategori 4
Tilførsel af jordforbedringsmidler	Kategori 3
Vanding (bortset fra vanding med engvandingensanlæg)	Kategori 2
Tilførsel af plantebeskyttelsesmidler	Kategori 4 Areal tilført med plantebeskyttelsesmidler. Udelukkelse: Areal tilført plantebeskyttelsesmidler, der ikke er godkendt til anvendelse i Danmark.
Hvis arealerne skal eller kan afgræsses: Forbud mod tilskuds fodring er overtrådt	Kategori 3 for hele marken: Fodring med ensilage eller kraftfoder Kategori 2 for hele marken: Fodring med hør og wrapphø. Fodring med halm. Fodring i kalveskjul.

<u>Hvis arealet skal afgræsses:</u> Arealet er afgræsset med mindre end 0,3 dyreenheder ³⁵ pr. ha i gennemsnit over udbindingsperioden (eller et andet minimumsgræsningstryk, som er fastlagt i tilsagnet)	Kategori 4 Ingen tegn på dyr Kategori 4 Det fastsatte græsningstryk er ikke overholdt
<u>Udtagne arealer:</u> Arealet er anvendt til jordbrugsproduktion eller gjort til genstand for indtægtsgivende udnyttelse, herunder afgræsning og slæt	Kategori 4 + bortfald Afgrodedyrkning Kategori 4: Anden jordbrugsmæssig eller indtægtsgivende udnyttelse, herunder afgræsning og slæt
Overtrædelse af betingelser vedrørende afvandingsforhold	Kategori 4
Overtrædelse af betingelser vedrørende afpudsning (fx afpudsningsperiode, afpudsningsforpligtelse eller forbud mod afpudsning)	Kategori 4
Betingelser vedrørende etablering af småbeplantninger eller mindre vildtremiser	Kategori 4
Overtrædelse af betingelser om forbud mod eller forpligtelse til afgræsning	Kategori 4
Overtrædelse af særlige afgræsningsforpligtelser (forpligtelser vedrørende hegning, afgræsningsperiode, græsningstryk, og hvilke husdyrarter der kan anvendes til afgræsning)	Kategori 4
Overtrædelse af betingelser om forbud mod eller forpligtelse til slæt	Kategori 4
Overtrædelse af periode for slæt (medmindre der foreligger en konsulenterklæring pga. forekomst af brandbæger eller andre giftige ukrudtsarter)	Kategori 3 Slæt i forbudsperioden.
Overtrædelse af betingelser vedrørende rydning	Kategori 4
Manglende opbevaring af skatte-, moms- og driftsregnskaber	Kategori 1
Støtteberettigelsesberettigelseskræterier	
Følgende krav er støtteberettigelseskræterier og vil altid føre til bortfald af tilsagnet og krav om tilbagebetaling af tidligere udbetalt støtte.	<ul style="list-style-type: none"> • Arealet indgår ikke i et vådområdeprojekt • Ansøger driver ikke arealet som ejer eller forpagter i hele tilsagnsperioden • Arealet var ikke minimum 0,30 ha ved ansøgningstidspunktet • Der er uforenelige tilskudsordninger på arealet • Der er fredskovspligtige arealer, som ikke er lovligt ubevoksede • Der foreligger uforenelige aftaler, lovgivning eller servitutter • Der er en udtagningsforpligtelse på arealet • Du har i et år ikke indgivet erklæring om overholdelse af betingelserne (tilsagn indgået i 2003: inden den 31. december. Nyere tilsagn: inden den 1. august) • Forhindring af kontrol • Arealet er ikke drevet som miljøvenligt landbrug, herunder fx arealer som anvendes til: <ul style="list-style-type: none"> ○ Bygninger ○ Befæstede arealer som veje, p-pladser, vindmøller

³⁵ DE/Dyreenheder er defineret i bilag 1, afsnit H i bekendtgørelse nr. 1324 af 15. november 2016

	<ul style="list-style-type: none">○ Golfbaner, crossbaner○ Råstofindvinding, grusgrave○ Haver○ Ridebaner
--	---

G. Sanktionsoversigt for Ændret afvanding (Tilsagnstype 9)

Vejledende oversigt over sanktionsregler for overtrædelse af betingelserne for Ændret afvanding.

Vejledende vurdering af en række overtrædelsers alvor og varighed bedømt i forhold til formålet med tilskudsordningen. Inddelingen bygger på en faglig vurdering. Vurderingen af en overtrædelse vil altid bero på en konkret bedømmelse i det enkelte tilfælde.

I skemaet er der for hver type af overtrædelse fastsat følgende vægtningskategorier:

- Kategori 1: medfører 10 % nedsættelse
- Kategori 2: medfører 25 % nedsættelse
- Kategori 3: medfører 50 % nedsættelse
- Kategori 4: medfører 100 % nedsættelse
- Kategori 4 + bortfald: medfører 100 % nedsættelse, samt bortfald af tilsagn og krav om tilbagebetaling af tidligere udbetalt tilskud til arealet.

Udelukkelse: Bortfald af tilsagnet for arealet, samt ingen udbetaling i 2018 og 2019 for alle bedriftens Miljø- og økologitilsagn under LDP 2000-2006 for tilsagn givet i 2000 eller senere.

Udelukkelse: Bortfald af tilsagnet for arealet, samt ingen udbetaling i 2018 og 2019 for alle bedriftens Miljø- og økologitilsagn under LDP 1995-1999 for tilsagn givet i 1999 eller tidligere

Du skal være opmærksom på, at der kan gælde særlige betingelser for dit tilsagn. Du skal derfor altid i dit tilsagnsbrev se, hvad der gælder for dit tilsagn. Nedenstående oversigter er vejledende oversigter over nogle af de betingelser, som kan indgå i tilsagnet.

Overtrædelse	Sanktion
Forpligtelser og andre forpligtelser	
Der er afgræsset med mere end 0,8 dyreenheder/1,4 storkreaturer pr. ha i gennemsnit over udbindingsperioden	Kategori 4
Tilførsel af plantebeskyttelsesmidler	Kategori 4: Der er sprøjtet på arealet. Udelukkelse: Areal tilført plantebeskyttelsesmidler, der ikke er godkendt til anvendelse i Danmark
Tilførsel af gødning	Kategori 3: Arealet er tilført gødning udover det, der efterlades af græssende husdyr.
Græsarealerne er ikke plejet ved enten afgræsning hvert år eller ved at høste et eller flere slæt hvert år	Kategori 4 Der ikke taget slæt eller afgræsset Der er afpudset, men der er ikke forbud mod afpudsning Kategori 4 + bortfald Der er ikke taget slæt eller afgræsset, men der er afpudset, og der er forbud med afpudsning ifølge tilsagnet.
Der er ikke etableret et plantedække	Kategori 4
Arealet er ikke udnyttet jordbrugsmæssigt	Kategori 4
Plantedækket er ikke fastholdt i hele tilsagnsperioden	Kategori 3 Manglende fastholdelse af plantedække (fx optrædning, nedlægning af rør o.l.). Kategori 4 Etablering af læhegn og vildtremiser
Omlægning	Kategori 4:

	Omlægning (fx jordbearbejdning, herunder fx etablering af læhegn og vildremise).
Vandløb, grøft eller lignende	Kategori 4 + bortfald
Afgræsset med andet end heste og drøvtyggere	Kategori 4: Afgæsning med andet end drøvtyggende dyr eller heste
Slæt i forbudsperioder (med mindre der foreligger en konsulenterklæring pga. forekomst af brandbæger eller andre giftige ukrudtsarter)	Kategori 3 Slæt i forbudsperioden.
Vandet med andet end engvandingsanlæg	Kategori 2
Arealerne lever ikke op til betingelserne om teknisk afvandingsniveau	Kategori 4
Manglende opbevaring af skatte, moms- og driftsregnskaber	Kategori 1
Støtteberettigelsesberettigelseskriterier	
Følgende krav er støtteberettigelses kriterier og vil altid føre til bortfald af tilsagnet og krav om tilbagebetaling af tidligere udbetalt støtte.	<ul style="list-style-type: none"> • Arealet overholder ikke betingelserne for udnyttelse før tilsagnsperiodens begyndelse • Tilsagnshaver driver ikke arealet som ejer eller forpagter • Marken består ikke af et sammenhængende areal, og udgør ikke mindst 0,30 ha • Arealerne pålagt landbrugspligt, men bliver ikke drevet i overensstemmelse med lov om landbrugsejendomme. • Der er uforenelige tilskudsordninger på arealet • Der er uforenelige forpligtelser ved anden lovgivning eller aftale • Tilsagnshaver har i et år ikke indgivet en erklæring om overholdelse af betingelserne • Forhindring af kontrol • Arealet er ikke drevet som miljøvenligt landbrug (tilsagn indgået i 2000-2006) / arealet anvendes ikke til miljøvenlige produktionsmetoder eller naturpleje (tilsagn indgået 1995-1999), herunder fx arealer som anvendes til: <ul style="list-style-type: none"> ○ Bygninger ○ Befæstede arealer som veje, p-pladser, vindmøller ○ Golfbaner, crossbaner ○ Råstofindvinding, grusgrave ○ Haver ○ Ridebaner

H. Sanktionsoversigt for Udtagning af græs uden for omdriften (tilsagstype 8)

Vejledende oversigt over sanktionsregler for overtrædelse af betingelserne for Udtagning af græs uden for omdriften.

Vejledende vurdering af en række overtrædelsers alvor og varighed bedømt i forhold til formålet med tilskudsordningen. Inddelingen bygger på en faglig vurdering. Vurderingen af en overtrædelse vil altid bero på en konkret bedømmelse i det enkelte tilfælde.

I skemaet er der for hver type af overtrædelse fastsat følgende vægtningskategorier:

- Kategori 1: medfører 10 % nedsættelse
- Kategori 2: medfører 25 % nedsættelse
- Kategori 3: medfører 50 % nedsættelse
- Kategori 4: medfører 100 % nedsættelse
- Kategori 4 + bortfald: medfører 100 % nedsættelse, samt bortfald af tilsagn og krav om tilbagebetaling af tidligere udbetalt tilskud til arealet.

Udelukkelse: Bortfald af tilsagnet for arealet, samt ingen udbetaling i 2018 og 2019 for alle bedriftens Miljø- og økologitilsagn under LDP 2000-2006 for tilsagn givet i 2000 eller senere.

Udelukkelse: Bortfald af tilsagnet for arealet, samt ingen udbetaling i 2018 og 2019 for alle bedriftens Miljø- og økologitilsagn under LDP 1995-1999 for tilsagn givet i 1999 eller tidligere

Du skal være opmærksom på, at der kan gælde særlige betingelser for dit tilsagn. Du skal derfor altid i dit tilsagnsbrev se, hvad der gælder for dit tilsagn. Nedenstående oversigter er vejledende oversigter over nogle af de betingelser, som kan indgå i tilsagnet.

Overtrædelse	Sanktion
Forpligtelser og andre forpligtelser	
De udtagne arealer er ikke anvendt til etablering af naturområder og biotoper, herunder skov, søer, vandhuller eller lignende	Kategori 4+bortfald
De udtagne arealer er anvendt til etablering af energiskov eller lignende i kort omdrift eller til dyrkning af prydvækster, pyntegrønt og juletræer	Kategori 4+bortfald
Plantedækket fra tilsagnets start er ikke opretholdt	Kategori 2
Plantedækket er ikke fastholdt i tilsagnsperioden	Kategori 4 + bortfald: Hvis der ikke er noget plantedække
Afgræsning	Kategori 4
Vanding	Kategori 2
Tilførsel af gødning	Kategori 4
Tilførsel af plantebeskyttelsesmidler	Kategori 4 + bortfald Udelukkelse: Areal tilført plantebeskyttelsesmidler, der ikke er godkendt til anvendelse i Danmark
Forbud mod jordbrugsproduktion	Kategori 4
Forbud mod indtægtsgivende udnyttelse	Kategori 4
De udtagne arealer er ikke de samme (gælder i hele tilsagnsperioden)	Kategori 4+bortfald
Manglende opbevaring af skatte, moms- og driftsregnskaber	Kategori 1
Støtteberettigelsesberettigelseskriterier	

Følgende krav er støtteberettigelses kriterier og vil altid føre til bortfald af tilsagnet og krav om tilbagebetaling af tidligere udbetalt støtte.

- Arealet overholder ikke betingelserne for udnyttelse før tilsagnsperiodens begyndelse
- Tilsagnshaver driver ikke arealet som ejer eller forpagter
- Marken består ikke af et sammenhængende areal, og udgør ikke mindst 0,30 ha
- Der er uforenelige tilskudsordninger på arealet
- Der er uforenelige forpligtelser ved anden lovgivning eller aftale på arealet
- Du har i et år ikke indgået erklæring om overholdelse af betingelserne inden den 31. december
- Forhindring af kontrol
- Arealet er ikke drevet som miljøvenligt landbrug (tilsagn indgået i 2000-2006) / arealet anvendes ikke til miljøvenlige produktionsmetoder eller naturpleje (tilsagn indgået 1995-1999), herunder fx arealer som anvendes til:
 - Bygninger
 - Befæstede arealer som veje, p-pladser, vindmøller
 - Læhegn, vandløb, vildtremiser
 - Golfbaner, crossbaner
 - Råstofindvinding, grusgrave
 - Haver
 - Ridebaner

I. Sanktionsoversigt for Udtagning af agerjord (Tilsagnstype 7)

Vejledende oversigt over sanktionsregler for overtrædelse af betingelserne for Udtagning af agerjord.

Vejledende vurdering af en række overtrædelsers alvor og varighed bedømt i forhold til formålet med tilskudsordningen. Inddelingen bygger på en faglig vurdering. Vurderingen af en overtrædelse vil altid bero på en konkret bedømmelse i det enkelte tilfælde.

I skemaet er der for hver type af overtrædelse fastsat følgende vægtningskategorier:

- Kategori 1: medfører 10 % nedsættelse
- Kategori 2: medfører 25 % nedsættelse
- Kategori 3: medfører 50 % nedsættelse
- Kategori 4: medfører 100 % nedsættelse
- Kategori 4 + bortfald: medfører 100 % nedsættelse, samt bortfald af tilsagn og krav om tilbagebetaling af tidligere udbetalt tilskud til arealet.

Udelukkelse: Bortfald af tilsagnet for arealet, samt ingen udbetaling i 2018 og 2019 for alle bedriftens Miljø- og økologitilsagn under LDP 2000-2006 for tilsagn givet i 2000 eller senere.

Udelukkelse: Bortfald af tilsagnet for arealet, samt ingen udbetaling i 2018 og 2019 for alle bedriftens Miljø- og økologitilsagn under LDP 1995-1999 for tilsagn givet i 1999 eller tidligere

Du skal være opmærksom på, at der kan gælde særlige betingelser for dit tilsagn. Du skal derfor altid i dit tilsagnsbrev se, hvad der gælder for dit tilsagn. Nedenstående oversigter er vejledende oversigter over nogle af de betingelser, som kan indgå i tilsagnet.

Overtrædelse	Sanktion
Forpligtelser og andre forpligtelser	
De udtagne arealer er ikke anvendt til etablering af naturområder og biotoper, herunder skov, søer, vandhuller eller lignede	Kategori 4
De udtagne arealer er anvendt til etablering af energiskov eller lignende i kort omdrift eller til dyrkning af prydvækster, pyntegrønt og juletræer	Kategori 4+bortfald
Plantedækket er ikke fastholdt (undtagen i de perioder, hvor etableringen af vandhuller eller lignende hindrer fastholdelsen)	Kategori 4 Hvis der ikke er noget plantedække
Vegetationen er udnyttet økonomisk, herunder fx til slæt	Kategori 4
Arealet er afgræsset	Kategori 4
Arealet er afgræsset med andre dyr end heste eller drøvtyggere	Kategori 4 Der er afgræsset med andre dyr end heste eller drøvtyggere
Arealet er vandet	Kategori 2
Tilførsel af gødning	Kategori 4
Tilførsel af plantebeskyttelsesmidler	Kategori 4 + bortfald Udelukkelse: Areal tilført plantebeskyttelsesmidler, der ikke er godkendt til anvendelse i Danmark
Arealerne er ikke udtaget af produktion i tilsagnsperioden	Kategori 4
De udtagne arealer er ikke de samme (gælder i hele tilsagnsperioden)	Kategori 4 +bortfald
Forbud mod jordbrugsproduktion	Kategori 4
Forbud mod indtægtsgivende udnyttelse	Kategori 4

Manglende opbevaring af skatte- moms- og driftsregnskaber	Kategori 1
Støtteberettigelsesberettigelseskriterier	
<p>Følgende krav er støtteberettigelses kriterier og vil altid føre til bortfald af tilsagnet og krav om tilbagebetaling af tidligere udbetalt støtte.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ansøger driver ikke arealet som lovlig ejer eller forpagter i hele tilsagnsperioden • Marken består ikke af et sammenhængende areal, og udgør ikke mindst 0,30 ha • Du har i et år ikke indgivet erklæring om overholdelse af betingelserne inden den 31. december • Der er uforenelige tilskudsordninger på arealet • Der er uforenelige forpligtelser ved anden lovgivning eller aftale på arealet • Tilsagnshaver har i et år ikke indgivet en erklæring om overholdelse af betingelserne • Forhindring af kontrol • Arealet er ikke drevet som miljøvenligt landbrug (tilsagn indgået i 2000-2006) / arealet anvendes ikke til miljøvenlige produktionsmetoder eller naturpleje (tilsagn indgået 1995-1999), herunder fx arealer som anvendes til: <ul style="list-style-type: none"> ○ Bygninger ○ Befæstede arealer som veje, p-pladser, vindmøller ○ Golfbaner, crossbaner ○ Råstofindvinding, grusgrave ○ Haver ○ Ridebaner

J. Sanktionsoversigt for Pleje med afgræsning, rydning eller slæt (+ N og - N) (tilsagnstype 5)

Vejledende oversigt over sanktionsregler for overtrædelse af betingelserne for Pleje med afgræsning, rydning eller slæt

Vejledende vurdering af en række overtrædelsers alvor og varighed bedømt i forhold til formålet med tilskudsordningen. Inddelingen bygger på en faglig vurdering. Vurderingen af en overtrædelse vil altid bero på en konkret bedømmelse i det enkelte tilfælde.

I skemaet er der for hver type af overtrædelse fastsat følgende 4 vægtningskategorier:

- Kategori 1: medfører 10 % nedsættelse
- Kategori 2: medfører 25 % nedsættelse
- Kategori 3: medfører 50 % nedsættelse
- Kategori 4: medfører 100 % nedsættelse
- Kategori 4 + bortfald: medfører 100 % nedsættelse, samt bortfald af tilsagn og krav om tilbagebetaling af tidligere udbetalt tilskud til arealet.

Udelukkelse: Bortfald af tilsagnet for arealet, samt ingen udbetaling i 2018 og 2019 for alle bedriftens Miljø- og økologitilsagn under LDP 2000-2006 for tilsagn givet i 2000 eller senere.

Udelukkelse: Bortfald af tilsagnet for arealet, samt ingen udbetaling i 2018 og 2019 for alle bedriftens Miljø- og økologitilsagn under LDP 1995-1999 for tilsagn givet i 1999 eller tidligere

Du skal være opmærksom på, at der kan gælde særlige betingelser for dit tilsagn. Du skal derfor altid i dit tilsagnsbrev se, hvad der gælder for dit tilsagn. Nedenstående oversigter er vejledende oversigter over nogle af de betingelser, som kan indgå i tilsagnet.

Overtrædelse	Sanktion
Forpligtelser og andre forpligtelser	
Opretholdelse af plantedækket ved tilsagnets begyndelse	Kategori 2 Plantedækket fra tilsagnets begyndelse ikke opretholdt Plantedække ikke etableret senest 1 mdr. efter tilsagnsstart.
Der er etableret beplantninger eller vildtremiser	Kategori 4+ bortfald: Etablering af beplantning eller vildtremiser.
Vanding (bortset fra vanding med engvandingensanlæg)	Kategori 2 Tilsagnsarealet vandes
Omlægning	Kategori 4+ bortfald: Omlægning af tilsagnsarealet, herunder jordbearbejdning.
Arealet er tilført plantebeskyttelsesmidler	Kategori 4 + bortfald Udelukkelse: Areal tilført plantebeskyttelsesmidler, der ikke er godkendt til anvendelse i Danmark
Slæt i forbudsperioder (medmindre der foreligger en konsulenterklæring pga. forekomst af brandbæger eller andre giftige ukrudtsarter)	Kategori 3 Slæt i forbudsperioden.
Afgræsning med andre dyr end heste eller drøvtyggere	Kategori 4 Afgæsning med andet end drøvtyggende dyr eller heste
Overtrædelse af betingelser vedrørende plantedækket	Kategori 4 + bortfald: Hvis der ikke er noget plantedække egnet til græsning eller slæt.
<u>Pligt til afgræsning og pligt til rydning og afgræsning:</u> Overtrædelse af betingelser vedrørende græsningsperiode og forbudsperioder mod afgræsning	Kategori 4 + bortfald Ingen pleje Kategori 4

	Ingen afgræsning, men slæt Kategori 3 Afgræsning i forbudsperioden.
Overtrædelse af betingelser vedrørende græsningstryk	Kategori 4 Ingen tegn på dyr Kategori 4 Det fastsatte græsningstryk er ikke overholdt
- N: Tilførsel af gødning	Kategori 4+bortfald: Direkte tilførsel af gødning til arealet.
+ N: Tilført mere end 0-80 kg total N pr. ha	Kategori 2
Overtrædelse af betingelser vedrørende afpudsning	Kategori 3 Slåning i forbudsperioden.
Overtrædelse af betingelser vedrørende tilskudsfordring	Kategori 3 for hele marken: Fodring med ensilage eller kraftfoder Kategori 2 for hele marken: Fodring med høg og wraphøg. Fodring med halm. Fodring i kalveskjul.
<u>Pligt til rydning og afgræsning og pligt til rydning og høslæt:</u> Overtrædelse af betingelser vedrørende rydning	Kategori 4 Ikke ryddet
<u>Pligt til høslæt og pligt til rydning og høslæt:</u> Arealet er ikke udnyttet til høslæt	Kategori 4+bortfald Der er ikke taget slæt eller lavet en afpudsning Kategori 3 Der er ikke taget slæt, men marken er slået uden at plantematerialet er fjernet Kategori 2 Afgræsset men ikke taget slæt (det er tydeligt der ikke er taget slæt)
+ N: Manglende udarbejdelse og opbevaring af gødningsregnskab, nøgletal og sædskifte-, mark- og gødningsplan med tilhørende kortskitse	Kategori 2
Permanent vandækket/sø	Kategori 4
Støtteberettigelsesberettigelseskriterier	
Følgende krav er støtteberettigelses kriterier og vil altid føre til bortfald af tilsagnet og krav om tilbagebetaling af tidligere udbetalt støtte.	<ul style="list-style-type: none"> • Ansøger driver ikke arealet som ejer eller forpagter i hele tilsagnsperioden • Der foreligger på ansøgningstidspunktet autorisation eller ansøgning om autorisation til økologisk jordbrugsproduktion • Arealet var ikke minimum 0,30 ha ved ansøgningstidspunktet • Arealet overholder ikke betingelserne for udnyttelse før tilsagnsperiodens begyndelse • Der er uforenelige tilskudsordninger på arealet • Der er uforenelige forpligtelser ved anden lovgivning eller aftale på arealet • Du har i et år ikke indgivet en erklæring om overholdelse af betingelserne inden den 31. december • Forhindring af kontrol

	<ul style="list-style-type: none">• Arealet er ikke drevet som miljøvenligt landbrug (tilsagn indgået i 2000-2006)/arealet anvendes ikke til miljøvenlige produktionsmetoder eller naturpleje (tilsagn indgået i 1995-1999), herunder fx arealer som anvendes til:<ul style="list-style-type: none">○ Bygninger○ Befæstede arealer som veje, p-pladser, vindmøller○ Golfbaner, crossbaner○ Råstofindvinding, grusgrave○ Haver○ Ridebaner
--	---

K. Sanktionsoversigt for Miljøvenlig drift af græs i 20 år (niveau 1 og niveau 2) (tilsagnstype 4)

Vejledende oversigt over sanktionsregler for overtrædelse af betingelserne for Miljøvenlig drift af græs i 20 år

Vejledende vurdering af en række overtrædelsers alvor og varighed bedømt i forhold til formålet med tilskudsordningen. Inddelingen bygger på en faglig vurdering. Vurderingen af en overtrædelse vil altid bero på en konkret bedømmelse i det enkelte tilfælde.

I skemaet er der for hver type af overtrædelse fastsat følgende vægtningskategorier:

- Kategori 1: medfører 10 % nedsættelse
- Kategori 2: medfører 25 % nedsættelse
- Kategori 3: medfører 50 % nedsættelse
- Kategori 4: medfører 100 % nedsættelse
- Kategori 4 + bortfald: medfører 100 % nedsættelse, samt bortfald af tilsagn og krav om tilbagebetaling af tidligere udbetalt tilskud til arealet.

Udelukkelse: Bortfald af tilsagnet for arealet, samt ingen udbetaling i 2018 og 2019 for alle bedriftens Miljø- og økologitilsagn under LDP 2000-2006 for tilsagn givet i 2000 eller senere.

Udelukkelse: Bortfald af tilsagnet for arealet, samt ingen udbetaling i 2018 og 2019 for alle bedriftens Miljø- og økologitilsagn under LDP 1995-1999 for tilsagn givet i 1999 eller tidligere

Du skal være opmærksom på, at der kan gælde særlige betingelser for dit tilsagn. Du skal derfor altid i dit tilsagnsbrev se, hvad der gælder for dit tilsagn. Nedenstående oversigter er vejledende oversigter over nogle af de betingelser, som kan indgå i tilsagnet.

Overtrædelse	Sanktion
Forpligtelser og andre forpligtelser	
Arealet er ikke udlagt eller fastholdt med græs (% småbeplantninger og mindre vildtremiser på op til 10 % af arealet, eller 0,3 ha)	Kategori 2 Opretholdelse af plantedække ved tilsagnets begyndelse Ikke etableret senest 1 mdr. efter tilsagnsstart Kategori 4 Manglende fastholdelse af plantedække
Læhegn	Kategori 2 Læhegn ud over den %-del småbeplantning der må være i tilsagnet
Arealet er hverken afgræsset eller udnyttet til høslæt	Kategori 4
Omlægning	Kategori 4 Omlægning af tilsagnsarealet, herunder jordbearbejdning
Afgræsning med andre dyr end heste eller drøvtyggere	Kategori 4: Afgræsning med andet end drøvtyggende dyr eller heste
Arealet er afgræsset med mere end 0,8 dyreenheder/1,4 storkreaturer pr. ha i gennemsnit over udbindingsperioden	Kategori 4 Ingen tegn på dyr Kategori 4 Det fastsatte græsningstryk er ikke overholdt
Slæt i forbudsperiode (medmindre der foreligger konsulenterklæring pga. forekomst af brandbæger eller andre giftige ukrudtsarter)	Kategori 3: Slåning i forbudsperioden.
Frøproduktion	Kategori 2 Der produceres frø på tilsagnsarealet.
Vanding (bortset fra vanding med engvandingensanlæg)	Kategori 2 Tilsagnsarealet vandes.
Arealet er tilført plantebeskyttelsesmidler	Kategori 4+bortfald: Brug af plantebeskyttelsesmidler på arealet.

	Udelukkelse: Areal tilført plantebeskyttelsesmidler, der ikke er godkendt til anvendelse i Danmark
<u>Niveau 1:</u> Tilført mere end 80 kg total N pr. ha	Kategori 2
<u>Niveau 2:</u> Tilførsel af gødning	Kategori 4+bortfald: Direkte tilførsel af gødning til arealet.
<u>Niveau 1:</u> Manglende udarbejdelse og opbevaring af gødningsregnskab, nøgletal og sædskifte-, mark- og gødningsplan med tilhørende kortskitse	Kategori 2
Permanent vanddækket/sø	Kategori 4 + bortfald
Støtteberettigelsesberettigelseskriterier	
Følgende krav er støtteberettigelses kriterier og vil altid føre til bortfald af tilsagnet og krav om tilbagebetaling af tidligere udbetalt støtte.	<ul style="list-style-type: none"> • Ansøger driver ikke arealet som ejer eller forpagter i hele tilsagnsperioden • Der foreligger på ansøgningstidspunktet autorisation eller ansøgning om autorisation til økologisk jordbrugsproduktion • Arealet var ikke minimum 0,30 ha ved ansøgningstidspunktet • Arealet overholder ikke betingelserne for udnyttelse før tilsagnsperiodens begyndelse • Der er uforenelige tilskudsordninger på arealet • Der er uforenelige forpligtelser ved anden lovgivning eller aftale på arealet • Du har i et år ikke indgivet en erklæring om overholdelse af betingelserne inden den 31. december • Forhindring af kontrol • Arealet er ikke drevet som miljøvenligt landbrug (tilsagn indgået i 2000-2006)/arealet anvendes ikke til miljøvenlige produktionsmetoder eller naturpleje (tilsagn indgået i 1995-1999), herunder fx arealer som anvendes til: <ul style="list-style-type: none"> ○ Bygninger ○ Befæstede arealer som veje, p-pladser, vindmøller ○ Golfbaner, crossbaner ○ Råstofindvinding, grusgrave ○ Haver ○ Ridebaner

Bilag 4 Afgrødekoder, der kan bruges på 5- og 20-årige tilsagnsordninger.

Relevante afgrødekoder for miljøtilsagn

Kode	Navn
247	Miljøgræs MVJ-tilsagn (0 N), omdrift
248	Permanent græs ved vandboring
249	Udnyttet græs ved vandboring
253	Miljøgræs MVJ-tilsagn (80 N), omdrift
254	Miljøgræs MVJ-tilsagn (0 N), permanent
308	MFO-slåningsbrak*
309	Udyrket areal ved vandboring
310	Slåningsbrak
311	Skovrejsning på tidl. landbrugsjord 1
312	20-årig udtagning
313	20-årig udtagning af agerjord med frivillig skovrejsning
314	20-årig udtagning med tilsagn om skovrejsning fra NST
317	Vådområder med udtagning
318	MVJ ej udtagning, ej landbrugsareal
319	MFO-brak, Udtagning, ej landbrugsareal*
323	MFO-udyret areal ved vandboring*
329	MFO-bræmme, miljøtilsagn*
338	Brak, forårsslåning*
339	MFO-brak, forårsslåning*

*Læs mere om reglerne for disse arealer i [Vejledning om grøn støtte](#).

Til-sagn type	Foranstaltning	Relevant afgrøde-kode	Kommentar gældende for Fællesskema 2018
4	Miljøvenlig drift af græsarealer, 20 år	247 249	Brug koderne 247 eller 253 til landbrugsarealer, der opfylder de almindelige betingelser for grundbetaling (uanset om du søger grundbetaling eller ej).
5	Pleje af græs- og naturarealer med afgræsning, rydning, slæt, 20 år	253 318 329	Naturlignende arealer, der ikke opfylder de almindelige betingelser for grundbetaling, skal anmeldes med afgrødekode 318 . Koden kan bruges, hvis der ikke søges grundbetaling, eller hvis der søges grundbetaling under artikel 32. Arealet betragtes da hverken som omdrift eller permanent græs. Kode 249 kan anvendes på 25 meter beskyttelseszoner omkring vandboringer. Kode 329 kan bruges til MFO-bræmme.

Til-sagn type	Foranstaltning	Relevant afgrøde-kode	Kommentar gældende for Fællesskema 2018
7	Udtagning af agerjord, 20 år	247 309 311 312 313 314 319 323 329	<p>Brug afgrødekode 312, hvis arealet er et landbrugsareal, der opfylder betingelserne for slåningsbrak, herunder kravet om mindst én slåning i perioden 1. august til 15. september. Medregnes som MFO-slåningsbrak, hvis du også søger grundbetaling. Hvis du ikke søger grundbetaling, betragtes arealet alene som omdrift og slåningsbrak.</p> <p>Hvis arealet er et landbrugsareal, som du ønsker at slå i perioden 1. maj til 31. juli, skal du i stedet bruge afgrødekode 247 for græs i omdrift.</p> <p>Naturlignende arealer, som ikke opfylder de almindelige betingelser for grundbetaling, skal anmeldes med afgrødekode 319. Koden kan bruges, hvis der søges grundbetaling under artikel 32, og arealet bliver så medregnet som MFO-slåningsbrak. Det betyder, at du skal opfylde kravet om mindst én slåning i perioden 1. august til 15. september på de arealer, hvor det er muligt. Koden kan også bruges til at anmelde arealer, der ikke søges grundbetaling for. Arealet betragtes da hverken som omdrift eller permanent græs.</p> <p>Brug afgrødekode 313, hvis arealet er tilplantet med skov, og du ikke modtager støtte til arealet fra Naturstyrelsen. Medregnes som MFO-brak, hvis du også søger grundbetaling. Det betyder, at du skal opfylde kravet om mindst én slåning i perioden 1. august til 15. september på de arealer, hvor det er muligt. Hvis du ikke søger grundbetaling, betragtes arealet hverken som omdrift eller permanent græs.</p> <p>Er tilsagnet fra før år 2000, og er der samtidig opnået støtte til skovrejsning fra Naturstyrelsen, anvendes kode 311 eller 314.</p> <p>Kode 309 og 323 kan anvendes på 25 meter beskyttelseszoner omkring vandboringer.</p> <p>Kode 329 kan bruges til MFO-bræmmer.</p>
8	Udtagning af græs uden for omdriften, 20 år	247 309 312 319 323 329	<p>Brug afgrødekode 312, hvis arealet er et landbrugsareal, der opfylder betingelserne for slåningsbrak, herunder kravet om mindst én slåning i perioden 1. august til 15. september. Medregnes som MFO-slåningsbrak, hvis du også søger grundbetaling. Hvis du ikke søger grundbetaling, betragtes arealet alene som omdrift og slåningsbrak.</p> <p>Hvis arealet er et landbrugsareal, som du ønsker at slå i perioden 1. maj til 31. juli, bruger du i stedet afgrødekode 247 for græs i omdrift.</p> <p>Naturlignende arealer, som ikke opfylder de almindelige betingelser for grundbetaling, skal anmeldes med afgrødekode 319. Koden kan bruges, hvis der søges grundbetaling under artikel 32, og arealet bliver så medregnet som MFO-slåningsbrak. Det betyder, at du skal opfylde kravet om mindst én slåning i perioden 1. august til 15. september på de arealer, hvor det er muligt. Koden kan også bruges til at anmelde arealer, hvor der ikke søges grundbetaling. Arealet betragtes da hverken som omdrift eller permanent græs.</p>

Til-sagn type	Foranstaltning	Relevant afgrødekod	Kommentar gældende for Fællesskema 2018
			<p>Kode 309 og 323 kan anvendes på 25 meter beskyttelseszoner omkring vandboringer.</p> <p>Kode 329 kan bruges til MFO-bræmmer.</p>
9	Ændret afvanding, 20 år	247 249 309 318 323 329	<p>Ligger arealet i græs og er et landbrugsareal, bruges afgrødekod 247.</p> <p>Naturlignende arealer, som ikke opfylder de almindelige betingelser for grundbetaling, skal anmeldes med afgrødekod 318. Koden kan bruges, hvis der søges grundbetaling under artikel 32. Koden kan også bruges til at anmelde arealer, hvor der ikke søges grundbetaling. Arealet betragtes da hverken som omdrift eller permanent græs.</p> <p>Kode 249, 309 og 323 kan anvendes på 25 meter beskyttelseszoner omkring vandboringer.</p> <p>Kode 329 kan bruges til MFO-bræmmer.</p>
13	Etablering af vådområder, 20 år Med udtagningsforpligtelse	247 309 317 319 323 329	<p>Brug afgrødekod 317, hvis arealet er et landbrugsareal, der opfylder betingelserne for slåningsbrak, herunder kravet om mindst én slåning i perioden 1. august til 15. september. Medregnes som MFO-slåningsbrak, hvis du også søger grundbetaling. Hvis du ikke søger grundbetaling, betragtes arealet alene som omdrift og slåningsbrak.</p> <p>Hvis arealet er et landbrugsareal, som du ønsker at slå i perioden 1. maj til 31. juli, bruger du i stedet afgrødekod 247 for græs i omdrift.</p> <p>Naturlignende arealer, som ikke opfylder de almindelige betingelser for grundbetaling, skal anmeldes med afgrødekod 319. Koden kan bruges, hvis der søges grundbetaling under artikel 32, og arealet bliver så medregnet som MFO-slåningsbrak. Det betyder, at du skal opfylde kravet om mindst én slåning i perioden 1. august til 15. september på de arealer, hvor det er muligt. Koden kan også bruges til at anmelde arealer, hvor der ikke søges grundbetaling. Arealet betragtes da hverken som omdrift eller permanent græs.</p> <p>Kode 309 og 323 kan anvendes på 25 meter beskyttelseszoner omkring vandboringer.</p> <p>Kode 329 kan bruges til MFO-bræmme</p>
13	Etablering af vådområder, 20 år Uden udtagningsforpligtelse	247 249 318 329	<p>Hvis arealet er et landbrugsareal, der opfylder de almindelige betingelser for grundbetaling, anvendes afgrødekod 247.</p> <p>Naturlignende arealer, som ikke opfylder de almindelige betingelser for grundbetaling, skal anmeldes med afgrødekod 318. Koden kan bruges, hvis der søges grundbetaling under artikel 32. Koden kan også bruges til at anmelde arealer, hvor der ikke søges grundbetaling. Arealet betragtes da hverken som omdrift eller permanent græs.</p>

Til-sagn type	Foranstaltning	Relevant afgrødekode	Kommentar gældende for Fællesskema 2018
			<p>Kode 249 kan anvendes på 25 meter beskyttelseszoner omkring vandboringer.</p> <p>Kode 329 kan bruges til MFO-bræmme.</p>
16	Miljøvenlig drift af vådområder, 20 år Med udtagningsforpligtelse	247 254 309 317 319 323 329	<p>Brug afgrødekode 317, hvis arealet er et landbrugsareal, der opfylder betingelserne for slåningsbrak, herunder kravet om mindst én slåning i perioden 1. august til 15. september. Medregnes som MFO-slåningsbrak, hvis du også søger grundbetaling. Hvis du ikke søger grundbetaling, betragtes arealet alene som omdrift og slåningsbrak.</p> <p>Hvis arealet er et landbrugsareal, som du ønsker at slå i perioden 1. maj til 31. juli, bruger du i stedet kode 247 for græs i omdrift, eller kode 254 for permanent græs.</p> <p>Naturlignende arealer, som ikke opfylder de almindelige betingelser for grundbetaling, skal anmeldes med afgrødekode 319. Koden kan bruges, hvis der søges grundbetaling under artikel 32, og arealet bliver så medregnet som MFO-slåningsbrak. Det betyder, at du skal opfylde kravet om mindst én slåning i perioden 1. august til 15. september på de arealer, hvor det er muligt. Koden kan også bruges til at anmelde arealer, der ikke søges grundbetaling for. Arealet betragtes da hverken som omdrift eller permanent græs.</p> <p>Kode 309 og 323 kan anvendes på 25 meter beskyttelseszoner omkring vandboringer.</p> <p>Kode 329 kan bruges til MFO-bræmme.</p>
16	Miljøvenlig drift af vådområder, 20 år Uden udtagningsforpligtelse	248 254 318 323 329	<p>Kode 254 anvendes for landbrugsarealer, der opfylder de almindelige betingelser for grundbetaling, og som var med permanent græs før tilsagnets start.</p> <p>Naturlignende arealer, som ikke opfylder de almindelige betingelser for grundbetaling, skal anmeldes med afgrødekode 318. Koden kan bruges, hvis der ikke søges grundbetaling eller hvis der søges grundbetaling under artikel 32. Arealet betragtes hverken som omdrift eller permanent græs.</p> <p>Kode 248 og 323 kan anvendes på 25 meter beskyttelseszoner omkring vandboringer.</p> <p>Kode 329 kan bruges til MFO-bræmme.</p>
35	Omlægning til økologisk jordbrug, 5 år		Alle relevante afgrødekoder
36	Økologisk Arealtilskud, 5 år		Alle relevante afgrødekoder

Tilsagnstype	Foranstaltning	Relevant afgrødekode	Kommentar gældende for Fællesskema 2018
37	Økologisk Arealtilskud med tillæg for reduceret kvælstoftilførsel, 5 år		Alle relevante afgrødekoder
50 55	Fastholdelse af vådområder, 20 år	247 254 308 310 318 329 338 339	<p>Afgrødekode 247 anvendes til landbrugsarealer, der opfylder de almindelige betingelser for grundbetaling, og som var i omdrift før tilsagnets start.</p> <p>Kode 254 anvendes for landbrugsarealer, der opfylder de almindelige betingelser for grundbetaling, og som var med permanent græs før tilsagnets start.</p> <p>Husk, at hvis du har tilsagn om Pleje af græs- og naturarealer på samme areal, skal du vælge den afgrødekode, der er relevant for dette tilsagn (se under type 56).</p> <p>Naturlignende arealer, der ikke opfylder de almindelige betingelser for grundbetaling, skal anmeldes med afgrødekode 318. Koden kan bruges, hvis der ikke søges grundbetaling eller, hvis der søges grundbetaling under artikel 32. Arealet betragtes hverken som omdrift eller permanent græs.</p> <p>Koderne 308, 310, 338 og 339 kan bruges, hvis arealet er et landbrugsareal, der opfylder kravene for braklagte arealer under grundbetalingsordningen, og som det foregående år var anmeldt som omdrift.</p> <p>Kode 329 kan bruges til MFO-bræmmer</p>
54 64	Opretholdelse af ændret afvanding (i Tøndermarsken), 5 år	247 254 318 329	<p>Kode 254 anvendes, hvis arealet er et landbrugsareal, dvs. det lever op til almindelige betingelser for grundbetaling (uanset om du søger grundbetaling eller ej), og som var permanent græs før tilsagnets start.</p> <p>Afgrødekode 247 anvendes til landbrugsarealer, der opfylder de almindelige betingelser for grundbetaling (uanset om du søger grundbetaling eller ej), og som var i omdrift før tilsagnets start.</p> <p>Naturlignende arealer, der ikke opfylder de almindelige betingelser for grundbetaling, skal anmeldes med afgrødekode 318. Koden kan bruges, hvis der ikke søges grundbetaling eller, hvis søges grundbetaling under artikel 32. Arealet betragtes hverken som omdrift eller permanent græs.</p> <p>Du får ingen udbetaling af tilskud for marker, som du vælger at medregne som MFO-areal ved at bruge afgrødekode 329.</p>
55	Fastholdelse af vådområder, 20 år		Se under type 50
56 57	Pleje af græs- og naturarealer, 5 år	247 248	Afgrødekode 247 anvendes til landbrugsarealer, der opfylder de almindelige betingelser for grundbetaling (uanset om du søger grundbetaling eller ej), og som var i omdrift før tilsagnets start.

Tilsagnstype	Foranstaltning	Relevant afgrødekode	Kommentar gældende for Fællesskema 2018
66 67		249 254 318 329	<p>Kode 254 anvendes til landbrugsarealer, der opfylder de almindelige betingelser for grundbetaling (uanset om du søger grundbetaling eller ej), og som var permanent græs før tilsagnets start.</p> <p>Naturlignende arealer, der ikke opfylder de almindelige betingelser for grundbetaling, skal anmeldes med afgrødekode 318. Koden bruges til at anmelde arealer, som du ikke søger grundbetaling for. Koden kan også bruges, hvis der søges grundbetaling under artikel 32, hvilket dog kun vil være muligt i sjældne tilfælde, når du har tilsagn om Pleje af græs- og naturarealer. Arealet betragtes hverken som omdrift eller permanent græs.</p> <p>Kode 248 og 249 kan anvendes på 25 meter beskyttelseszoner om vandboringer, hvis der samtidig er et andet tilsagn, der gør at beskyttelseszonen skal tegnes ud som en selvstændig mark.</p> <p>Kode 329 kan bruges til MFO-bræmmer.</p>
64	Ændret afvanding, 5 år		Se under type 54
74 75 76 77 78	Fastholdelse af vådområder og naturlige vandstandsforhold og lavbundsområder, 20 år	247 254 310 318 Evt. 308 329 338 339	<p>Afgrødekode 247 anvendes til landbrugsarealer, der opfylder de almindelige betingelser for grundbetaling, og som var i omdrift før tilsagnets start.</p> <p>Kode 254 anvendes til landbrugsarealer, der opfylder de almindelige betingelser for grundbetaling, og som var permanent græs før tilsagnets start.</p> <p>Husk, hvis du samtidig har tilsagn om Pleje af græs- og naturarealer, skal du vælge den græskode, der gælder for det tilsagn (se under 56).</p> <p>Naturlignende arealer, der ikke opfylder de almindelige betingelser for grundbetaling, skal anmeldes med afgrødekode 318. Koden kan bruges, hvis der ikke søges grundbetaling eller, hvis der søges grundbetaling under artikel 32. Arealet betragtes hverken som areal i omdrift eller permanent græs.</p> <p>Koden 308, 310, 338 og 339 kan bruges til landbrugsarealer, der lever op til kravene for braklagte arealer under grundbetalingsordningen.</p> <p>Kode 329 kan bruges til MFO-bræmmer.</p> <p>Du får ingen udbetaling af tilskud for marker, som du søger grundbetaling for, og som du vælger at medregne som MFO-areal ved at bruge afgrødekode 308, 329 eller 339.</p>

Vejledning om tilsagn til miljø- og økologiordninger samt miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger 2018 (for tilsagn givet 1998-2014)

Januar 2018

Landbrugsstyrelsen
Nyropsgade 30
1780 København V

www.lbst.dk